

PORTRET WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2005 - 2011

*Informacje
i opracowania statystyczne*

WYDAWCA

Urząd Statystyczny w Warszawie
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych

02-134 Warszawa, ul. 1 Sierpnia 21
tel. 22 464-23-15, faks 22 846-76-67
e-mail: SekretariatUSWAW@stat.gov.pl
<http://www.stat.gov.pl/warsz>

DYREKTOR

Zofia Kozłowska

OPRACOWANIE PUBLIKACJI

Zespół pod kierunkiem *Agnieszki Ajdyn*

REDAKCJA TECHNICZNA i KOREKTA

Małgorzata Bieńkowska
Joanna Podolska

SKŁAD KOMPUTEROWY i PROJEKT OKŁADKI

Zespół pod kierunkiem *Anny Cacko*

Fotografie na okładce

Agnieszka Ajdyn
Anna Cacko
Emilia Wyszolmierska
Danuta Gościmińska

Przedmowa

Niniejsza publikacja została przygotowana przez Urząd Statystyczny w Warszawie w celu zaprezentowania sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego.

Wizerunek województwa przedstawiono na tle kraju, pozostałych województw oraz wybranych regionów Unii Europejskiej.

Zaprezentowano znaczący udział województwa mazowieckiego w gospodarce Polski oraz na tle innych województw. Ponadto dokonano porównania podregionów i powiatów wewnątrz województwa mazowieckiego. Niniejszą edycję Portretu wzbogacono o informacje dotyczące wynagrodzeń, pomocy społecznej, wychowania przedszkolnego oraz energii elektrycznej.

Decydując się na taki dobór, opracowanie i prezentację danych przyjęto założenie, że będzie to swoisty zbiór informacji, który może być użyteczny m.in. wojewódzkim i lokalnym władzom przy ocenie podjętych i projektowanych przedsięwzięć.

Oddając do rąk Państwa niniejszą publikację wyrażam podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom, które przez dostarczenie danych liczbowych przyczyniły się do wzbogacenia jej treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego

Zofia Kozłowska

Warszawa, listopad 2012 r.

Preface

This publication was prepared by the Statistical Office in Warsaw in order to present socio-economic situation of mazowieckie voivodship.

The voivodship was presented on the background of the country, other voivodships and selected European Union regions.

This publication presents significant share of mazowieckie voivodship in Poland's economy and on the background of the other voivodships. Furthermore, it compares subregions and powiats within mazowieckie voivodship. This edition has been enriched with information concerning wages and salaries, social assistance, pre-school education and electrical energy.

When deciding on such selection, compilation and presentation of the data it was assumed that it should be useful to, among others, voivodship and local authorities for assessment of their present and future undertakings.

Presenting this publication, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for providing us with data and figures which have enriched the content.

*Director
of the Statistical Office*

in Warsaw

Zofia Kozłowska

Warsaw, November 2012

Spis Treści
Contents

	Str./Page
<i>Przedmowa</i>	3
<i>Preface</i>	
 Mazowsze na tle regionów należących do Unii Europejskiej	7
<i>Mazovia on the background of European Union regions</i>	
 Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej	8
<i>Major data on selected European Union regions (NUTS 2)</i>	
 Fundusze Unii Europejskiej	11
<i>European Union funds</i>	
 Województwo mazowieckie na tle kraju	13
<i>Mazowieckie voivodship on the background of the country</i>	
 I. Położenie, podział terytorialny, ludność	15
<i>Location, territorial division, population</i>	
 II. Produkt krajowy brutto (PKB)	19
<i>Gross domestic product (GDP)</i>	
 III. Finanse publiczne	21
<i>Public finance</i>	
 IV. Bezpieczeństwo publiczne	25
<i>Public safety</i>	
 V. Rynek pracy	32
<i>Labour market</i>	
 VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	41
<i>Health care and social welfare</i>	

Spis Treści (dok.)
Contents (cont.)

	Str./Page
 VII. Edukacja <i>Education</i>	47
 VIII. Podmioty gospodarki narodowej <i>Entities of the national economy</i>	52
 IX. Społeczeństwo informacyjne <i>Information society</i>	55
 X. Infrastruktura społeczna i komunalna <i>Social and municipal infrastructure</i>	57
 XI. Kultura i turystyka <i>Culture and tourism</i>	74
 XII. Rolnictwo i rozwój wsi <i>Agriculture and rural areas development</i>	81
 XIII. Leśnictwo <i>Forestry</i>	92

W wersji angielskiej: przedmowa i spis treści.
In English version: preface and contents.

Mazowsze na tle regionów należących do Unii Europejskiej

UE 27 (27 krajów - członków Unii Europejskiej: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy).

Kraje UE:

- 15 krajów - członków UE przed 1 maja 2004 r.
- 10 krajów, które wstąpiły do UE i od 1 maja 2004 r. stały się pełnoprawnymi jej członkami.
- 2 kraje, które wstąpiły do UE 1 stycznia 2007 r.

Jedno z 16 województw (NUTS 2) Polski:

- woj. mazowieckie

EUROSTAT ustanowił hierarchiczną klasyfikację jednostek terytorialnych do celów statystycznych - *Nomenclature of Territorial Units for Statistics* (NUTS), która obowiązuje w krajach Unii Europejskiej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. Wyróżniono **3 poziomy NUTS** - poziomy **regionalne**. Dodatkowo określono **2 poziomy lokalne** (LAU), które jednak nie są regulowane Rozporządzeniem. Ustanowienie wspólnej klasyfikacji ma na celu zbieranie, opracowanie i rozpowszechnianie na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych.

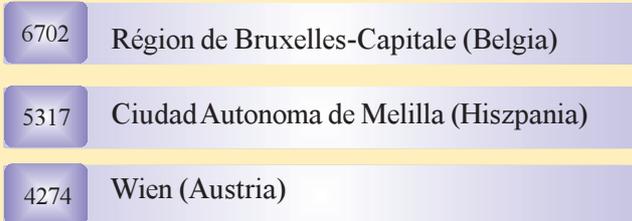
Na tej podstawie została wprowadzona w Polsce *Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych* (NTS), która **obejmuje 5 poziomów**: 3 poziomy pokrywające się z jednostkami zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowe 2 poziomy nieadministracyjne - regiony i podregiony. Dane prezentowane dla regionów (NTS 1 - 6 jednostek), województw (NTS 2 - 16), podregionów (NTS 3 - 66), powiatów (NTS 4 - 314 powiatów i 65 miast na prawach powiatu) i gmin (NTS 5 - 2479) odpowiadają poszczególnym poziomom nomenklatury od poziomu 1 do 5.

Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej

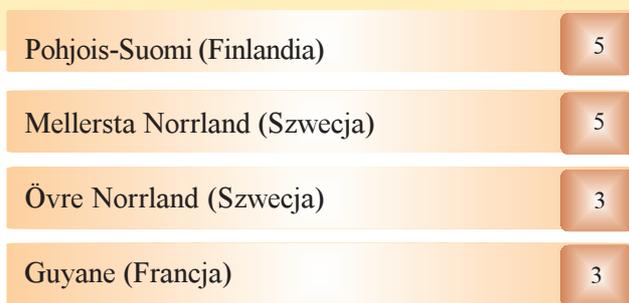
Wskaźniki: o najwyższych wartościach o najniższych wartościach wartość dla woj. mazowieckiego

Ludność na 1 km² w 2009 r.

Stan w dniu 1 I

woj. mazowieckie

Wśród 27 państw Unii Europejskiej największą liczbą osób na 1 km² w 2009 r. charakteryzowała się Malta (1308 osób), a najmniejszą Finlandia (18 osób).

W Polsce na 1 km² przypadały 122 osoby. Największą gęstość zaludnienia posiadało województwo śląskie (376 osób), a najmniejszą - województwo warmińsko-mazurskie i podlaskie (po 59 osób).

Zharmonizowana stopa bezrobocia w 2010 r.

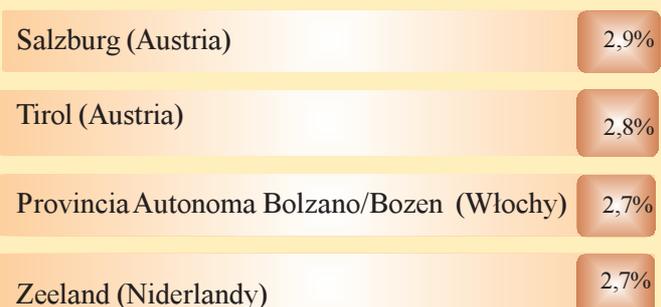

woj. mazowieckie

Zharmonizowana stopa bezrobocia obliczana jest jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych).

Eurostat stosuje ujednoliconą dla wszystkich krajów UE metodę wyznaczania tego wskaźnika. Dane do obliczeń gromadzone są w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego.

Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej (cd.)

Długotrwale bezrobotni w % ogółu bezrobotnych^a w 2010 r.

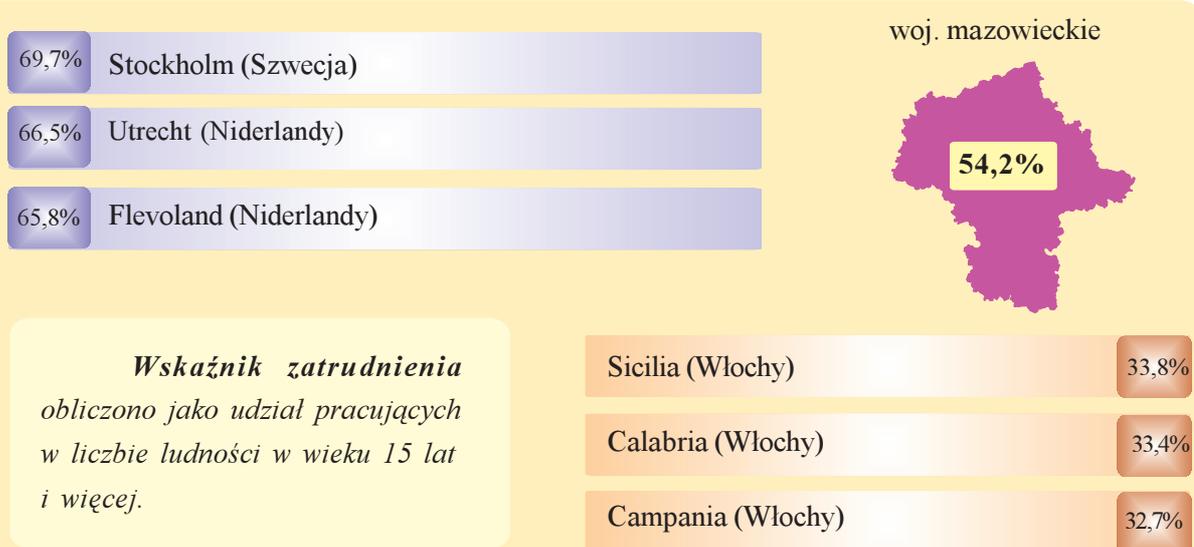
Za długotrwale bezrobotne uważa się osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok.

a Dane Eurostatu.

Do krajów o najwyższym wskaźniku długotrwale bezrobotnych w 2010 r. należały: Słowacja (64,0%), Portugalia (52,3%) i Węgry (49,3%), a najniższym Szwecja (17,8%), Dania (19,1%) i Cypr (20,4%).

W Polsce w 2010 r. odsetek długotrwale bezrobotnych wynosił 31,1%, najwyższy wystąpił w województwie świętokrzyskim (40,7%) i małopolskim (40,3%), natomiast najniższy w województwach: mazowieckim (24,1%), pomorskim (25,2%), opolskim i warmińsko-mazurskim (po 25,8%).

Wskaźnik zatrudnienia^a w 2010 r.

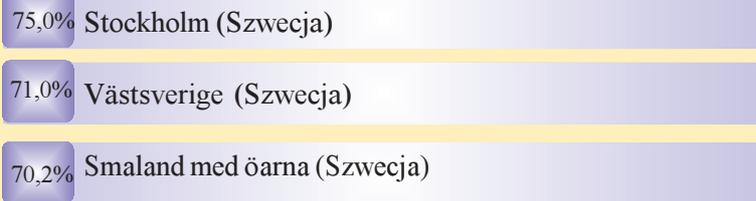

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

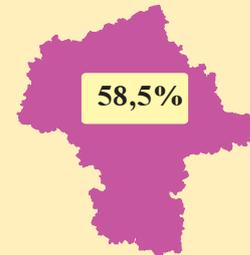
a Dane Eurostatu (wg NSP 2002).

Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej (dok.)

Współczynnik aktywności zawodowej^a w 2010 r.

woj. mazowieckie

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

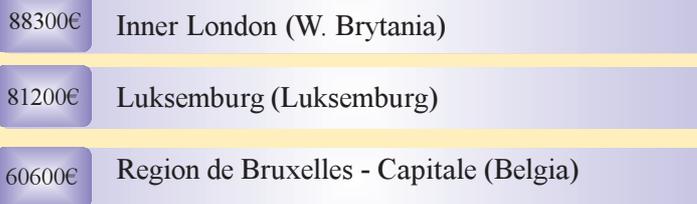

a Dane Eurostatu (wg NSP 2002).

Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej w 2010 r. odnotowano w Szwecji (70,7%), w Niemczech (65,1%) i na Cyprze (64,8%), a najniższy we Włoszech (48,4%), na Malcie (50,4%) i na Węgrzech (50,7%).

Produkt krajowy brutto (PKB) na 1 mieszkańca^a w 2008 r.

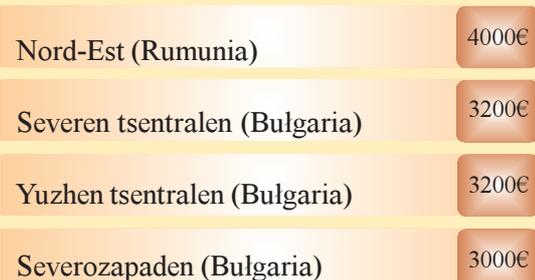
Produkt krajowy brutto (PKB) to syntetyczny miernik poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego kraju; przeliczony na mieszkańca stanowi wskaźnik stosowany w polityce spójności UE jako kryterium przyznania środków Funduszu Spójności.

woj. mazowieckie

PKB równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Obliczony jest zgodnie z metodologią systemu rachunków narodowych „ESA 95” (European System of Accounts).

a Dane Eurostatu (wg NSP 2002).

Fundusze Unii Europejskiej

Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej^a w 2011 r.

Stan w końcu roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tysiącach złotych	W odsetkach
W ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004–2006		
Polska^b	60952898,9	x
Mazowieckie^c	9996576,9	100,0
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	1425326,3	14,3
Sektorowy Program Operacyjny:		
Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich	701659,1	7,0
Rybolówstwo i przetwórstwo ryb	22780,4	0,2
Rozwój zasobów ludzkich	465136,0	4,7
Transport	1334321,0	13,3
Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw	1027662,4	10,3
Program Operacyjny - Pomoc techniczna	75067,0	0,7
Fundusz Spójności	4729108,6 ^d	47,3
Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL	189036,4	1,9
Program Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA	26479,7	0,3

W ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013

Polska^b	194144358,1	x
Mazowieckie^e	30501293,1	100,0
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego	5305527,7	17,4
Program Operacyjny:		
Infrastruktura i środowisko	17829190,0	58,4
Kapitał ludzki	2521407,0	8,3
Innowacyjna gospodarka	4118214,7	13,5
Pomoc techniczna	726475,1	2,4

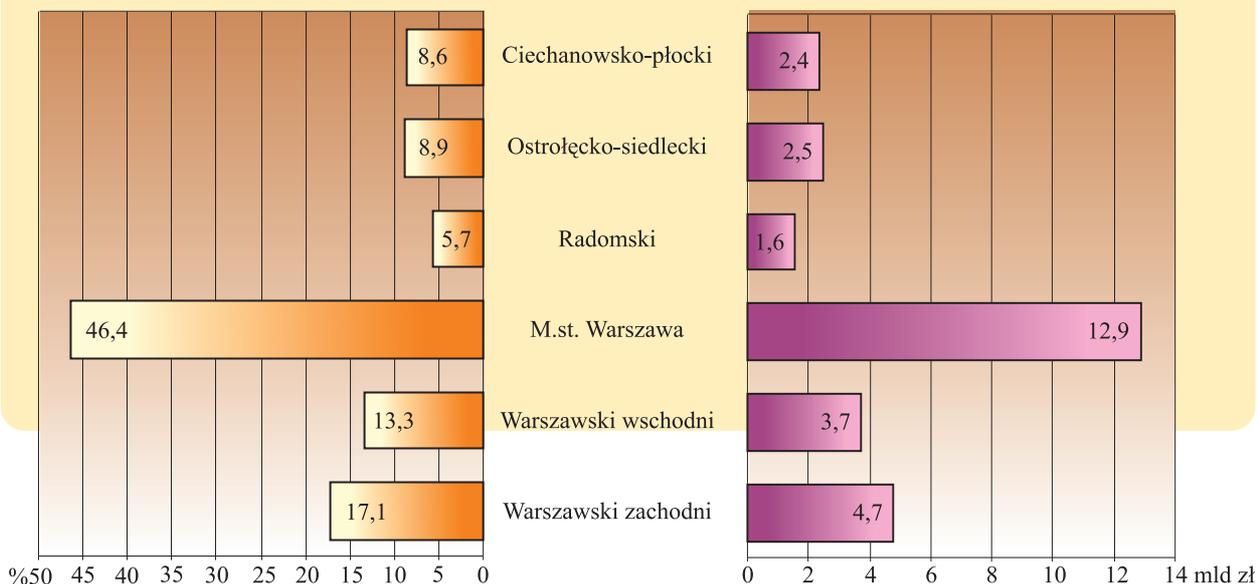
a Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach (decyzjach) o dofinansowanie. *b* Łącznie z nierozliczonymi na województwa środkami odnoszącymi się do projektów o zasięgu krajowym. *c* Według lokalizacji projektu uwzględniono również projekty obejmujące swoim zasięgiem więcej niż jedno województwo, w tym województwo mazowieckie. *d* Zastosowano kurs wymiany 1 EUR = 4,527 PLN stanowiący średni miesięczny kurs obrachunkowy Komisji Europejskiej z grudnia 2011 r. *e* Według lokalizacji projektu; środki odnoszące się do projektów obejmujących swoim zasięgiem więcej niż jedno województwo rozliczono proporcjonalnie (udział województwa równy jest kwocie projektu dzielonej przez liczbę województw).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Fundusze Unii Europejskiej (dok.)

Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej^a w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 - 2013 według podregionów w 2011 r.

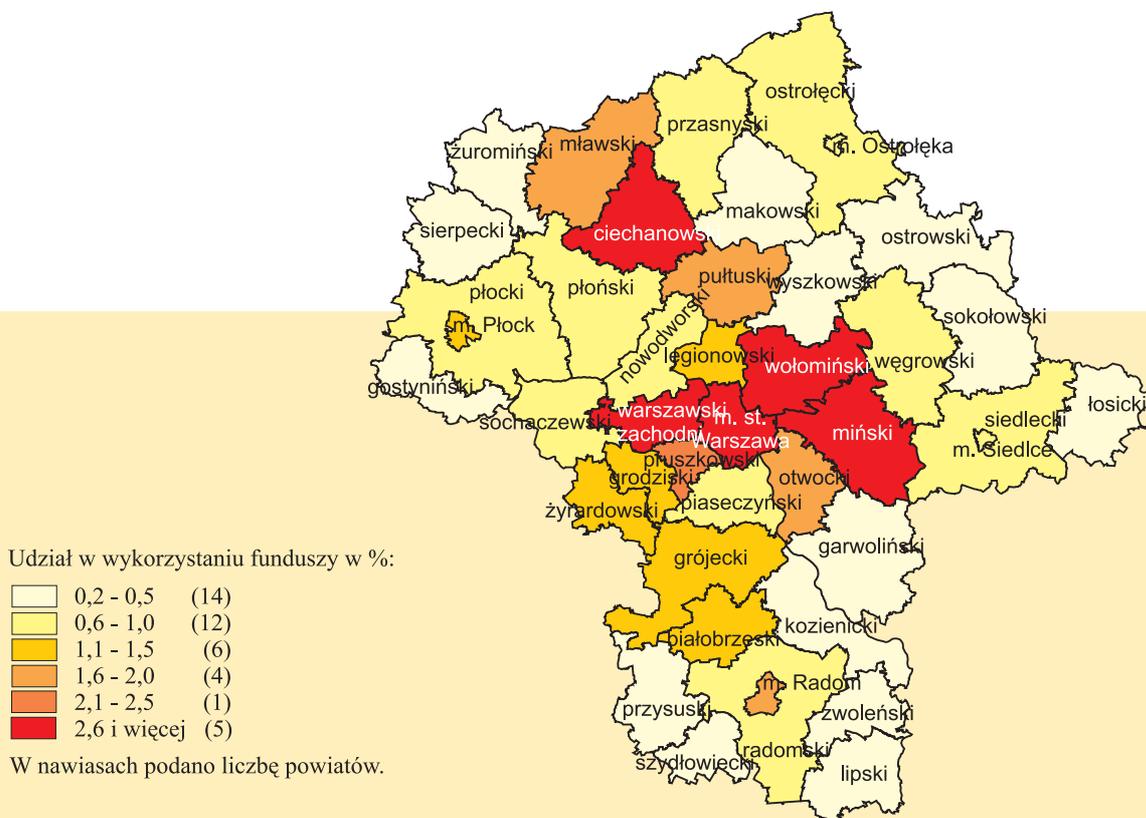
Stan w końcu roku

^a Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach (decyzjach) o dofinansowanie.

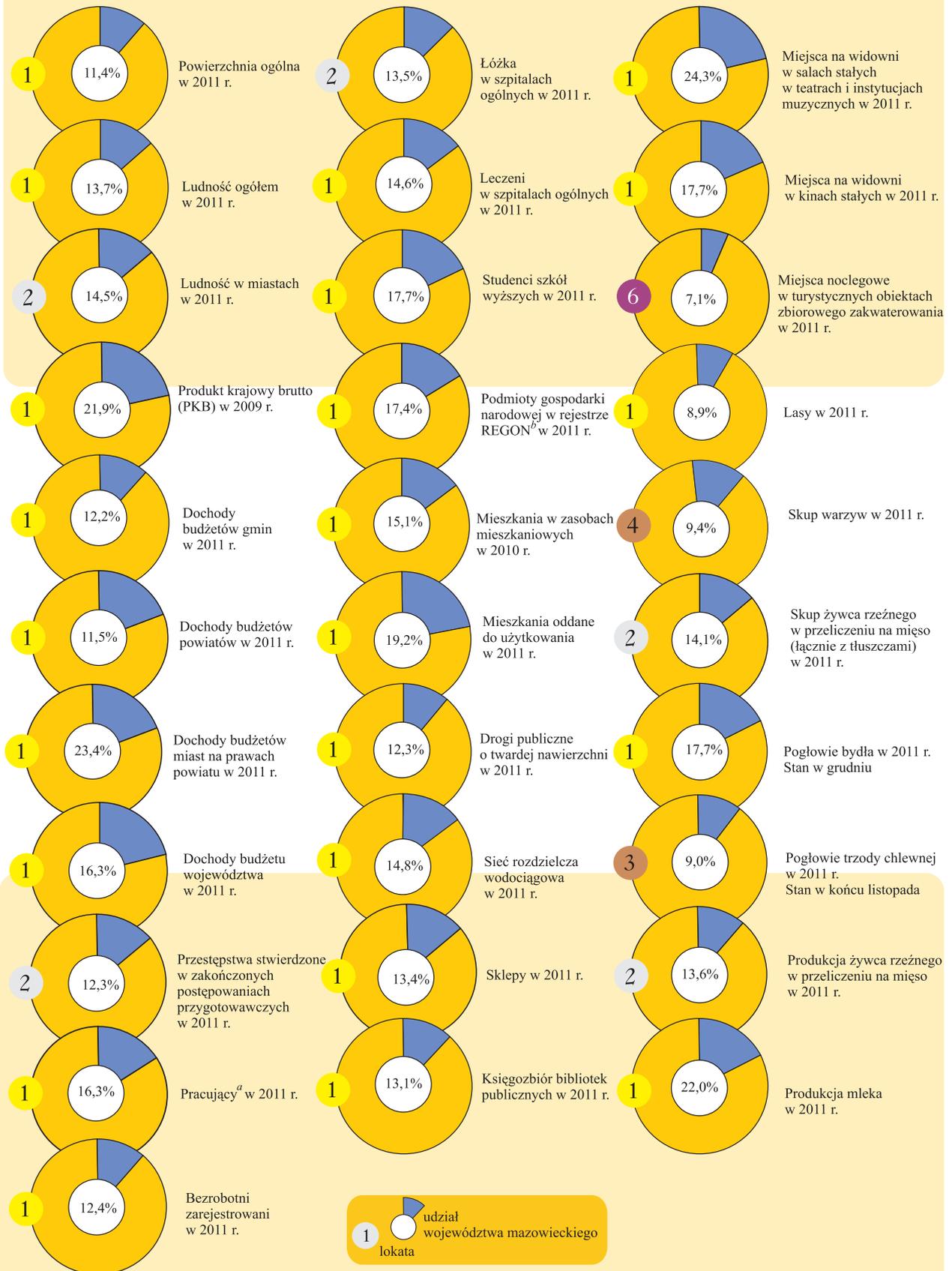
Struktura wykorzystania funduszy Unii Europejskiej^{ab} w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 według powiatów w 2011 r.

Stan w końcu roku

^a Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach (decyzjach) o dofinansowanie. ^b Według lokalizacji projektu; środki odnoszące się do projektów obejmujących zasięgiem więcej niż jeden powiat rozliczono proporcjonalnie (udział danego powiatu równy jest kwocie udziału województwa w projekcie dzielonej przez liczbę powiatów); z wyłączeniem środków odpowiadających projektom, dla których beneficjenci nie przyporządkowali powiatu realizacji.

Województwo mazowieckie na tle kraju

^a Według faktycznego miejsca pracy. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

UWAGI OGÓLNE

dotyczące danych demograficznych

Począwszy od 2010 r. dane o stanie i strukturze ludności prezentowane w publikacji opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. według stanu w dniu 31 marca 2011 o godz. 24.00. Podstawę prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L. z dnia 13.08.2008 r. Nr 218).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

Do przeliczeń wskaźników demograficznych, a także przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności) przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2005 -2009 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji "Portretu województwa mazowieckiego".

I. Położenie, podział terytorialny, ludność

REGIONY (NTS 1)	Powierzchnia w km ²	Ludność w tys.
Centralny	53777	7819,3
Południowy	27516	7973,2
Wschodni	74866	6779,6
Północno-zachodni	66706	6201,4
Południowo-zachodni	29359	3930,5
Północny	60455	5834,5

Regiony (NTS 1):

- Centralny – województwa: łódzkie i mazowieckie
- Południowy – województwa: małopolskie i śląskie
- Wschodni – województwa: lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie i podlaskie
- Północno-zachodni – województwa: wielkopolskie, zachodniopomorskie i lubuskie
- Południowo-zachodni – województwa: dolnośląskie i opolskie
- Północny – województwa: kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie i pomorskie

Podział Polski według NTS:

Poziom regionalny:

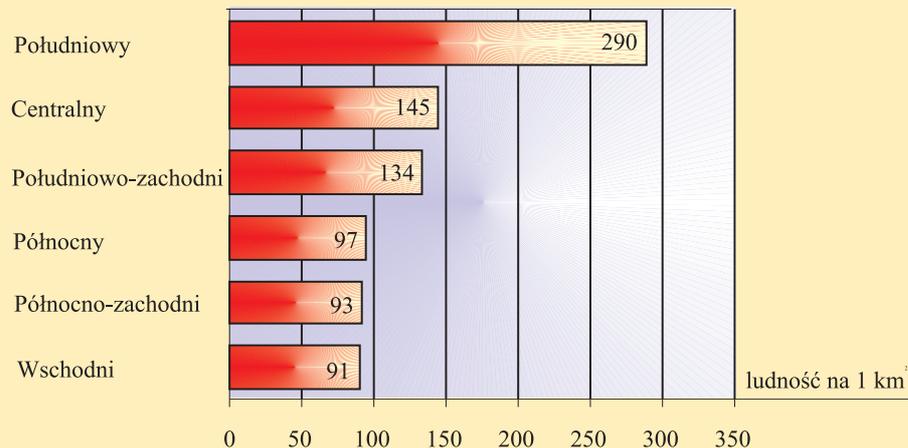
Regiony (NTS 1)	6
Województwa (NTS 2)	16
Podregiony (NTS 3)	66

Poziom lokalny:

Powiaty i miasta na prawach powiatu (NTS 4)	379
Gminy (NTS 5)	2479

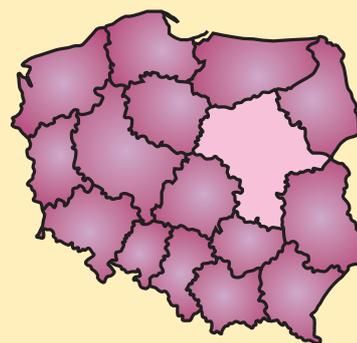
Gęstość zaludnienia według regionów Polski w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

I. Położenie, podział terytorialny, ludność (cd.)

Województwo mazowieckie, położone w środkowo-wschodniej części Polski jest największym pod względem powierzchni i liczby ludności województwem w kraju. Obejmuje obszar o powierzchni 35,6 tys. km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju. Na tym obszarze mieszka 5285,6 tys. osób, tj. 13,7% ogółu ludności kraju. Woj. mazowieckie prawie w całości położone jest na nizinach środkowopolskich, których główną sieć wodną tworzy Wisła wraz z jej dopływami.

2010

Stan w dniu 31 XII

2011

Długość granicy^a w km	1 669
z województwami:	
Kujawsko-pomorskim	195
Lubelskim	372
Łódzkim	323
Podlaskim	358
Świętokrzyskim	203
Warmińsko-mazurskim	218

Podział województwa według NTS

Poziom regionalny:

Województwo (NTS 2)	1
Podregiony (NTS 3)	6

Poziom lokalny:

Powiaty i miasta na prawach powiatu (NTS 1)		42
Gminy (NTS 2)		314

a W wyniku systematycznej weryfikacji przebiegu granic ich długości mogą ulec zmianie.

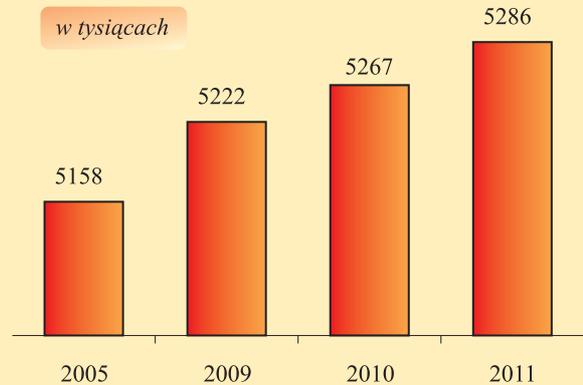
Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

I. Położenie, podział terytorialny, ludność (cd.)

Województwo mazowieckie dominuje w kraju zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby ludności. W stosunku do 2010 r. w efekcie dodatniego przyrostu naturalnego i dodatniego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały **liczba ludności** wzrosła o 18,5 tys. W 2011 r. na 1 km² przypadło 149 osób (123 osoby w kraju).

Wskaźnik urodzeń żywych na 1000 ludności wyniósł 10,86 (10,08 w kraju). **Zgony niemowląt** na 1000 urodzeń żywych kształtowały się na poziomie 3,41 (4,73 w kraju). **Wskaźnik feminizacji** wyniósł 109 kobiet na 100 mężczyzn (107 w kraju).

Ludność
Stan w dniu 31 XII

Ludność województw według ekonomicznych grup wieku w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

według grup wieku w %

53	Dolnośląskie	17,2	65,3	17,5
55	Kujawsko-pomorskie	19,0	64,4	16,6
58	Lubelskie	18,9	63,2	17,9
53	Lubuskie	18,9	65,4	15,7
58	Łódzkie	17,3	63,3	19,4
57	Małopolskie	19,6	63,5	16,9
58	Mazowieckie	18,6	63,3	18,1
53	Opolskie	16,8	65,4	17,8
57	Podkarpackie	19,8	63,9	16,3
57	Podlaskie	18,6	63,7	17,7
56	Pomorskie	19,9	64,2	15,9
54	Śląskie	17,1	64,8	18,1
58	Świętokrzyskie	17,9	63,5	18,6
53	Warmińsko-mazurskie	19,6	65,3	15,1
55	Wielkopolskie	19,6	64,5	15,9
53	Zachodniopomorskie	18,2	65,4	16,4
56	POLSKA	18,5	64,2	17,3

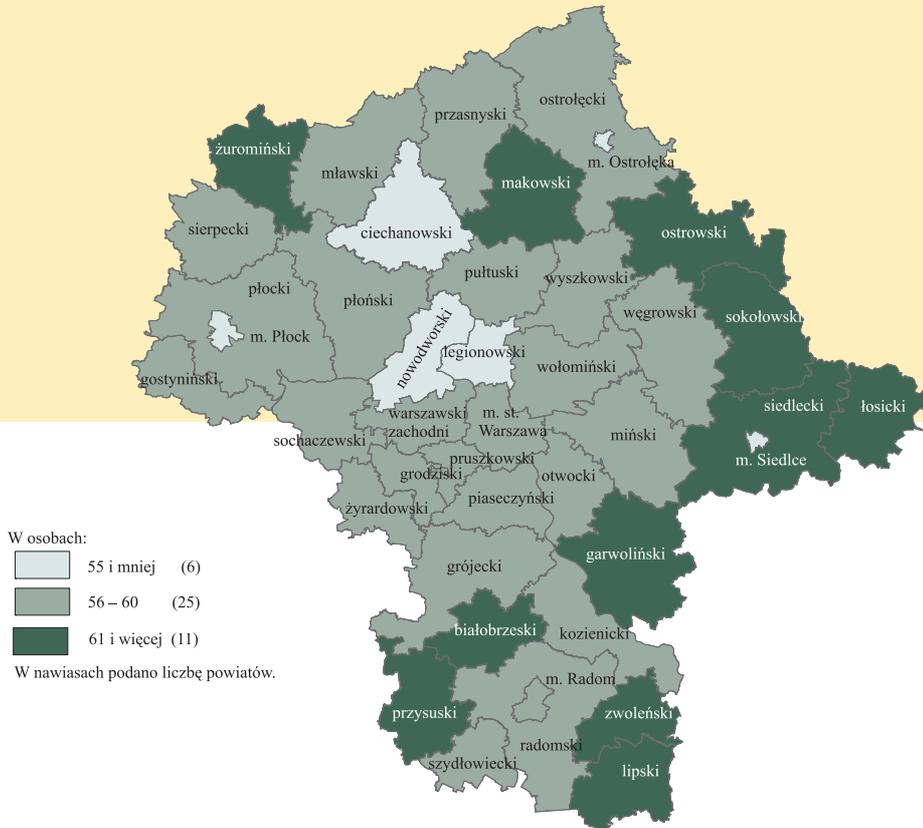
Wiek: przedprodukcyjny produkcyjny poprodukcyjny

Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

I. Położenie, podział terytorialny, ludność (dok.)

**Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób
w wieku produkcyjnym według powiatów w 2011 r.**

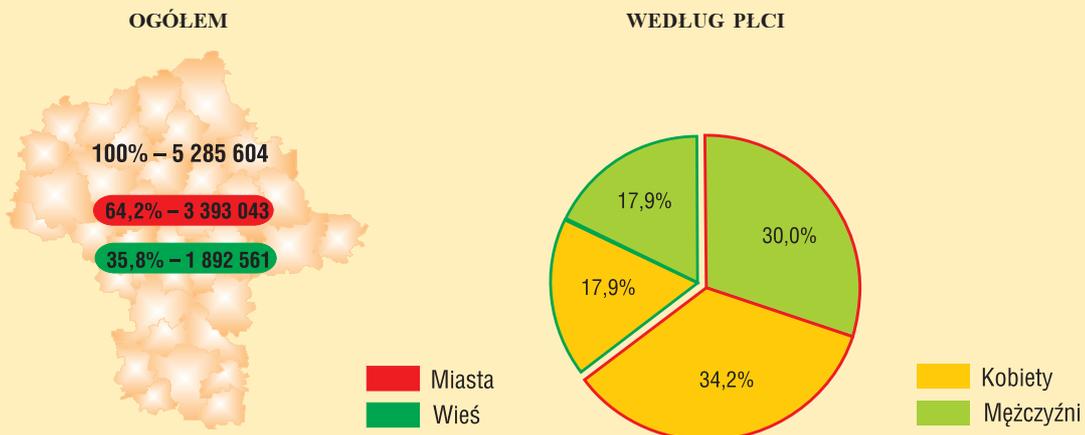
Stan w dniu 31 XII

Proporcje między ludnością w wieku nieprodukcyjnym i produkcyjnym odzwierciedla współczynnik obciążenia ekonomicznego. W 2011 r. najniższym współczynnikiem charakteryzowały się powiaty: ciechanowski, nowodworski, legionowski oraz miasta na prawach powiatu: Ostrołęka, Płock i Siedlce. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło tam 55 i mniej osób w wieku nieprodukcyjnym. Natomiast najwyższy współczynnik obciążenia ekonomicznego wystąpił w 11 powiatach (61 osób i więcej) leżących przeważnie na obrzeżach województwa.

**Ludność w województwie mazowieckim
w podziale na miasto i wieś w 2011 r.**

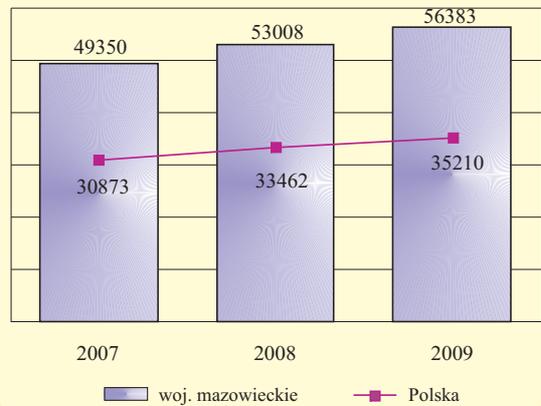
Stan w dniu 31 XII

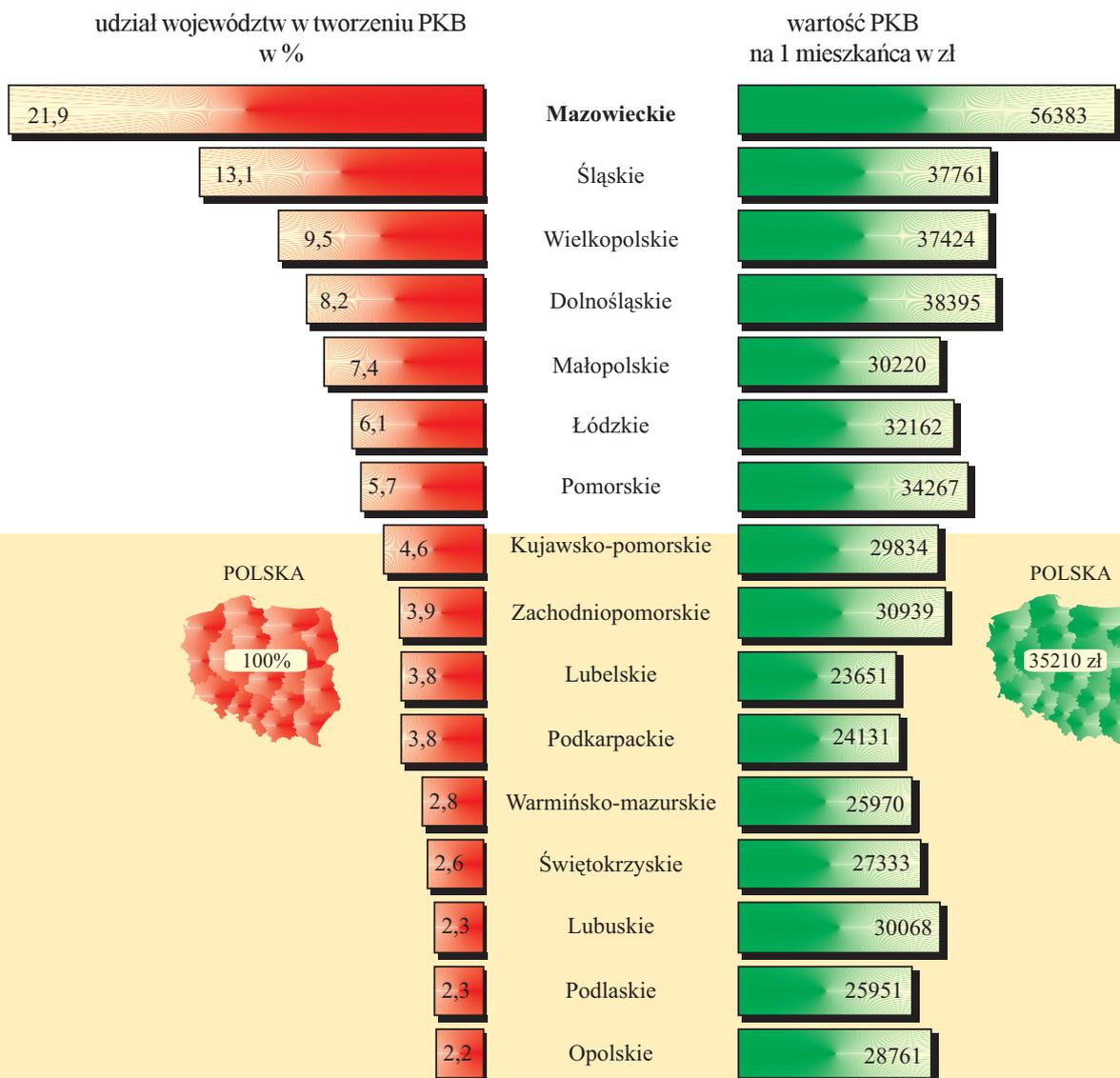
II. Produkt krajowy brutto (PKB)

W 2009 r. wartość wytworzonego w Polsce produktu krajowego brutto wyniosła 1343366 mln zł i była wyższa o 5,3% w porównaniu z 2008 r. Udział poszczególnych województw w tworzeniu produktu krajowego brutto był wyraźnie zróżnicowany i kształtował się na poziomie od 2,2% w województwach opolskim, podlaskim i lubuskim do 21,9% w województwie mazowieckim. Dysproporcje w poziomie rozwoju gospodarczego województw najlepiej obrazuje produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)

Produkt krajowy brutto według województw w 2009 r.

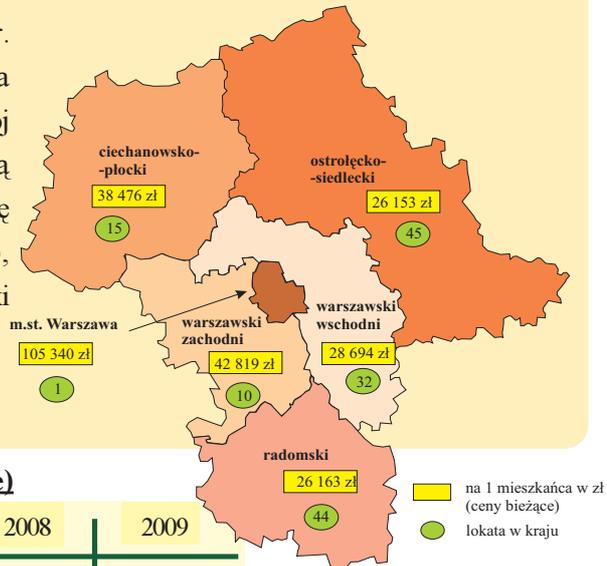

U w a g a. Zaprezentowane dane zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

II. Produkt krajowy brutto (dok.)

Województwo mazowieckie jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo województwem w kraju. W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość PKB była wyższa o 60,1% od przeciętnej w kraju. Natomiast rozwój gospodarczy województwa jest zróżnicowany. Najwyższą wartością PKB na 1 mieszkańca charakteryzował się podregion (NUTS 3) m.st. Warszawa (105340 zł), a najniższą – podregion (NUTS 3) ostrołęcko-siedlecki (26153 zł).

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (NUTS 3) w 2009 r.

Produkt krajowy brutto w mln zł (ceny bieżące)

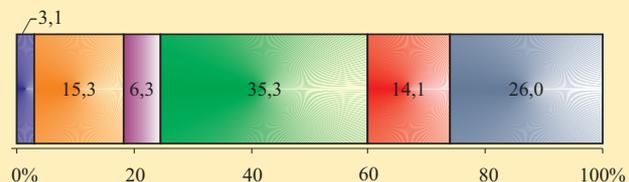
	2007	2008	2009
PKB	255560	275375	293974
W tym WDB	223571	241055	261220
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8300	8440	8135
przemysł	33986	35545	39976
budownictwo	12703	13958	16339
handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	76580	82289	92169
działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości	36900	39266	36763
pozostałe usługi	61558	55102	67839

PKB – produkt krajowy brutto
WDB – wartość dodana brutto

W 2009 r. w województwie mazowieckim udział sektora przedsiębiorstw w tworzeniu wartości dodanej brutto (według sektorów instytucjonalnych) wyniósł 52,9%, sektora instytucji rządowych i samorządowych – 12,2%, a gospodarstw domowych – 24,1%. W przekroju województw udział sektora przedsiębiorstw w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 38,2% w województwie podlaskim, do 54,8% w województwie śląskim.

Wydajność pracy mierzona wartością dodaną brutto na 1 pracującego w woj. mazowieckim kształtowała się na poziomie 112248 zł (1 miejsce w kraju) i była wyższa od średniej krajowej o 32,2%, natomiast najniższa wystąpiła w woj. lubelskim (58420 zł - 16 miejsce).

Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w 2009 r. (ceny bieżące)

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- Przemysł - sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja
- Budownictwo
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości
- Pozostałe usługi - sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca; administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby

III. Finanse publiczne

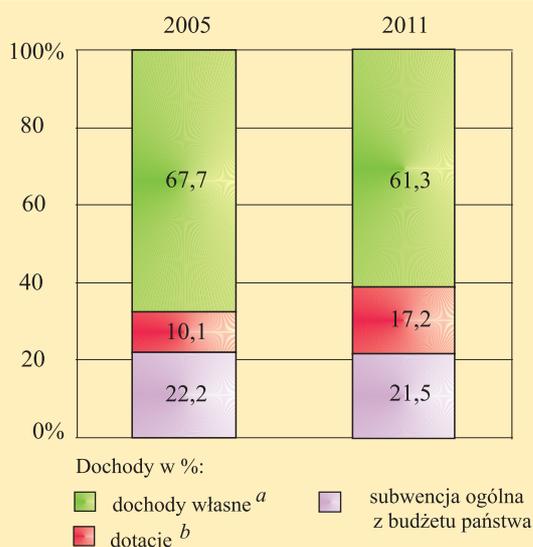
Wyszczególnienie	2005	2009	2010	2011
Dochody w tys. zł				
Ogółem	17292664,6	25208069,7	26225971,5	27720135,5
Województwo	1592089,6	2950942,7	2452929,2	2457672,1
Powiaty	1584065,4	2331453,8	2648303,9	2711810,8
Miasta na prawach powiatu	8722355,1	11936019,0	12405737,3	13302900,5
Gminy ^a	5394154,5	7989654,2	8719001,2	9247752,0
Wydatki w tys. zł				
Ogółem	17664893,2	27867563,4	28959461,0	29333349,4
Województwo	1697348,5	3244292,1	2508560,2	2595390,4
Powiaty	1580863,3	2490457,4	2783080,3	2764960,5
Miasta na prawach powiatu	8871384,2	13389753,5	14346774,9	14404097,4
Gminy ^a	5515297,2	8743060,4	9321045,7	9568901,1

a Bez dochodów/wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

U w a g a. Dane dotyczące m.st. Warszawy uwzględnia się wyłącznie w miastach na prawach powiatu.

W 2011 r. łączne **dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** województwa mazowieckiego wyniosły 27720,1 mln zł (o 5,7% więcej niż w 2010 r.), a wydatki 29333,3 mln zł (o 1,3% więcej niż rok wcześniej). Zagregowany wynik budżetów był ujemny – tak jak przed rokiem i wyniósł – 1613,2 mln zł (w 2010 r. – 2733,5 mln zł). W porównaniu z 2010 r. wzrosły **dochody i wydatki budżetów prawie wszystkich rodzajów jednostek samorządu terytorialnego**, spadły jedynie wydatki powiatów.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet. Dlatego też dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

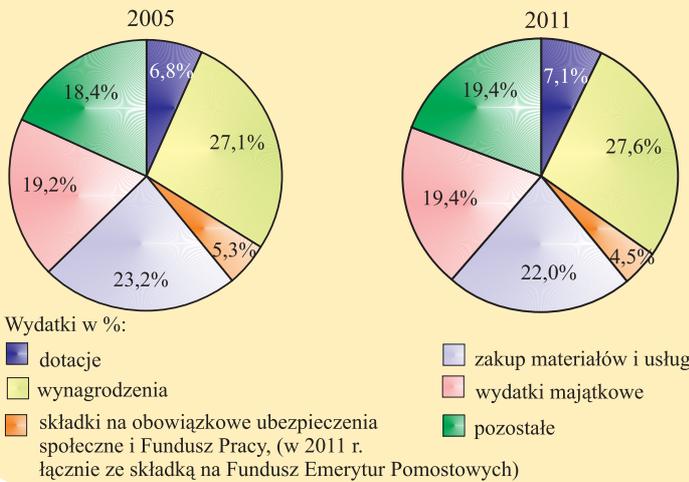
Struktura dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów

a Dane za 2005 r. powiększone o środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych, które stanowiły wyodrębnioną pozycję budżetową. b W 2011 r. określanymi, jako dotacje celowe, łącznie z dotacjami z paragrafów 200 i 600 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

Ponad połowę zagregowanych dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowią **dochody własne** – 61,3% w 2011 r. (67,7% w 2005 r.). Największe udziały dochodów własnych w dochodach ogółem mają budżety miast na prawach powiatu (średnio 73,4%) oraz budżet województwa (72,6%), niższe – budżety gmin (49,1%) i budżety powiatów (33,3%). Znaczącym składnikiem dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego jest **subwencja ogólna z budżetu państwa** – stanowi 21,5% (22,2% w 2005 r.). Największy udział tej subwencji w swych budżetach miały powiaty (średnio 40,7%) i gminy (30,1%), mniejszy udział miasta na prawach powiatu (14,7%) i województwo (4,9%).

III. Finanse publiczne (cd.)

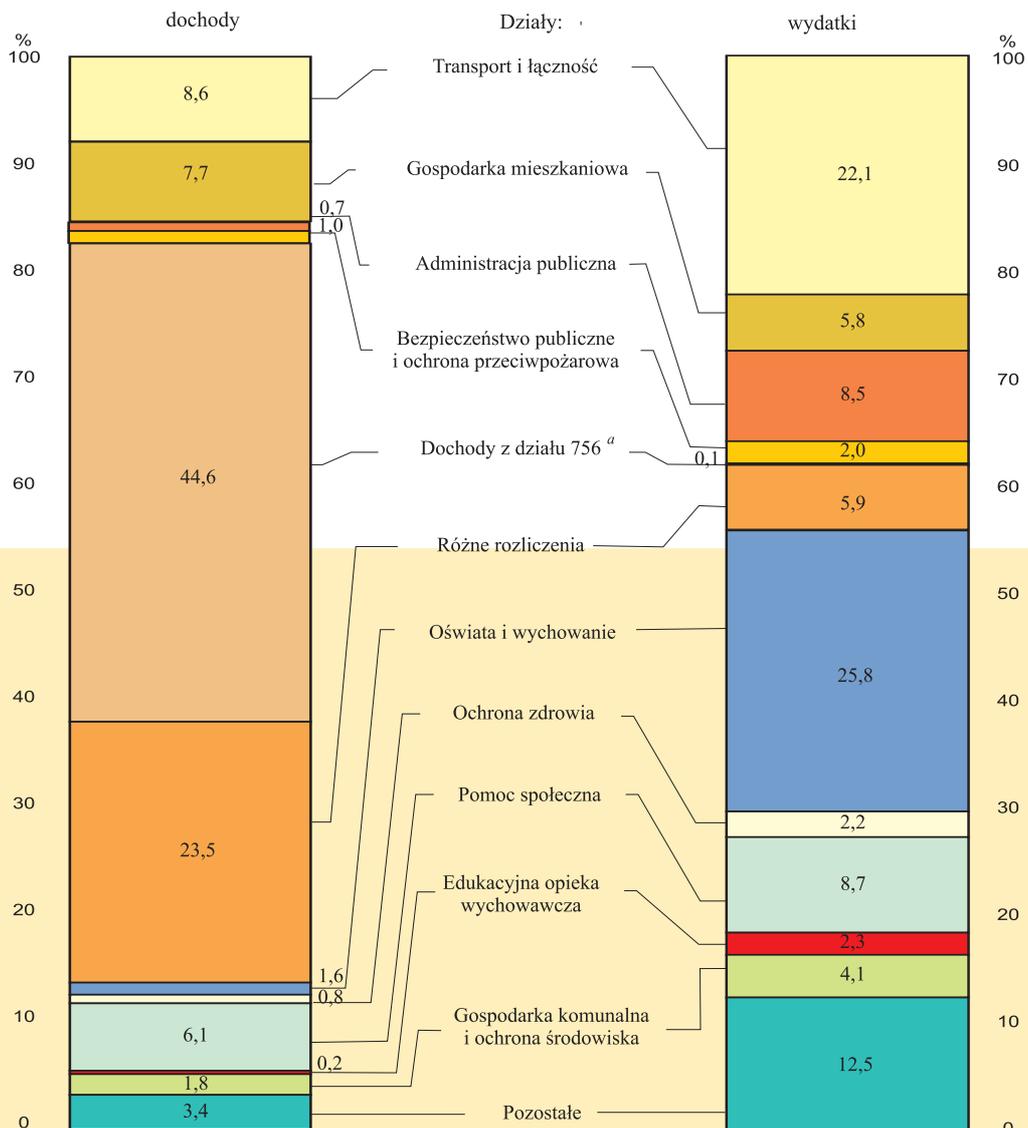
Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów

W strukturze łącznych wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego dominują wynagrodzenia – 27,6% w 2011 r. (27,1% w 2005 r.).

Największy udział wynagrodzeń w wydatkach ogółem mają budżety powiatów (41,4%) i budżety gmin (32,1%), niższy – budżety miast na prawach powiatu (24,8%) i budżet województwa (11,1%).

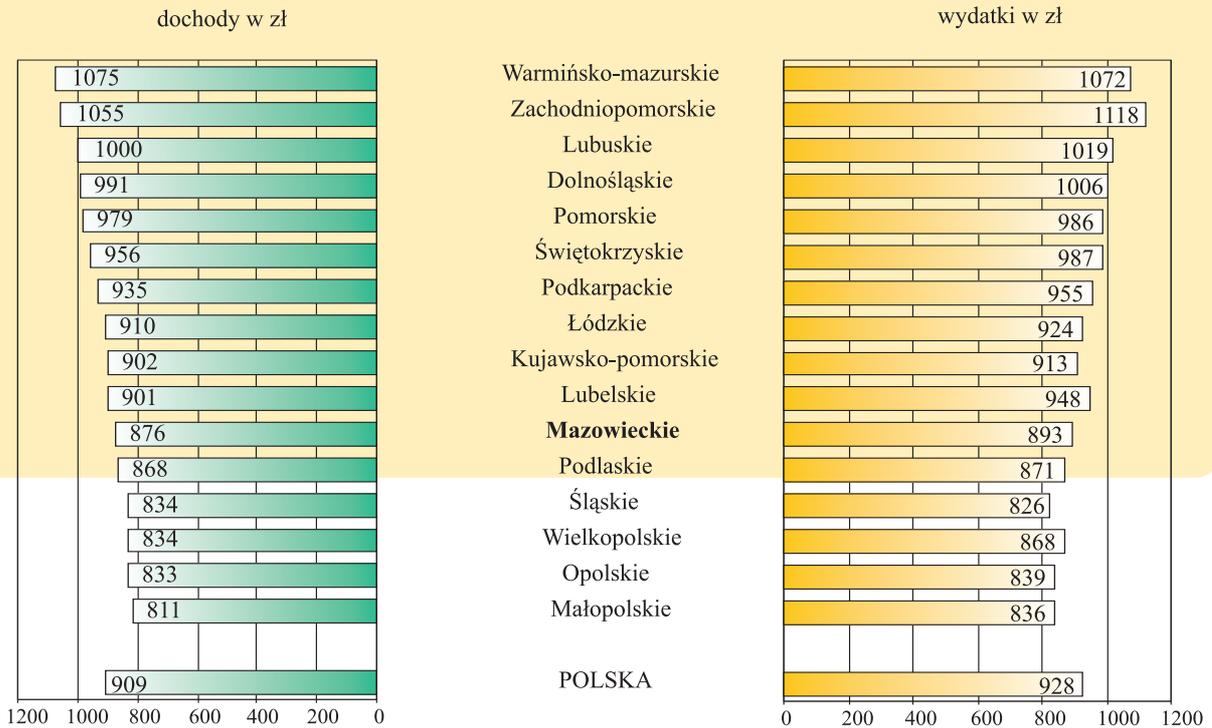
Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.

^a Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

III. Finanse publiczne (cd.)

Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca według województw w 2011 r.

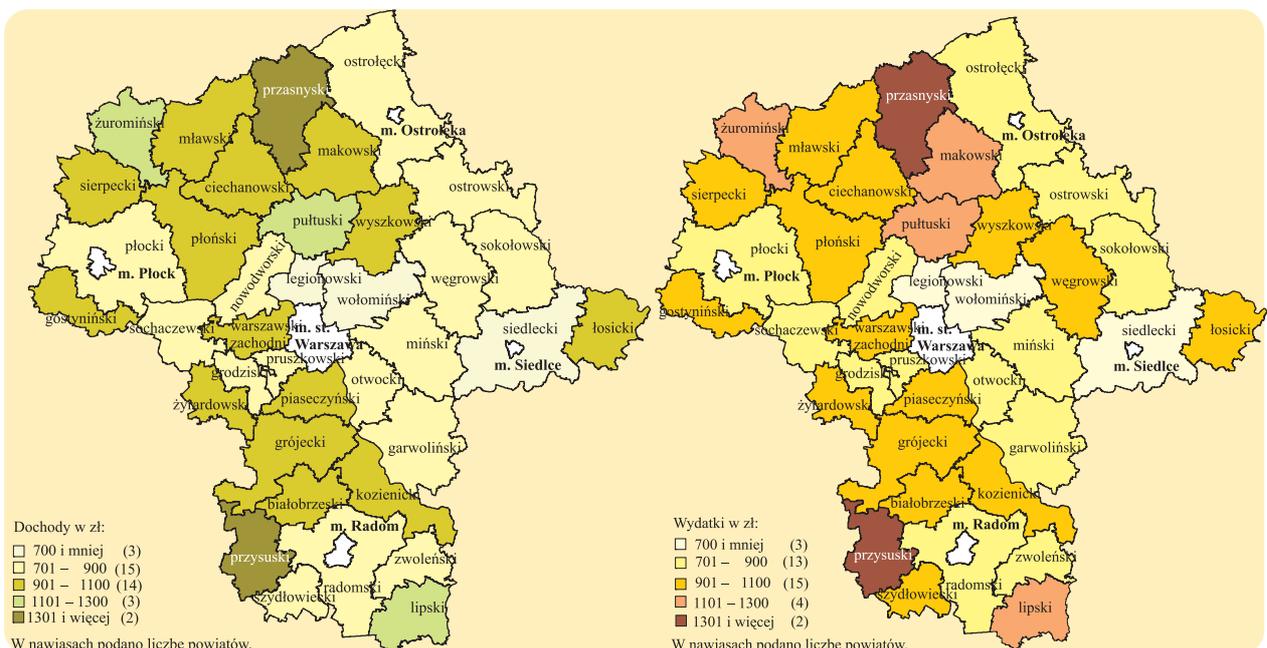

Dochody i wydatki budżetów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły w 2011 r. odpowiednio 876 zł i 893 zł (przy średniej krajowej 909 zł i 928 zł), natomiast dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu wyniosły 6106 zł i 6611 zł na osobę, przewyższając średnią krajową odpowiednio o 35,4% i 35,6% (pierwsza lokata w kraju).

Dochody budżetu województwa wyniosły w 2011 r. 466 zł na 1 mieszkańca (przy średniej krajowej 391 zł), a wydatki - 492 zł na osobę (średnia w kraju 424 zł).

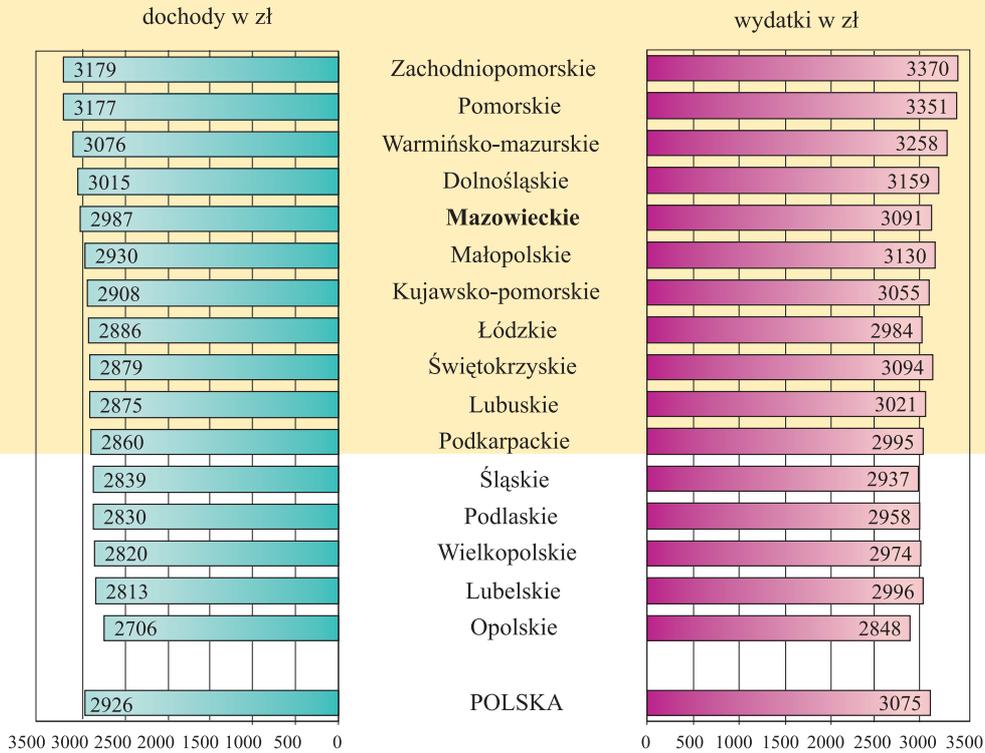
Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca według powiatów w 2011 r.

Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca według powiatów w 2011 r.

III. Finanse publiczne (dok.)

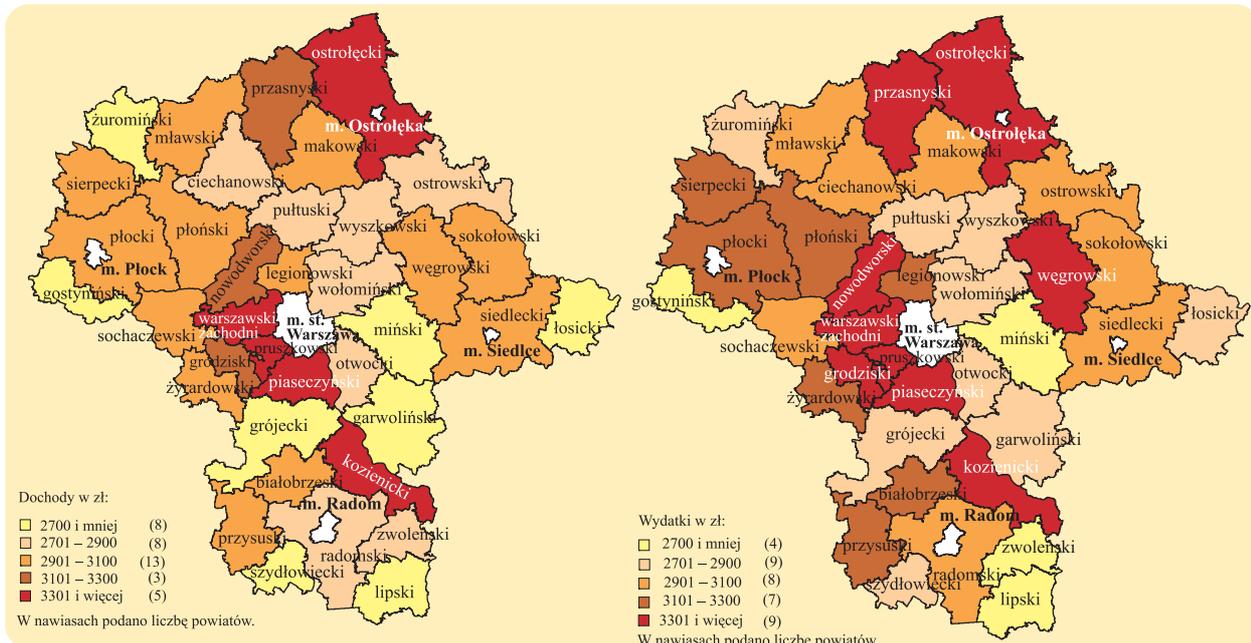
Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca według województw w 2011 r.

W 2011 r. **dochody budżetów gmin** w woj. mazowieckim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2987 zł i były o 2,1% wyższe od średniej krajowej, natomiast wydatki - 3091 zł i były wyższe od przeciętnej o 0,5%.

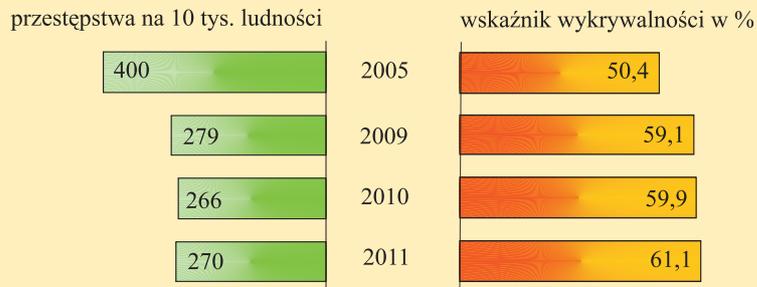
Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca według powiatów w 2011 r.

Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca według powiatów w 2011 r.

IV. Bezpieczeństwo publiczne

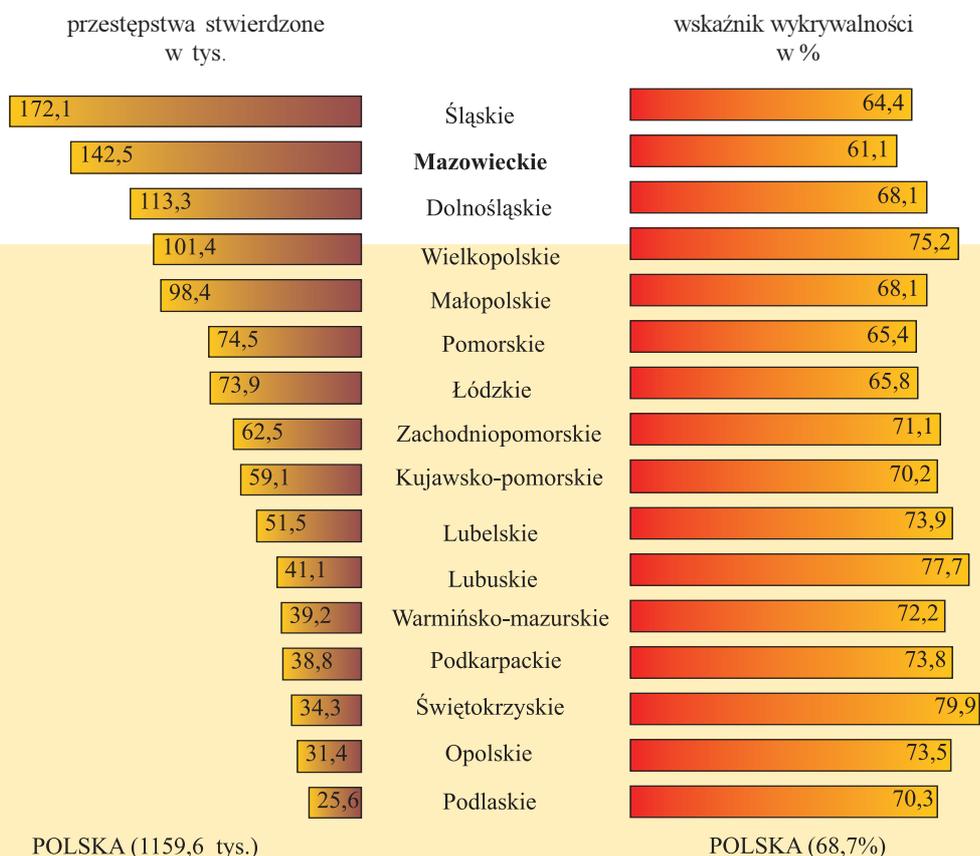
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych i wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej. Z informacji tych wynika, że w województwie mazowieckim w latach 2005-2011 zmniejszyła się liczba przestępstw ogółem z 205990 do 142551, w tym zmniejszyła się liczba przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji z 31248 do 21364, przeciwko życiu i zdrowiu z 3844 do 3512 oraz przeciwko mieniu z 124813 do 80651. Jednocześnie w okresie tym nastąpił wzrost wykrywalności sprawców przestępstw.

Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych według województw w 2011 r.

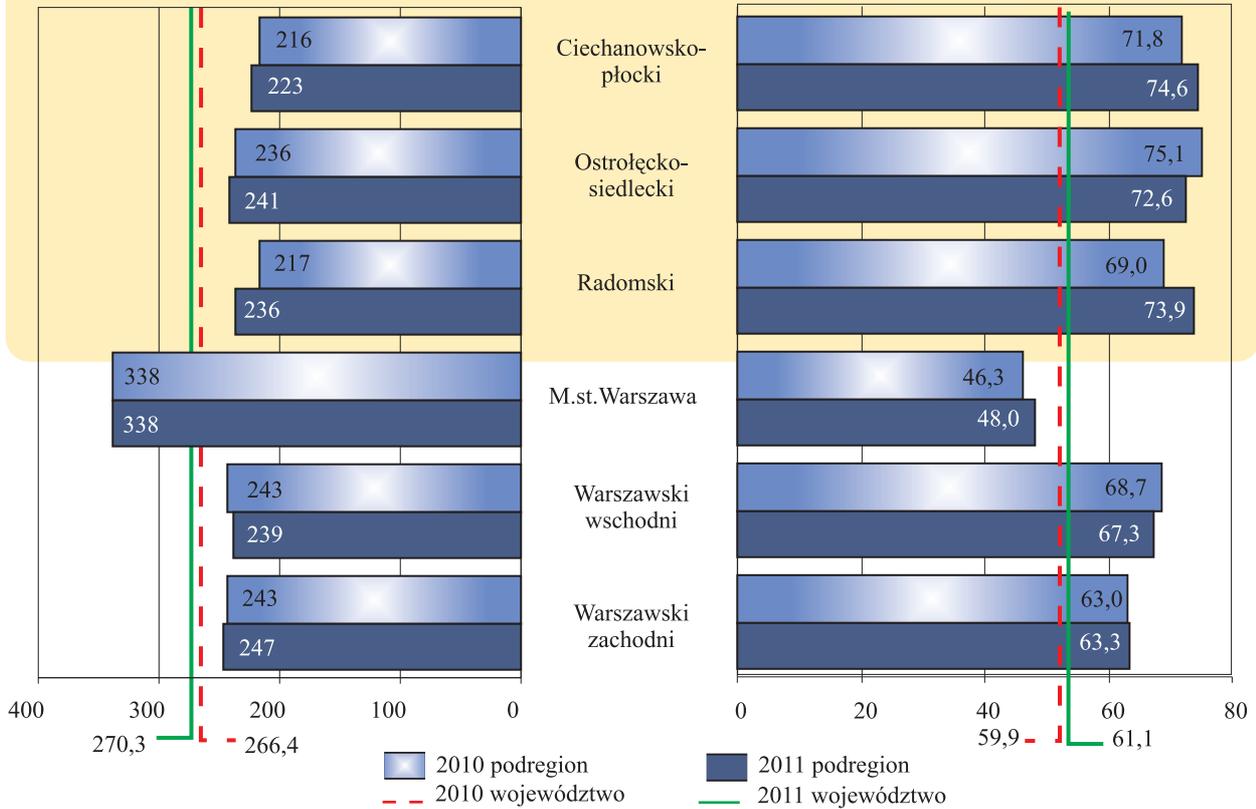

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

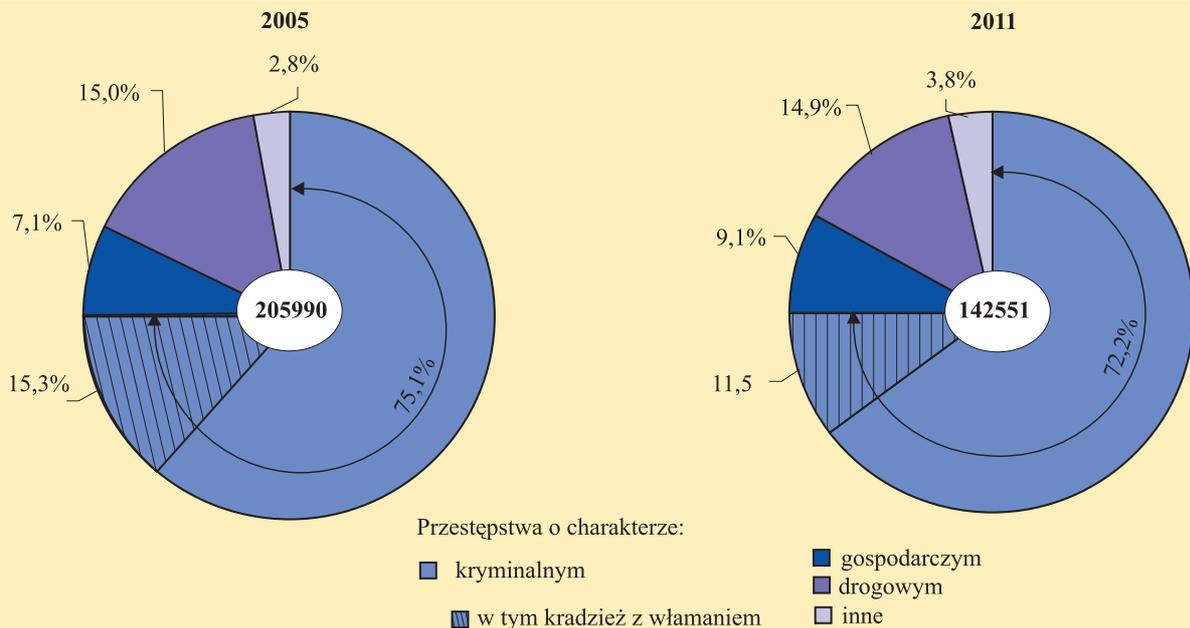
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych według podregionów

na 10 tys. ludności

wskaźnik wykrywalności w %

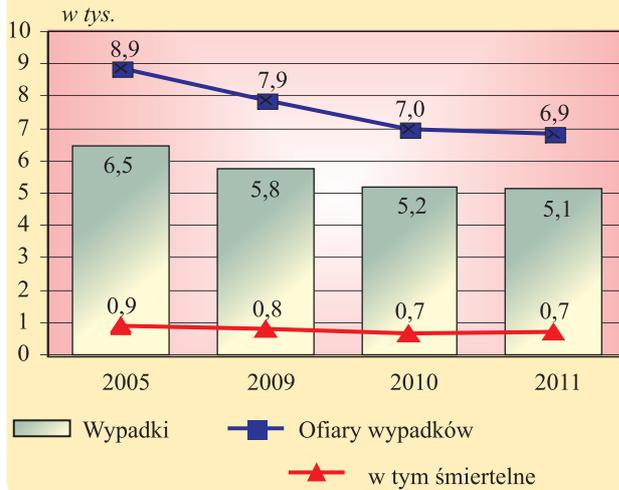

Struktura przestępstw stwierdzonych przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według charakteru przestępstw

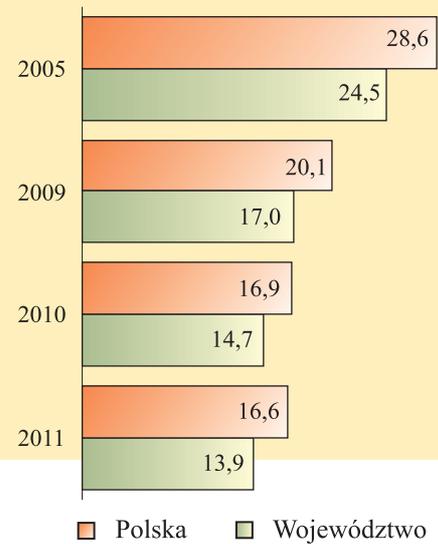

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Wypadki drogowe

Wypadki drogowe na 10 tys. pojazdów^a samochodowych i ciągników zarejestrowanych

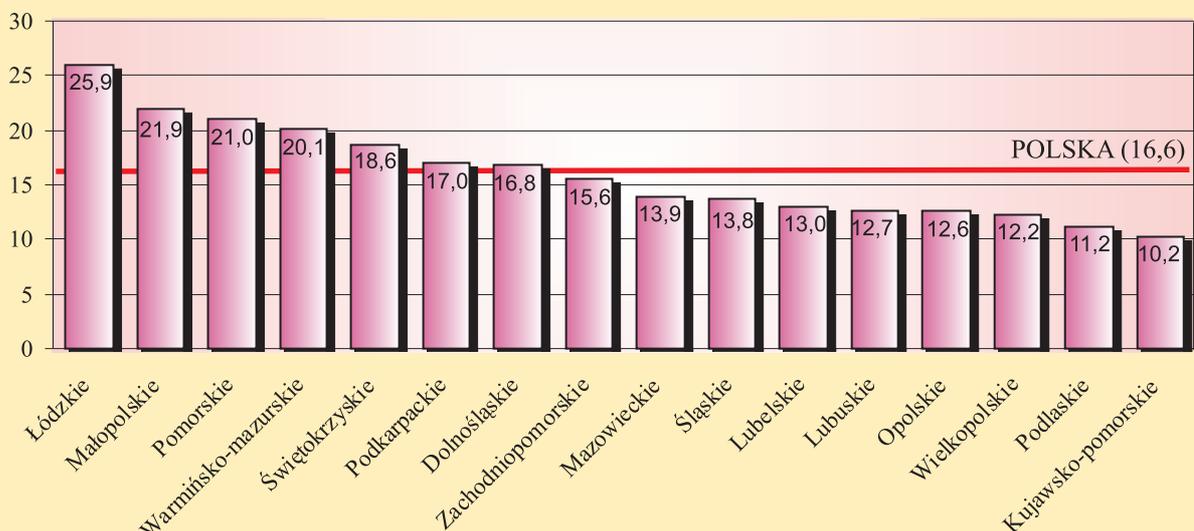
Informacje o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Za śmiertelną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu lub w ciągu 30 dni.

^a Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; w roku 2005 na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”, w latach 2009–2010 z centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w 2011 r. prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

W województwie mazowieckim w latach 2005-2011 zmniejszyła się liczba wypadków drogowych o 20,5%.

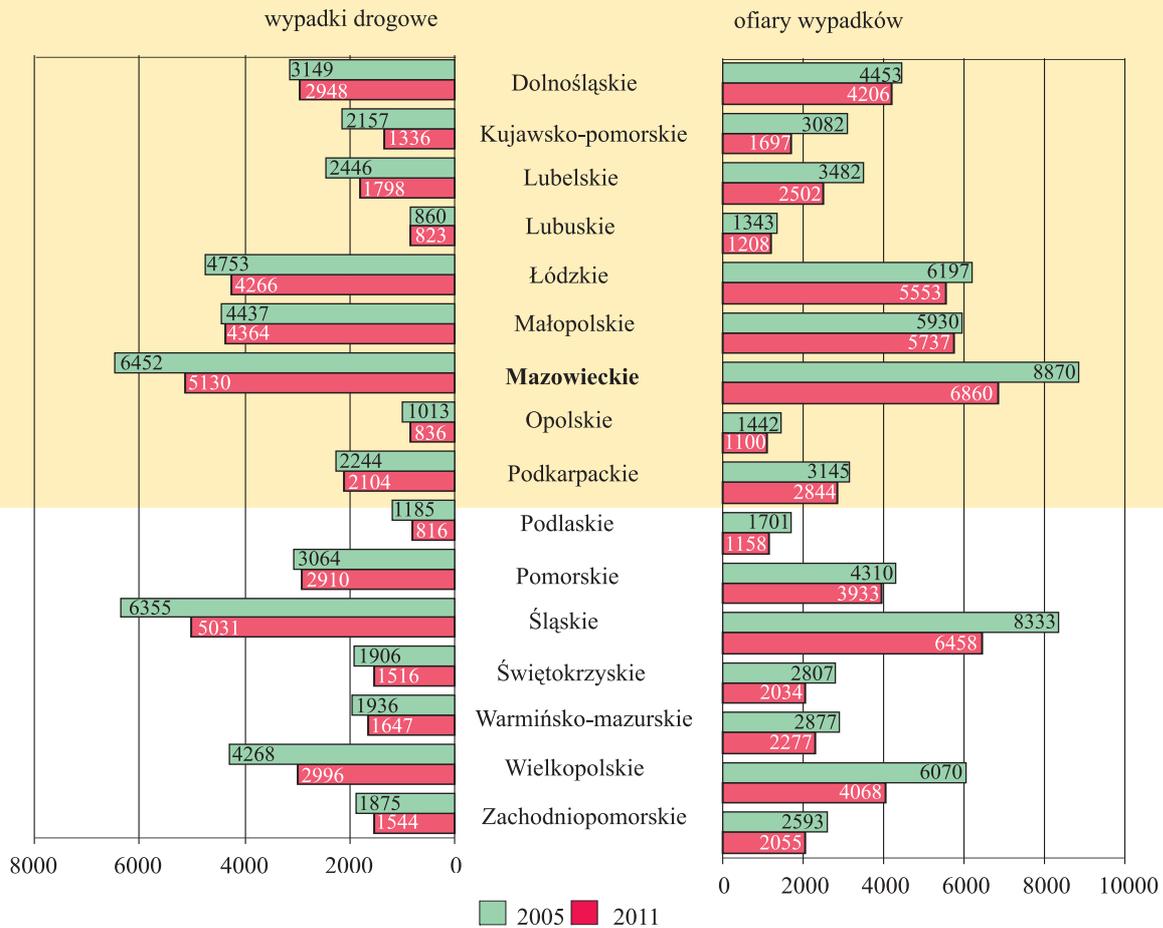
Liczba osób poszkodowanych zmniejszyła się w tym okresie o 22,7%, jednocześnie liczba ofiar śmiertelnych zmalała o 19,5%.

Wypadki drogowe na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych według województw w 2011 r.

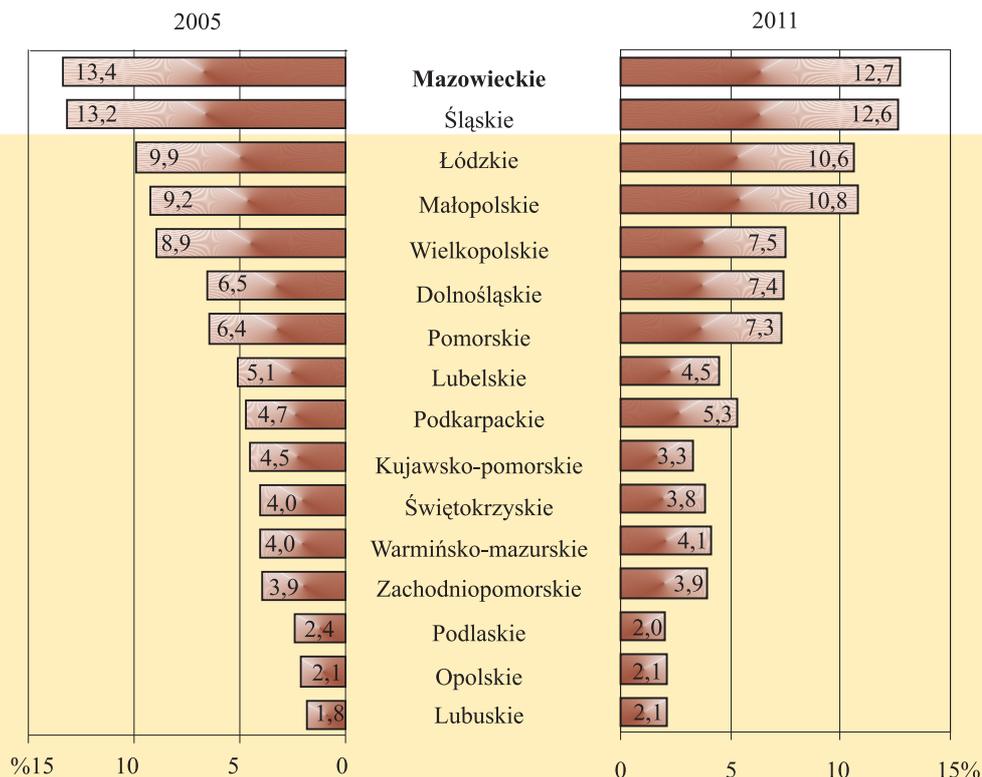
IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Wypadki drogowe i ofiary wypadków według województw

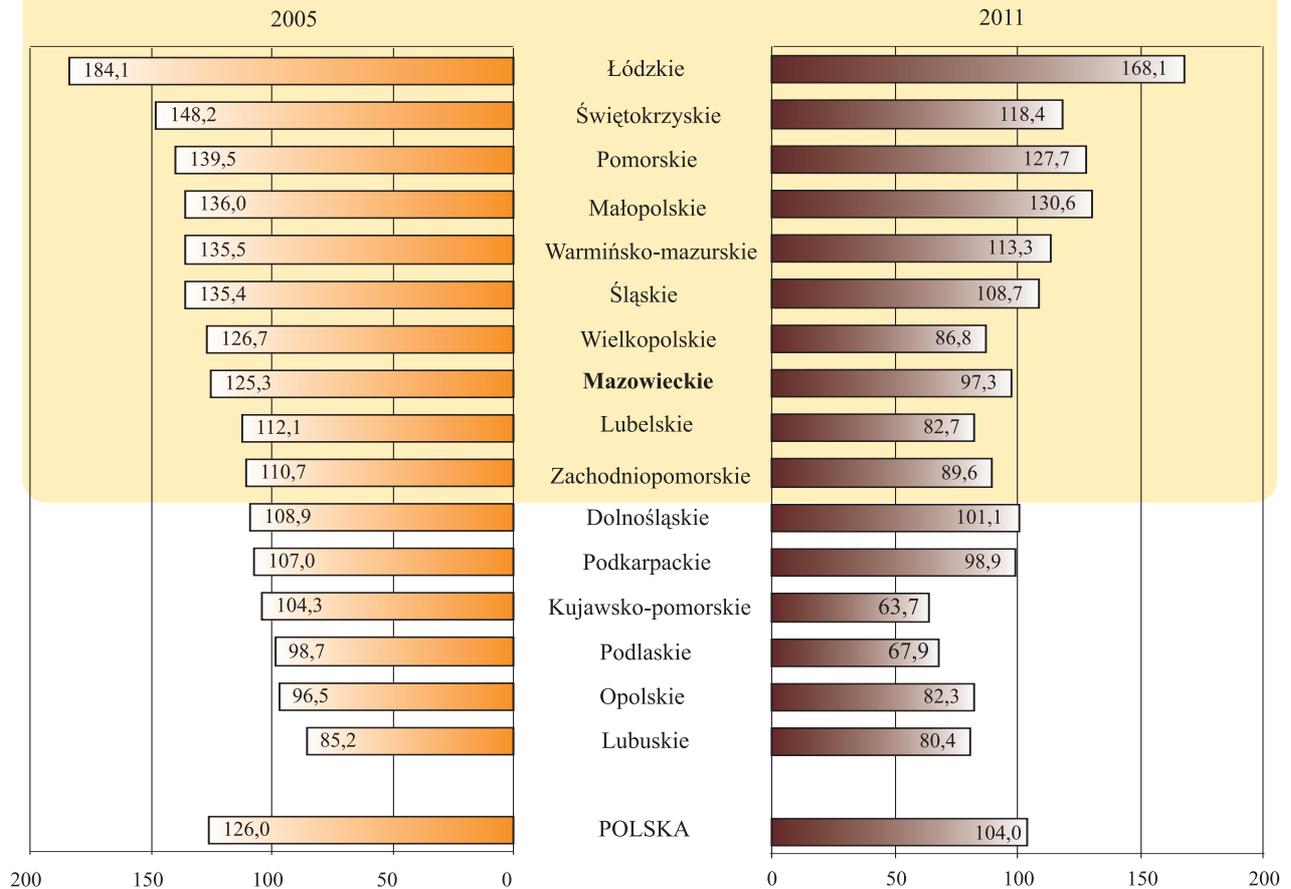
Struktura wypadków drogowych według województw

(Polska = 100)

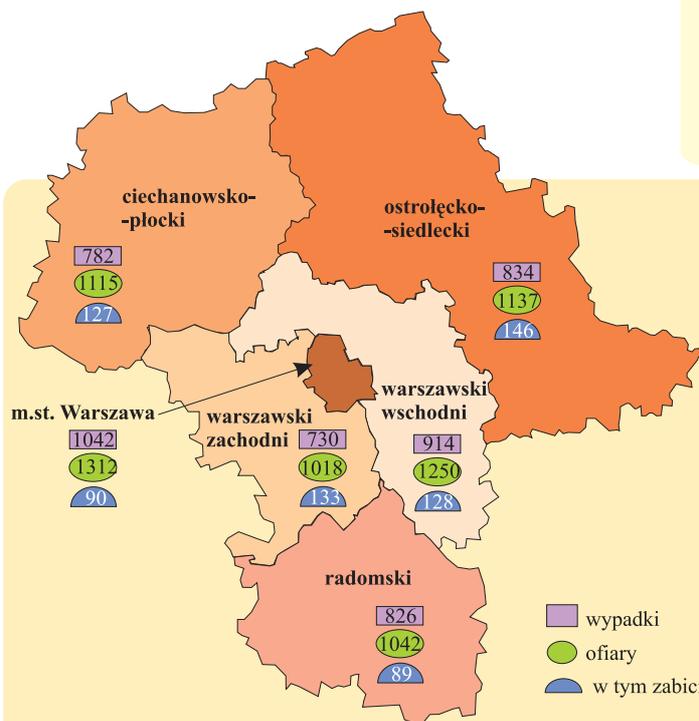

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Wypadki drogowe na 100 tys. ludności według województw

Wypadki drogowe według podregionów^a w 2011 r.

Informacje o przestępstwach i wypadkach drogowych opracowano na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji i Komendy Stołecznej Policji.

W 2011 r. w województwie mazowieckim odnotowano 52595 kolizji drogowych, przy czym najwięcej w podregionach (NTS 3): m.st. Warszawa (19664) i warszawskim zachodnim (7845), a najmniej w podregionach (NTS 3): radomskim (5085) i ciechanowsko-płockim (6224).

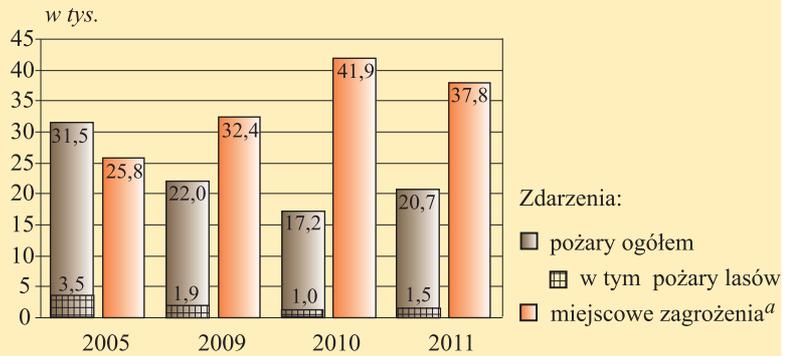
^a Niektóre dane o wypadkach drogowych według podregionów zostały podane na podstawie danych nieostatystycznych i mogą ulec zmianie w następnym publikacjach Urzędu Statystycznego w Warszawie.

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Pożary i miejscowe zagrożenia

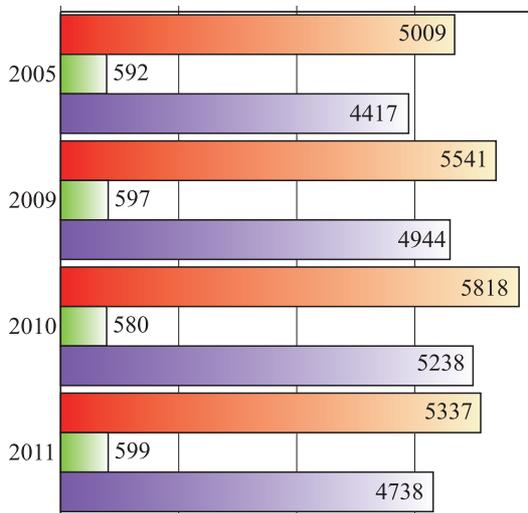
Pożary są to nie kontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nie przeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożary zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenia dla życia, środowiska lub mienia.

^a Wjazd do wypadków, katastrof, awarii, wycieków chemicznych.

Ofiary pożarów i miejscowych zagrożeń

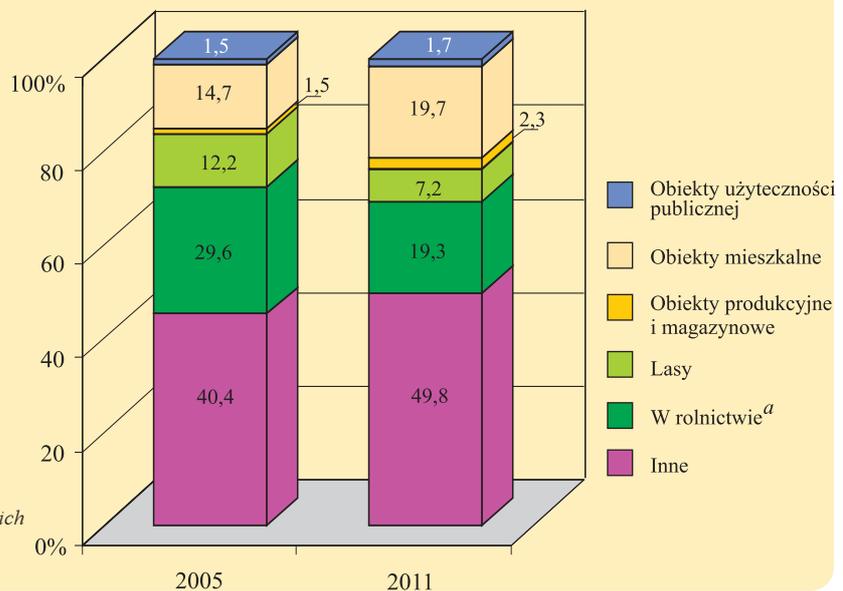
Ofiary: ■ ogółem ■ śmiertelne ■ ranni i poparzeni

Informacje o pożarach i miejscowych zagrożeniach opracowano na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.

W 2011 r. miejscowe zagrożenia najczęściej były spowodowane przez katastrofy naturalne (12563 przypadki) i środki transportu (6217).

Struktura pożarów według rodzaju obiektu

W latach 2005-2011 zmniejszyła się liczba pożarów z 31496 do 20658, tj. o 34,4%, w tym pożarów lasów z 3540 do 1491. W omawianym okresie liczba miejscowych zagrożeń zwiększyła się z 25797 do 37843, tj. o 46,7%.

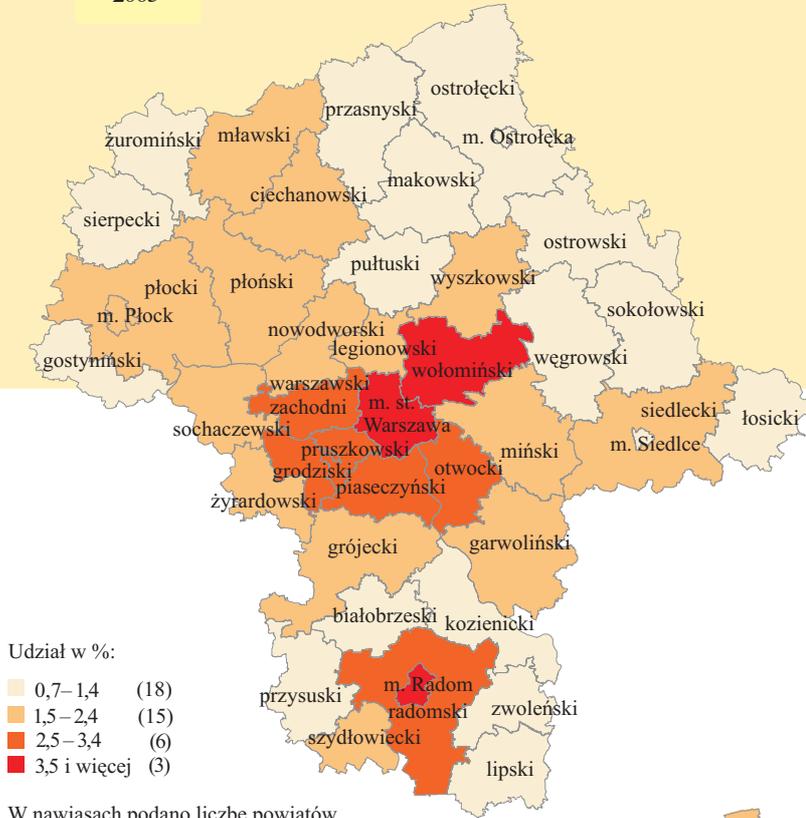

^a Dotyczy głównie budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw.

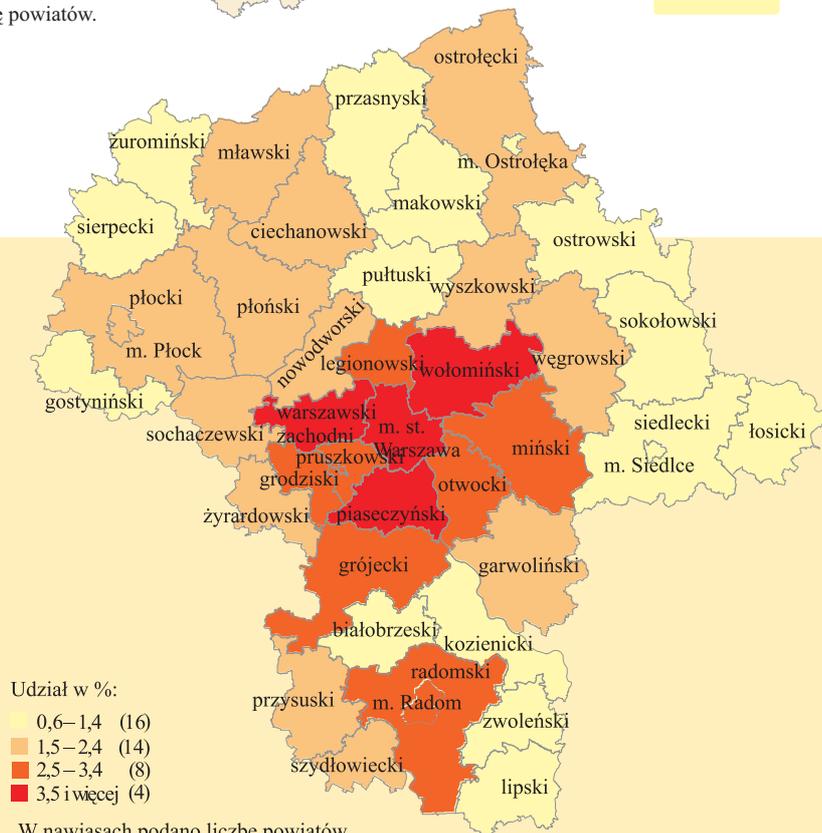
IV. Bezpieczeństwo publiczne (dok.)

**Struktura zdarzeń^a wymagających interwencji straży pożarnej
według powiatów**

2005

2011

^a Łączna liczba pożarów, miejscowych zagrożeń i fałszywych alarmów.

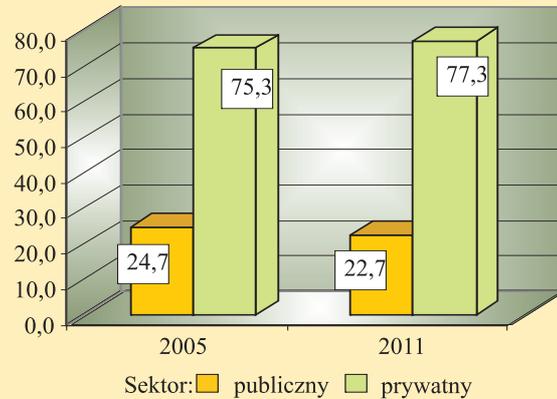
V. Rynek pracy

Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni produkcji rolniczej, duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Struktura pracujących^a według sektorów własności

Stan w dniu 31 XII

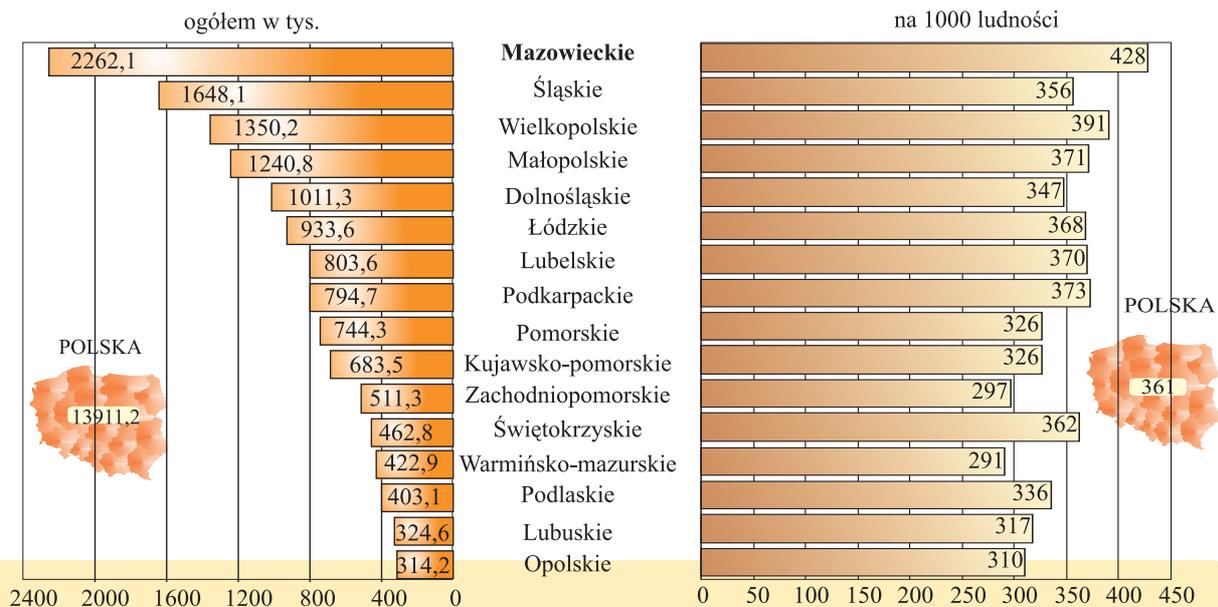
w odsetkach

^a Według faktycznego miejsca pracy.

Pracujący według województw w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Województwo mazowieckie jest największym w kraju rynkiem pracy. Liczba pracujących w gospodarce narodowej w końcu 2011 r. wyniosła 2262,1 tys. osób, tj. 16,3% pracujących w kraju. Na 1000 ludności przypadało 428 osób (w kraju 361). Kobiety stanowiły 48,2% ogółu pracujących (w kraju 46,9%). W sektorze prywatnym pracowało 77,3% ogółu pracujących (w kraju 77,2%).

W województwie wysoką koncentracją pracujących charakteryzował się podregion m.st. Warszawa, w którym wśród pracujących największą grupę stanowili pracujący w pozostałych usługach oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji (odpowiednio 39,6% i 33,9% ogółu pracujących). Największy odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie wystąpił w podregionie warszawskim wschodnim (30,5% ogółu pracujących), natomiast największy odsetek pracujących w rolnictwie odnotowano w podregionie ostrołęcko-siedleckim (37,9% ogółu pracujących).

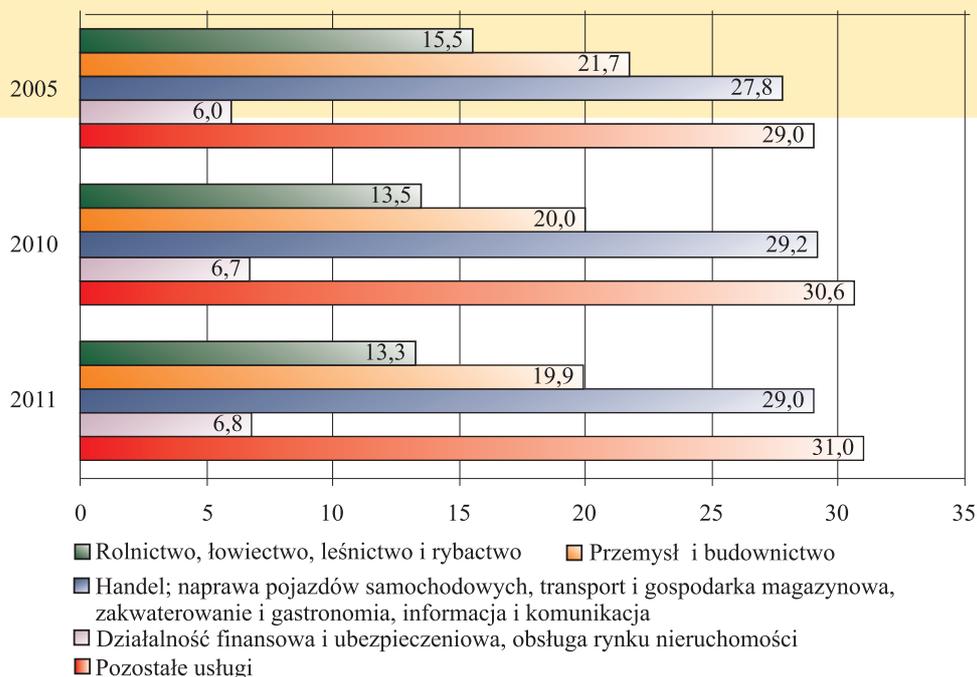
V. Rynek pracy (cd.)

Przemysł obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

Pozostałe usługi obejmują sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

Struktura pracujących^a według rodzajów działalności

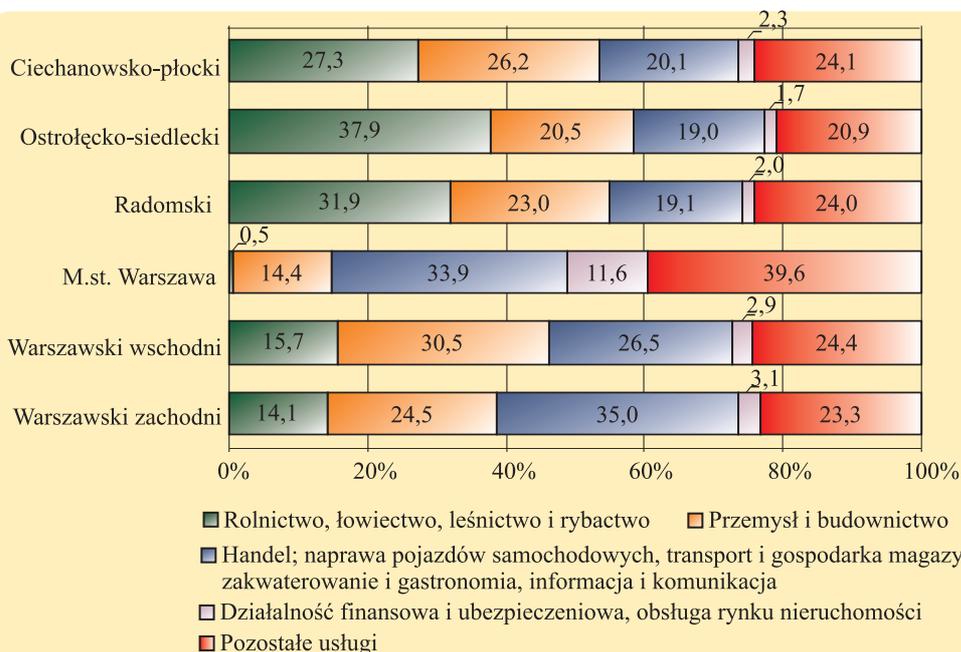
Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Struktura pracujących^a według rodzajów działalności w podregionach w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

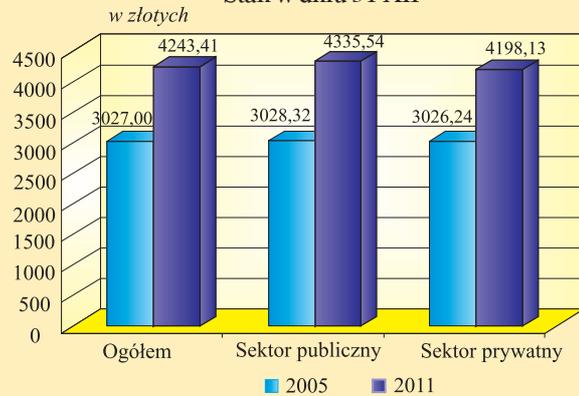
V. Rynek pracy (cd.)

Przeciętne wynagrodzenia miesięczne (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- 3) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- 4) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów własności

Stan w dniu 31 XII

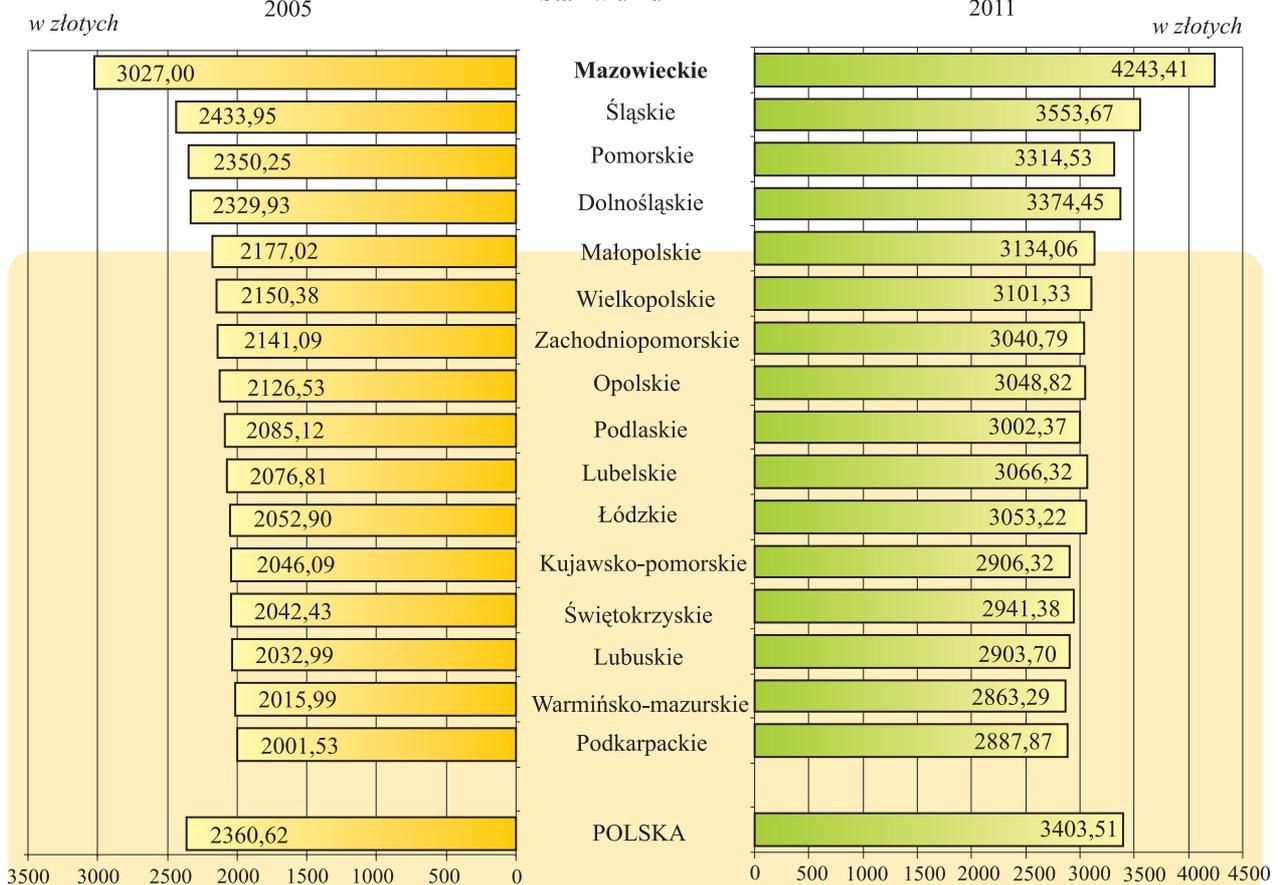
Dane o wynagrodzeniach oraz przeciętnych wynagrodzeniach miesięcznych prezentuje się w ujęciu brutto.

W województwie mazowieckim przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem brutto w gospodarce narodowej w końcu 2011 r. wyniosło 4243,41 zł i było o 24,7% wyższe od średniej krajowej i o 40,2% wyższe niż w 2005 r.

W sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4335,54 zł i zwiększyło się o 43,2% w stosunku do 2005 roku. W sektorze prywatnym przeciętna płaca osiągnęła poziom 4198,13 zł i była o 38,7% wyższa od zanotowanej w 2005 r. Pracownicy zatrudnieni w sektorze publicznym zarabiali przeciętnie o 137,41 zł (o 3,3%) więcej niż zatrudnieni w sektorze prywatnym.

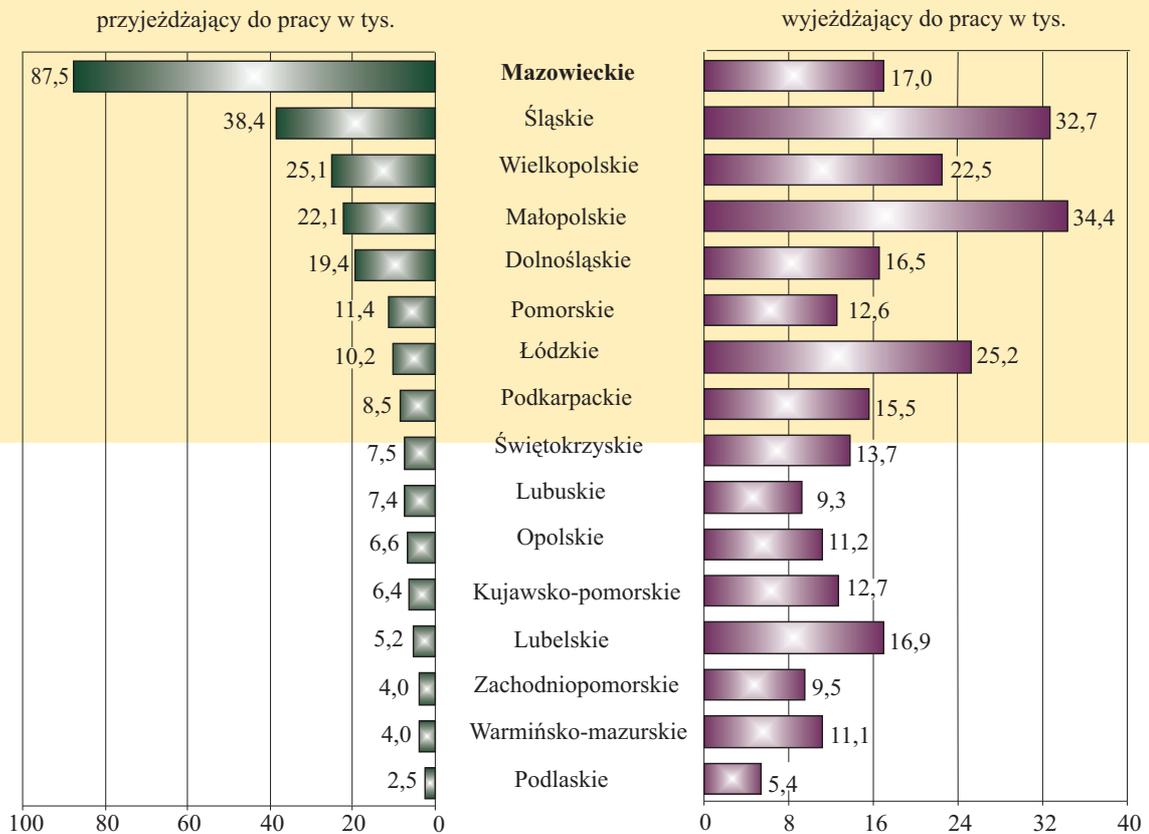
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według województw

Stan w dniu 31 XII

V. Rynek pracy (cd.)

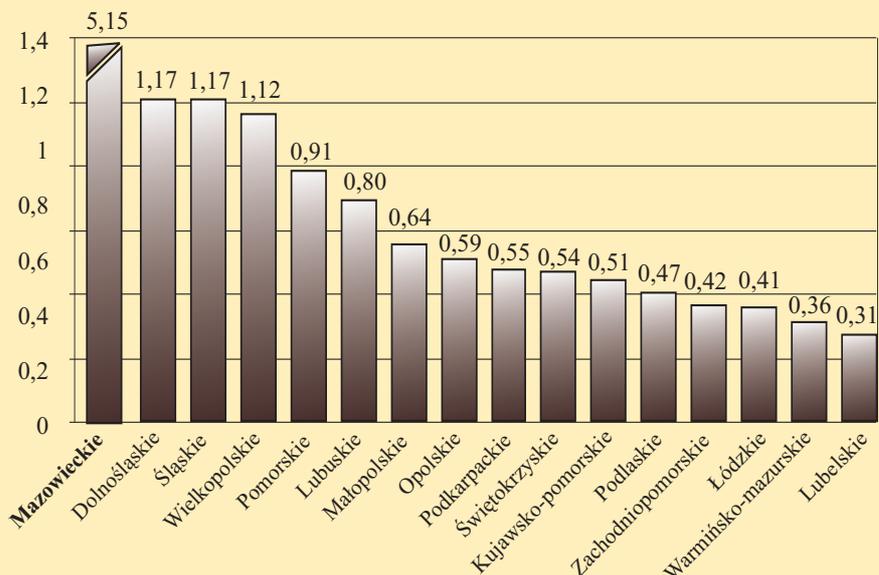
Przyjeżdżający i wyjeżdżający do pracy według województw w 2006 r. (przepływy międzywojewódzkie)

Zbiorowość dojeżdżających do pracy obejmuje pracowników najemnych, którzy mieszkają w gminie innej, niż ta gdzie znajduje się ich miejsce pracy i jednocześnie posiadają zwiększone koszty uzyskania przychodu z tytułu dojazdów do pracy.

Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy według województw w 2006 r.

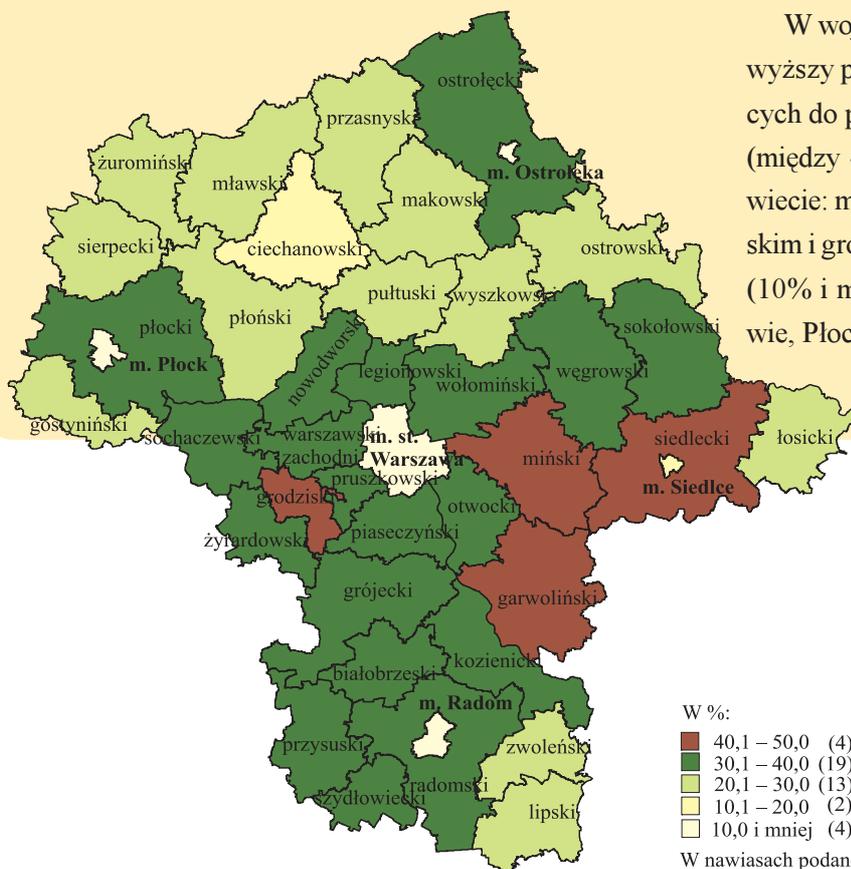
Województwo mazowieckie cechowało się najwyższym wskaźnikiem liczby osób przyjeżdżających do pracy na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy - 5,15. Najniższy poziom tego wskaźnika odnotowano w województwie lubelskim (0,31).

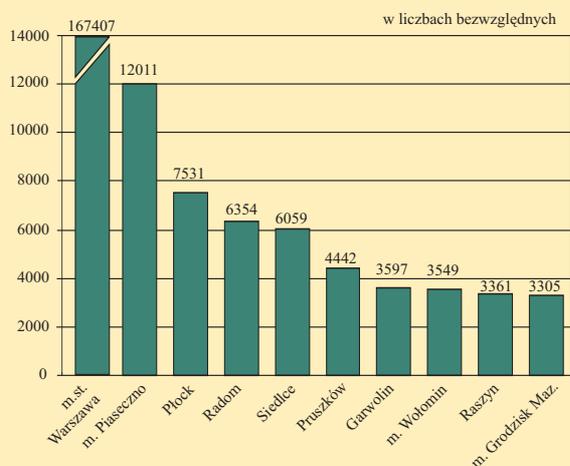
Źródło: „Dojazdy do pracy w Polsce” - publikacja przygotowana przez Ośrodek Statystyki Miast Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

V. Rynek pracy (cd.)

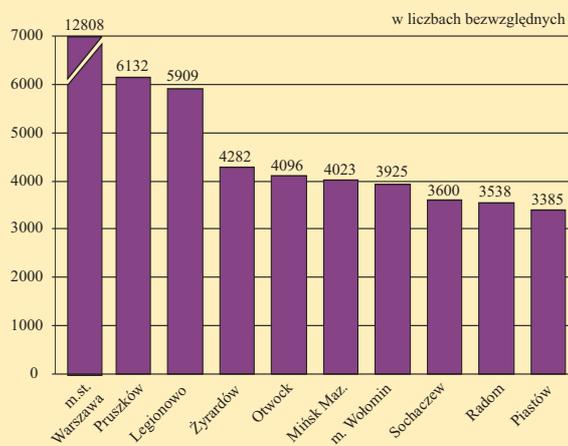
Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według powiatów w 2006 r.

Gminy województwa mazowieckiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2006 r.

Gminy województwa mazowieckiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2006 r.

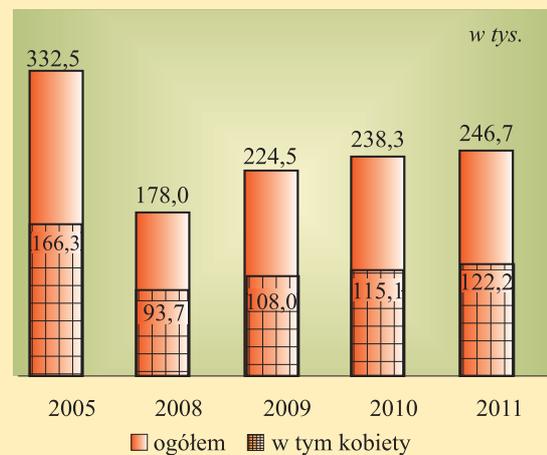
Ź r ó d ł o: „Dojazdy do pracy w Polsce” - publikacja przygotowana przez Ośrodek Statystyki Miast Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

V. Rynek pracy (cd.)

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub szkół wyższych, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy.

Bezrobotni zarejestrowani

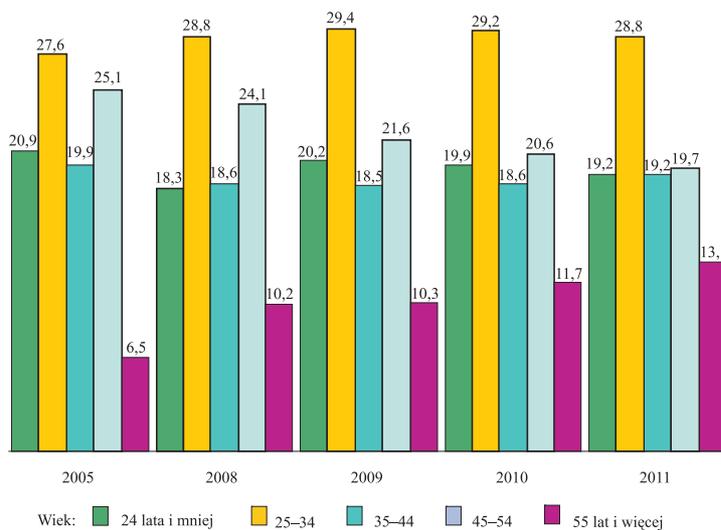
Stan w dniu 31 XII

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku

Stan w dniu 31 XII

w odsetkach

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa mazowieckiego wyniosła 246,7 tys. osób (12,4% ogółu bezrobotnych w kraju) i była o 85,8 tys. osób mniejsza w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r.

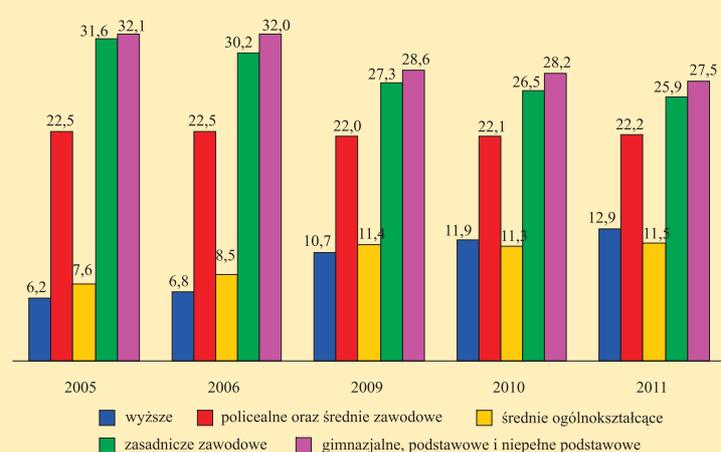
Kobiety (122,2 tys.) stanowiły 49,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w kraju 53,5%).

W końcu grudnia 2011 r. najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby w wieku 25-34 lata (71,1 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 28,8%, w kraju - 29,3%.

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

w odsetkach

Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia.

Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych (liczące łącznie 131,9 tys.) to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym. Obie te populacje łącznie stanowiły 53,4% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2011 r. (w kraju 55,6%).

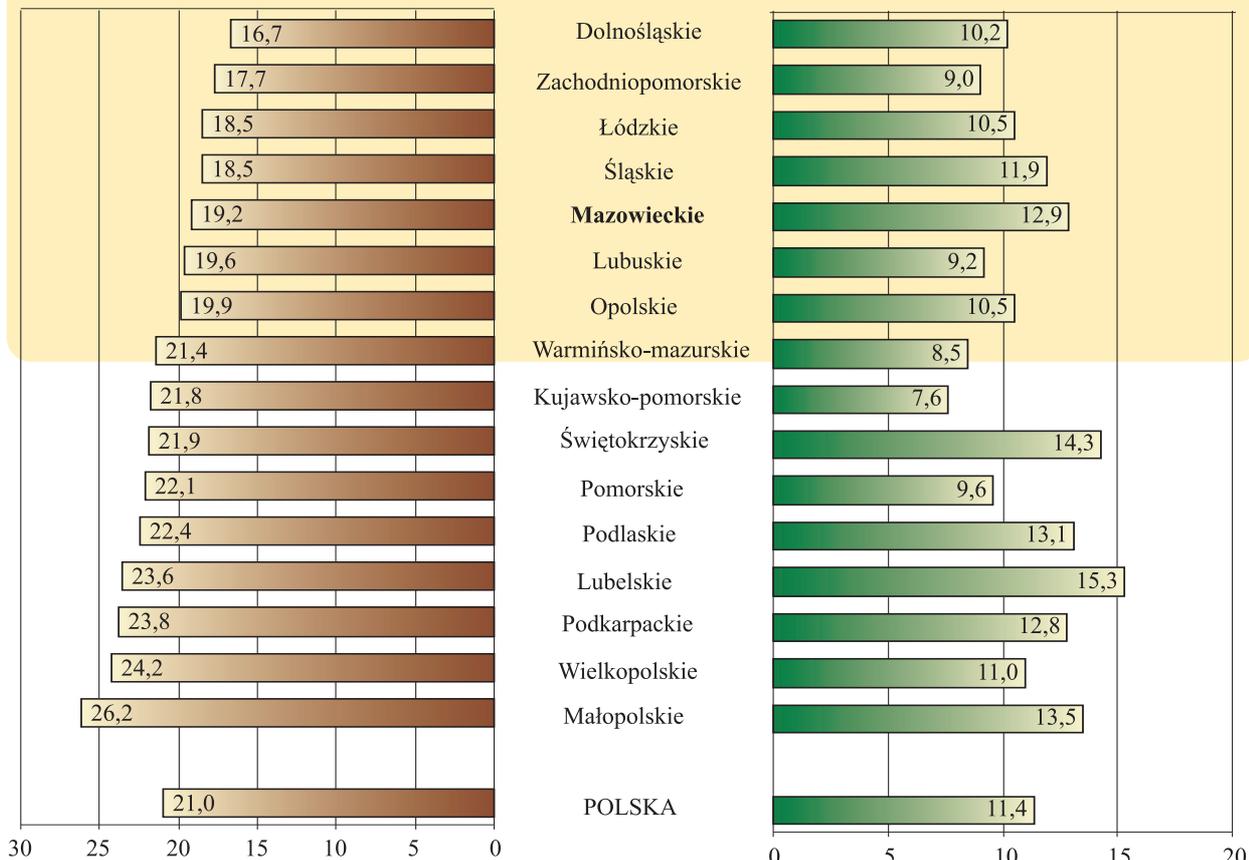
V. Rynek pracy (cd.)

Zarejestrowani bezrobotni w wieku do 24 lat oraz z wykształceniem wyższym według województw w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII
(województwo = 100)

udział bezrobotnych w wieku do 24 lat w % ogółu bezrobotnych

udział bezrobotnych z wyższym wykształceniem w % ogółu bezrobotnych

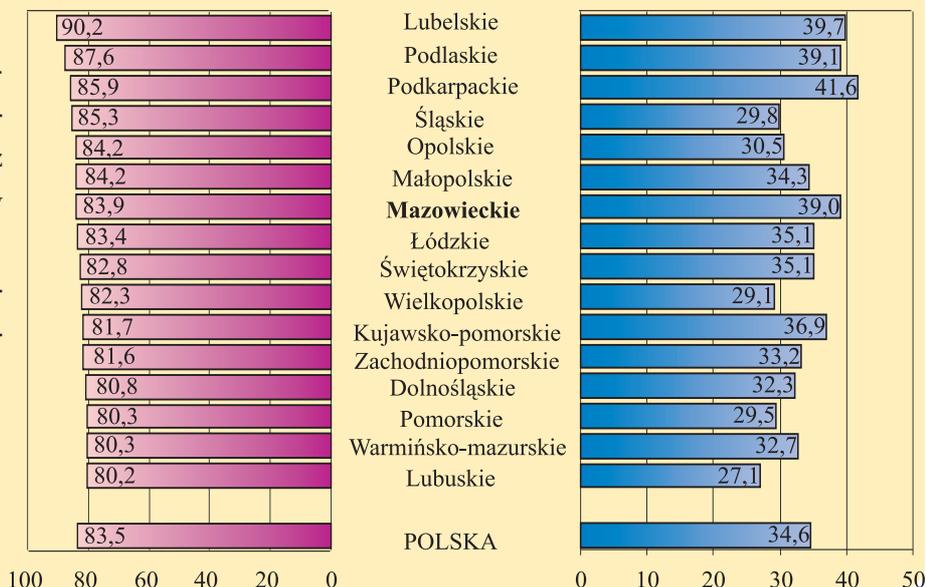
Zarejestrowani bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku oraz długotrwale bezrobotni według województw w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII
(województwo = 100)

udział nieposiadających prawa do zasiłku w % ogółu bezrobotnych

udział długotrwale bezrobotnych w % ogółu bezrobotnych

Liczba osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy w końcu grudnia 2011 r. wyniosła 96,4 tys., co stanowiło 39,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

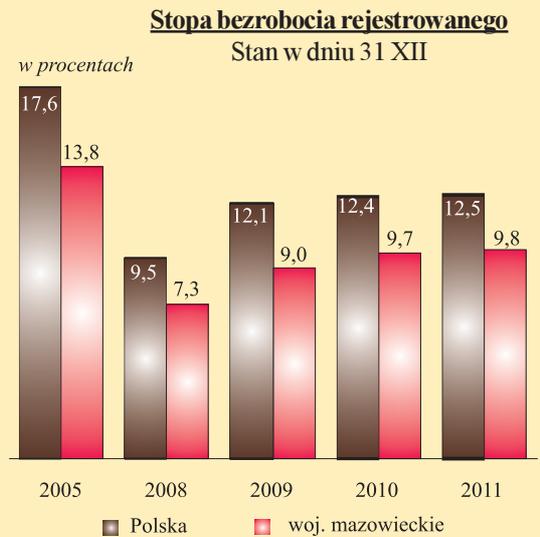

V. Rynek pracy (cd.)

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

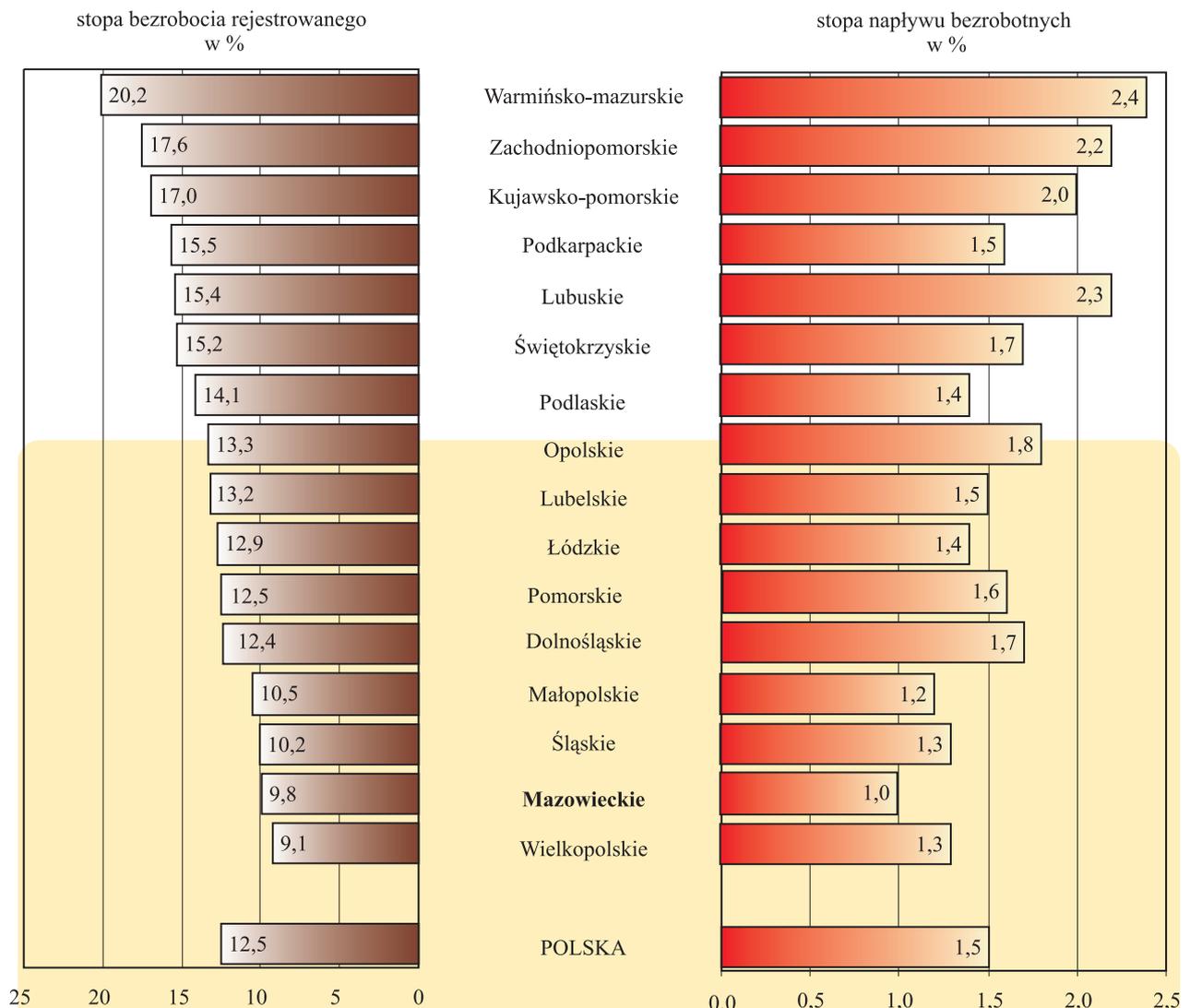
Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

W końcu grudnia 2011 r. w woj. mazowieckim stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła (9,8%), przy średniej w kraju 12,5%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego i stopa napływu bezrobotnych według województw w 2011 r.

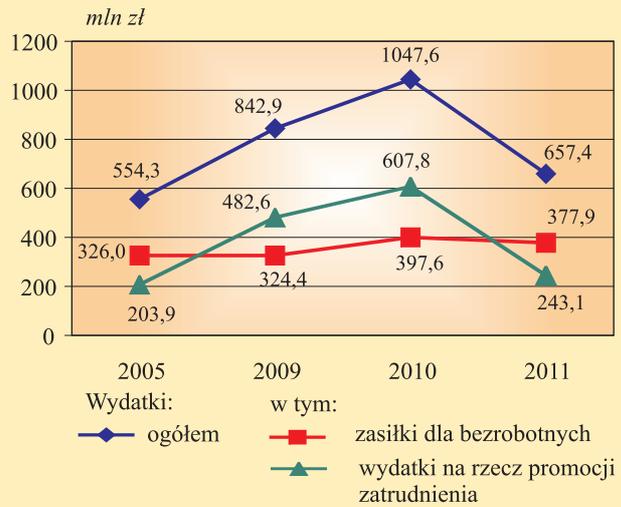
Stan w dniu 31 XII

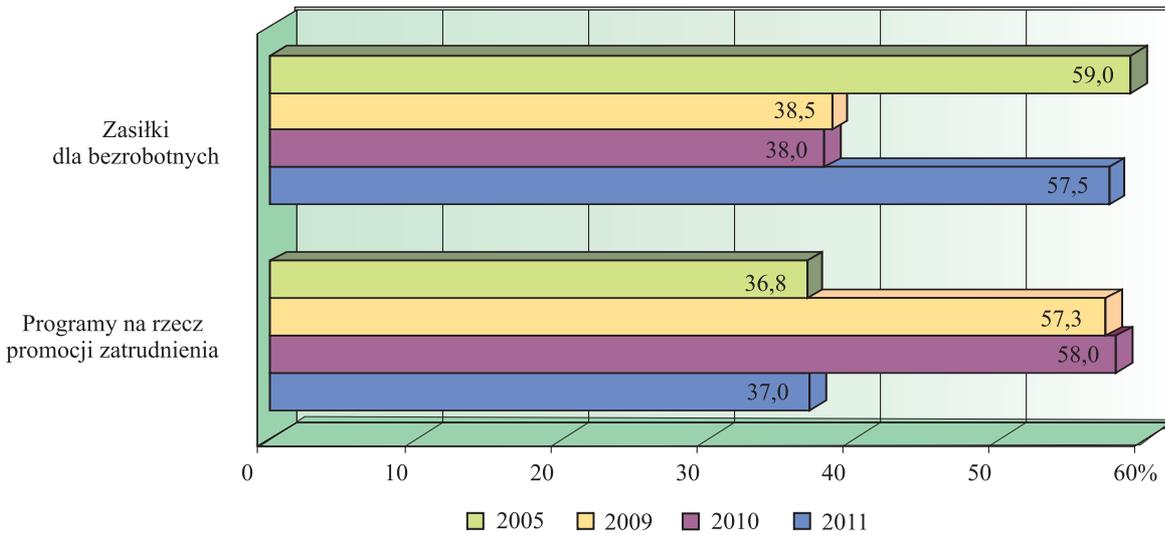
V. Rynek pracy (dok.)

W 2011 r., w porównaniu z 2005 r., zwiększyła się kwota wydatków Funduszu Pracy na rzecz promocji zatrudnienia (z 203,9 mln zł do 243,1 mln zł). Mniejsza była natomiast liczba osób, które skorzystały z tych programów: 2,8 tys. podejmując zatrudnienie przy pracach interwencyjnych (wobec 6,9 tys. w 2005 r.) oraz 1,5 tys. osób (wobec 7,2 tys.), które podjęły zatrudnienie przy robotach publicznych.

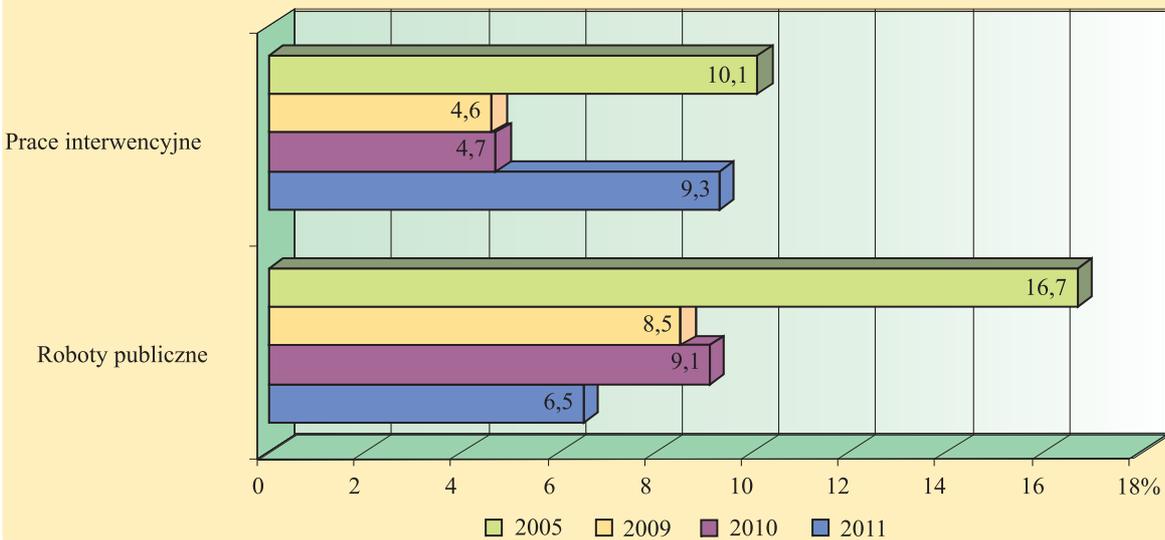
Wydatki Funduszu Pracy

Wybrane rodzaje wydatków w % ogółu wydatków Funduszu Pracy

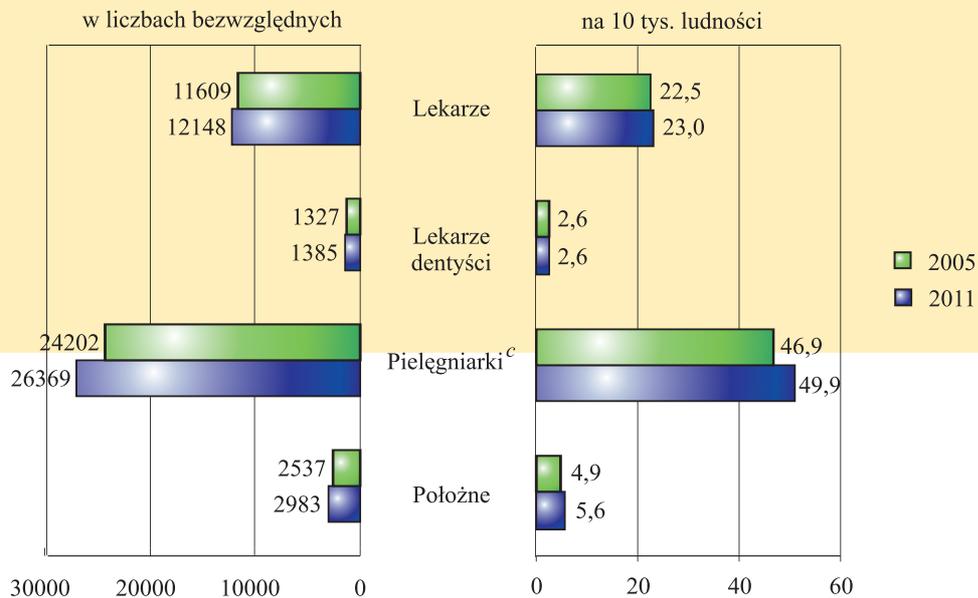
Wybrane rodzaje wydatków w % ogółu wydatków na rzecz promocji zatrudnienia

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

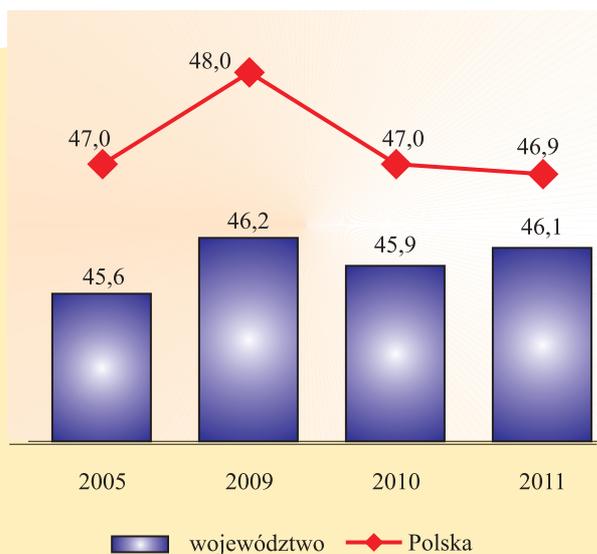
Prezentowane w dziale dane nie obejmują ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Pracownicy medyczni^{a,b} Stan w dniu 31 XII

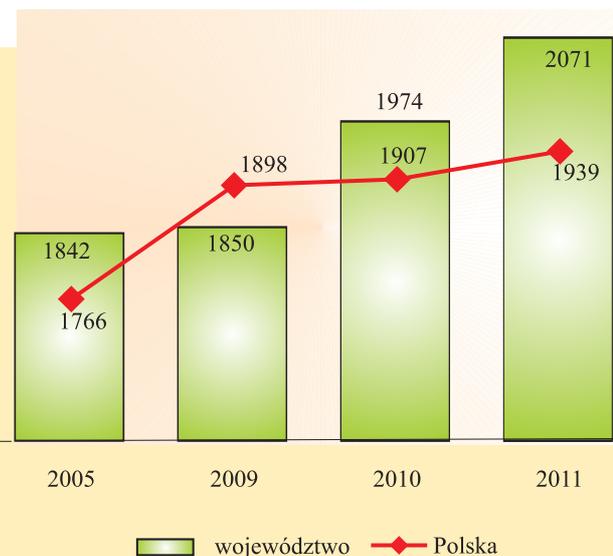

a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarzkimi zarejestrowanymi w okręgowych izbach lekarskich oraz okręgowych izbach pielęgniarek i położnych, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; dane nie obejmują osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. *b* Łącznie z odbywającymi staż. *c* Łącznie z magistrami pielęgniarstwa.

Łóżka^a w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności Stan w dniu 31 XII

Leczenia^a w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności

a Łącznie z miejscami (łózkami) dla dzieci i inkubatorami.

a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

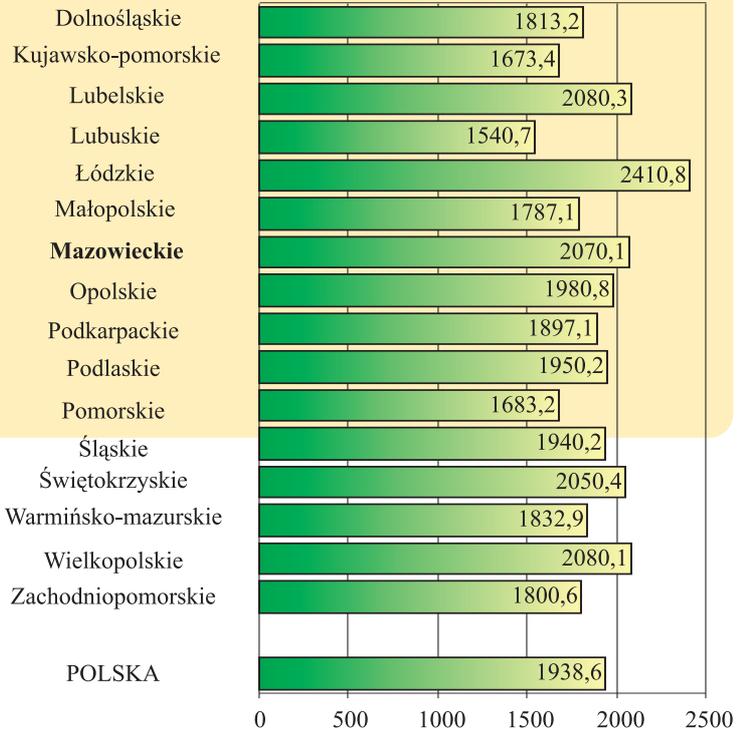
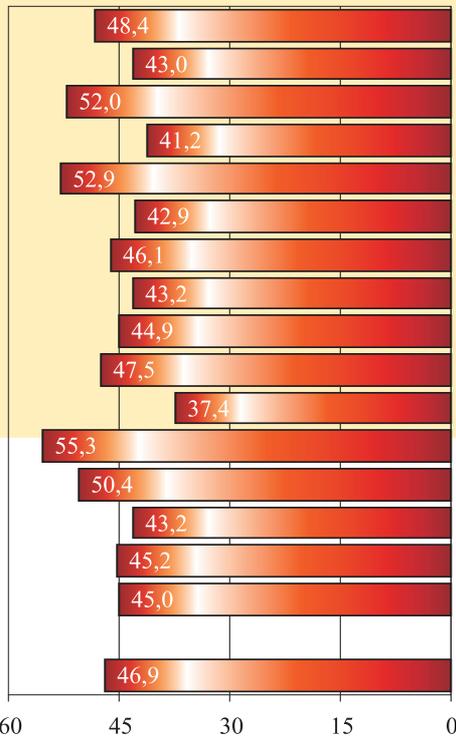
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Wybrane dane o szpitalach ogólnych według województw w 2011 r.

łóżka^a w szpitalach na 10 tys. ludności
(stan w dniu 31 XII)

leczeni^b na 10 tys. ludności

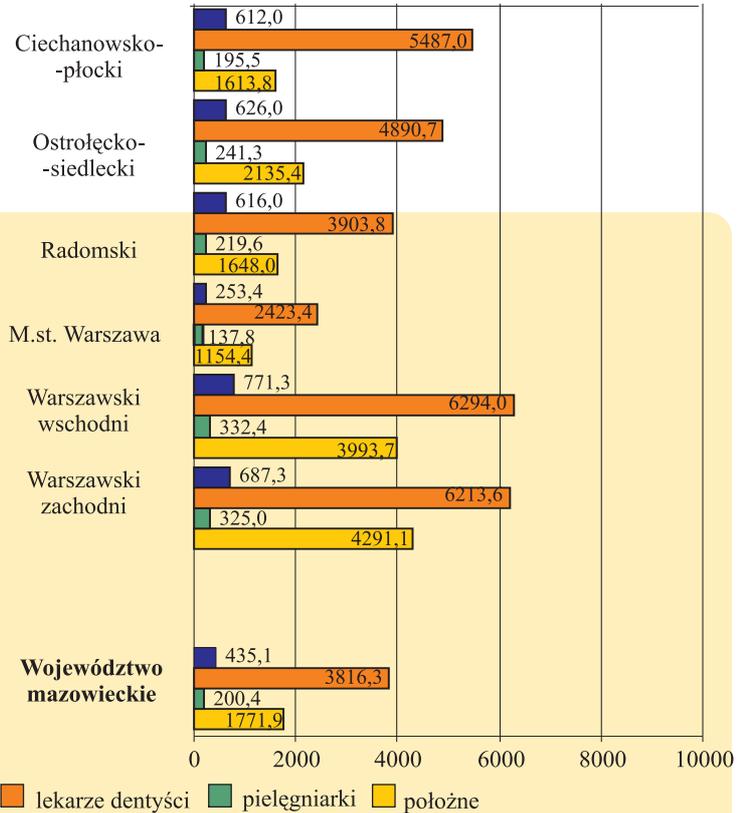
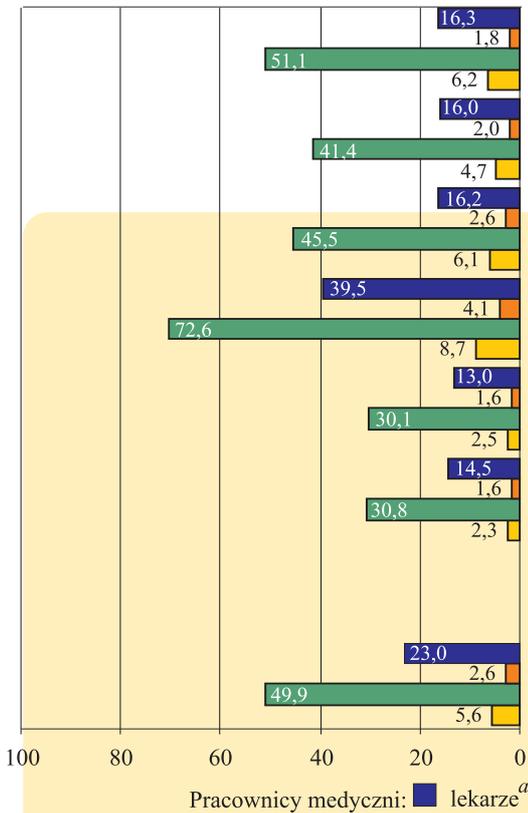
a Łącznie z miejscami (łóżkami) dla dzieci i inkubatorami. b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Pracownicy medyczni według podregionów w 2011 r.

na 10 tys. ludności

Stan w dniu 31 XII

ludność na 1 pracownika

Pracownicy medyczni: ■ lekarze^a ■ lekarze dentyści ■ pielęgniarki ■ położne

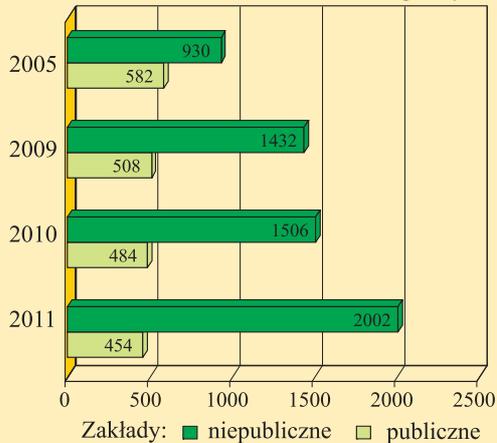
a Łącznie z lekarzami odbywającymi staż.

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej

Stan w dniu 31 XII

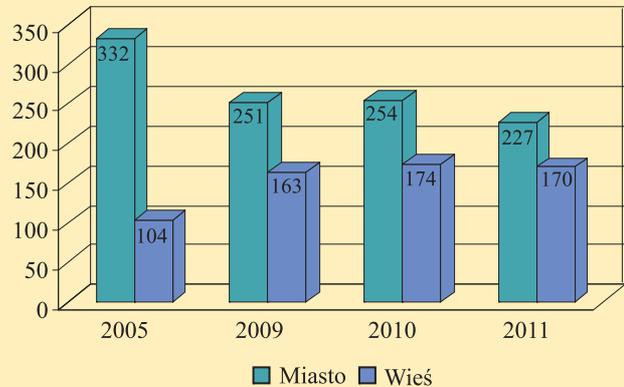
w liczbach bezwzględnych

Praktyki lekarskie^a

Stan w dniu 31 XII

w liczbach bezwzględnych

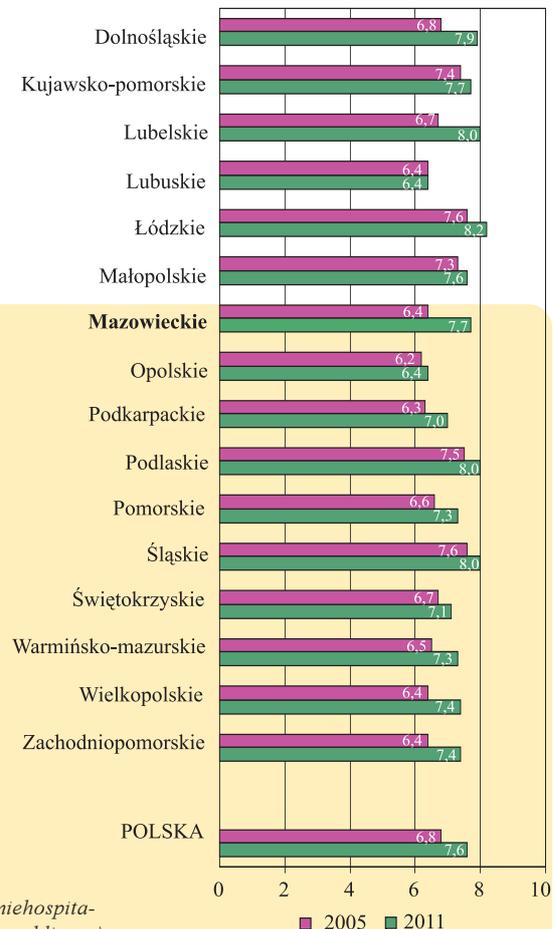
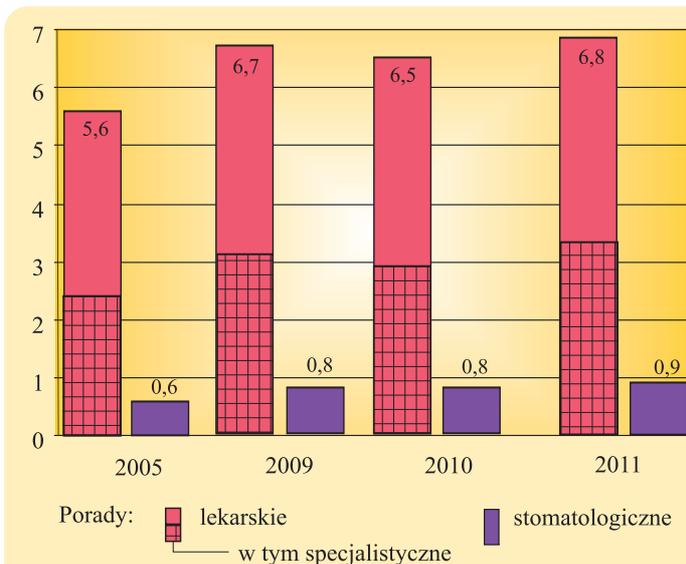

^a Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska - Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska - zakład opieki zdrowotnej”; do 2005 r. - łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy.

Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i poradnie (samodzielne). Udzielone porady podaje się w zakresie wyżej wymienionych zakładów.

Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca (w ciągu roku) według województw

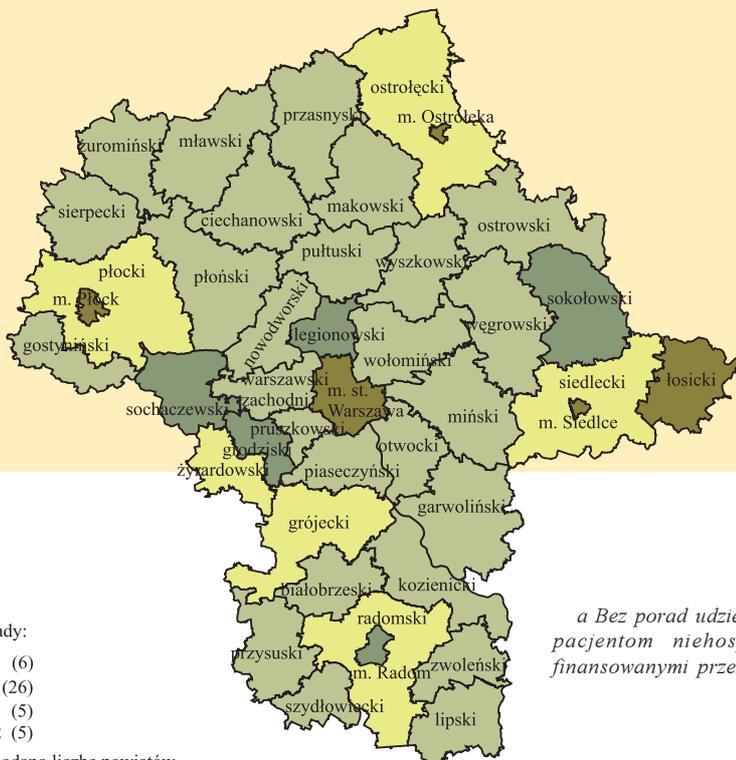
Porady^a udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (w ciągu roku) na 1 mieszkańca

^a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Udzielone porady^a lekarskie na 1 mieszkańca według powiatów w 2011 r.

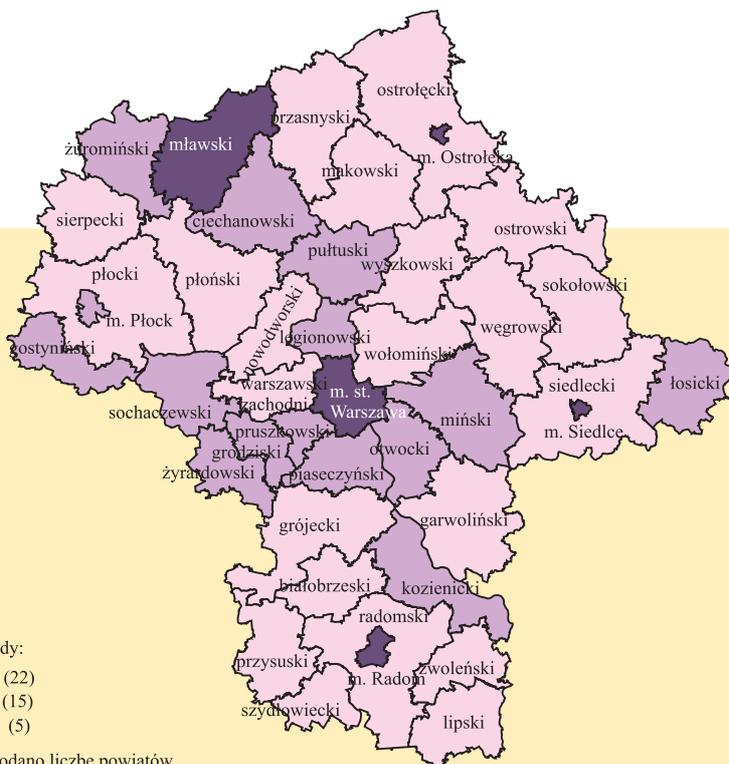
Udzielone porady:

- 3,1 – 4,5 (6)
- 4,6 – 6,0 (26)
- 6,1 – 7,5 (5)
- 7,6 – 12,2 (5)

W nawiasach podano liczbę powiatów.

a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Udzielone porady^a stomatologiczne na 1 mieszkańca według powiatów w 2011 r.

Udzielone porady:

- 0,3 – 0,5 (22)
- 0,6 – 0,8 (15)
- 0,9 – 2,8 (5)

W nawiasach podano liczbę powiatów.

a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Pomoc społeczna stacjonarna

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2009	2010	2011
Placówki (bez filii)	179	199	215	220
Miejsca ^a	13764	14330	14548	14506
Mieszkańcy ^a	13115	13684	14125	13852

^a Łącznie z filiami.

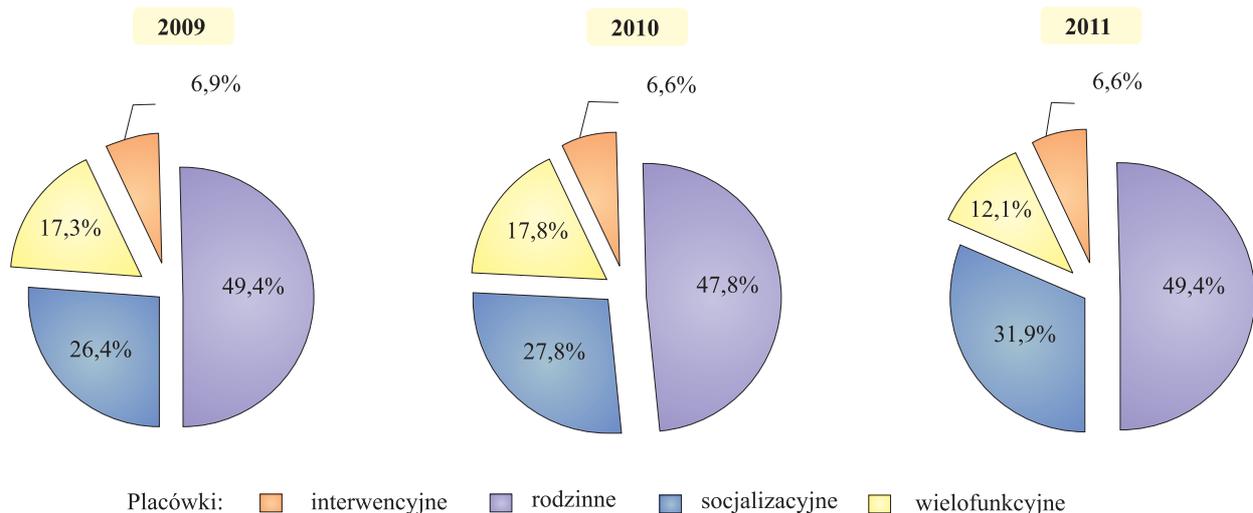
Zakłady stacjonarne pomocy społecznej obejmują m.in. domy pomocy społecznej, schroniska lub domy dla bezdomnych, domy dla matek, noclegownie, rodzinne domy oraz środowiskowe domy samopomocy.

Placówki socjalizacyjne, rodzinne oraz socjalizacyjne w ramach placówek wielofunkcyjnych można uznać za dawne domy dziecka.

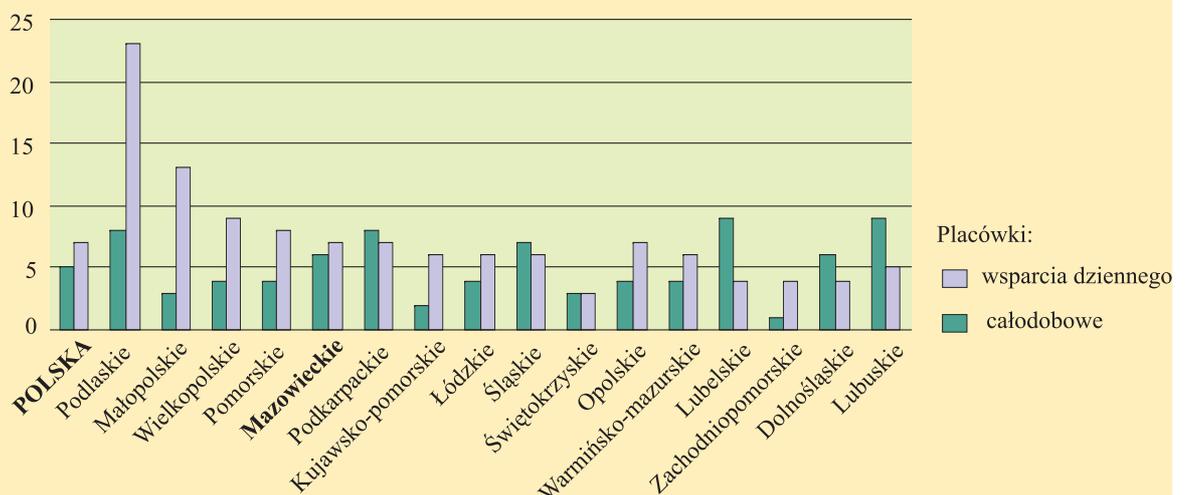
Struktura całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych

dla dzieci i młodzieży

Stan w dniu 31 XII

Wolontariusze w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na 100 wychowanków według województw w 2011 r.

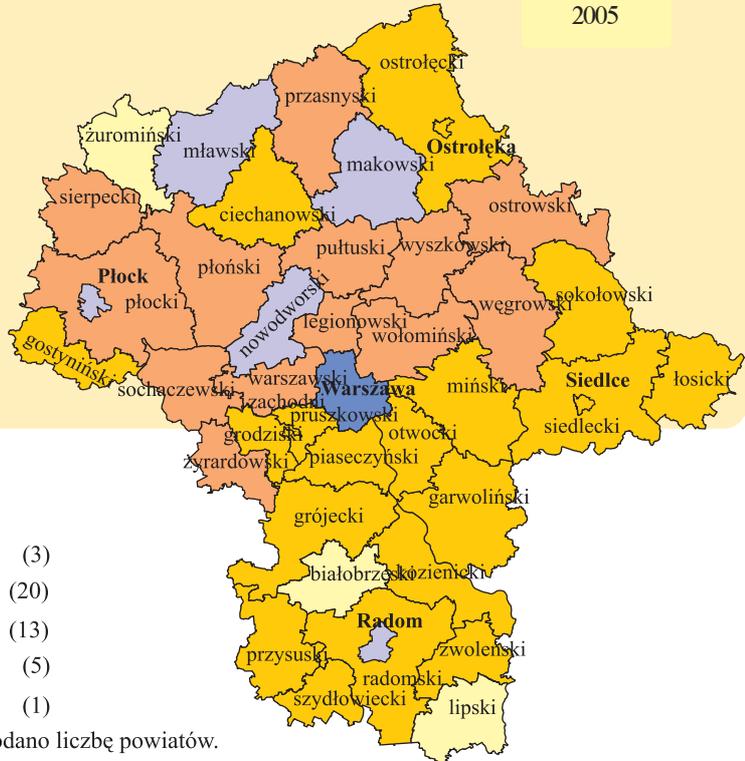
VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (dok.)

**Dzieci do 18 roku życia przebywające w rodzinach zastępczych
na 10 tys. mieszkańców według powiatów**

Stan w dniu 31 XII

2005

Rodzina zastępcza -
zapewnia opiekę i wychowanie
dzieciom pozbawionym całkowicie
lub częściowo opieki rodzicielskiej;
może być ustanowiona dla dziecka
nie dostosowanego społecznie.

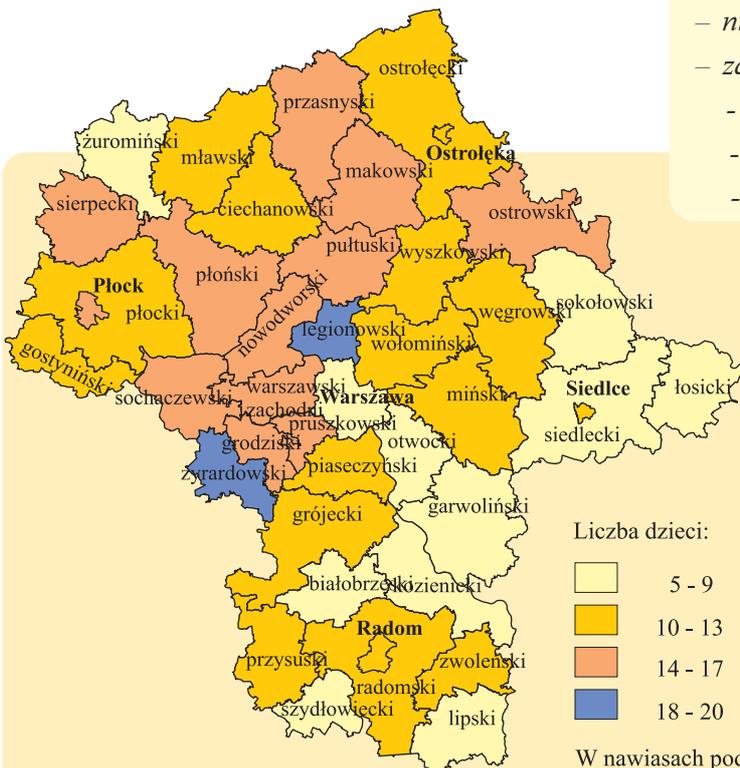

2011

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

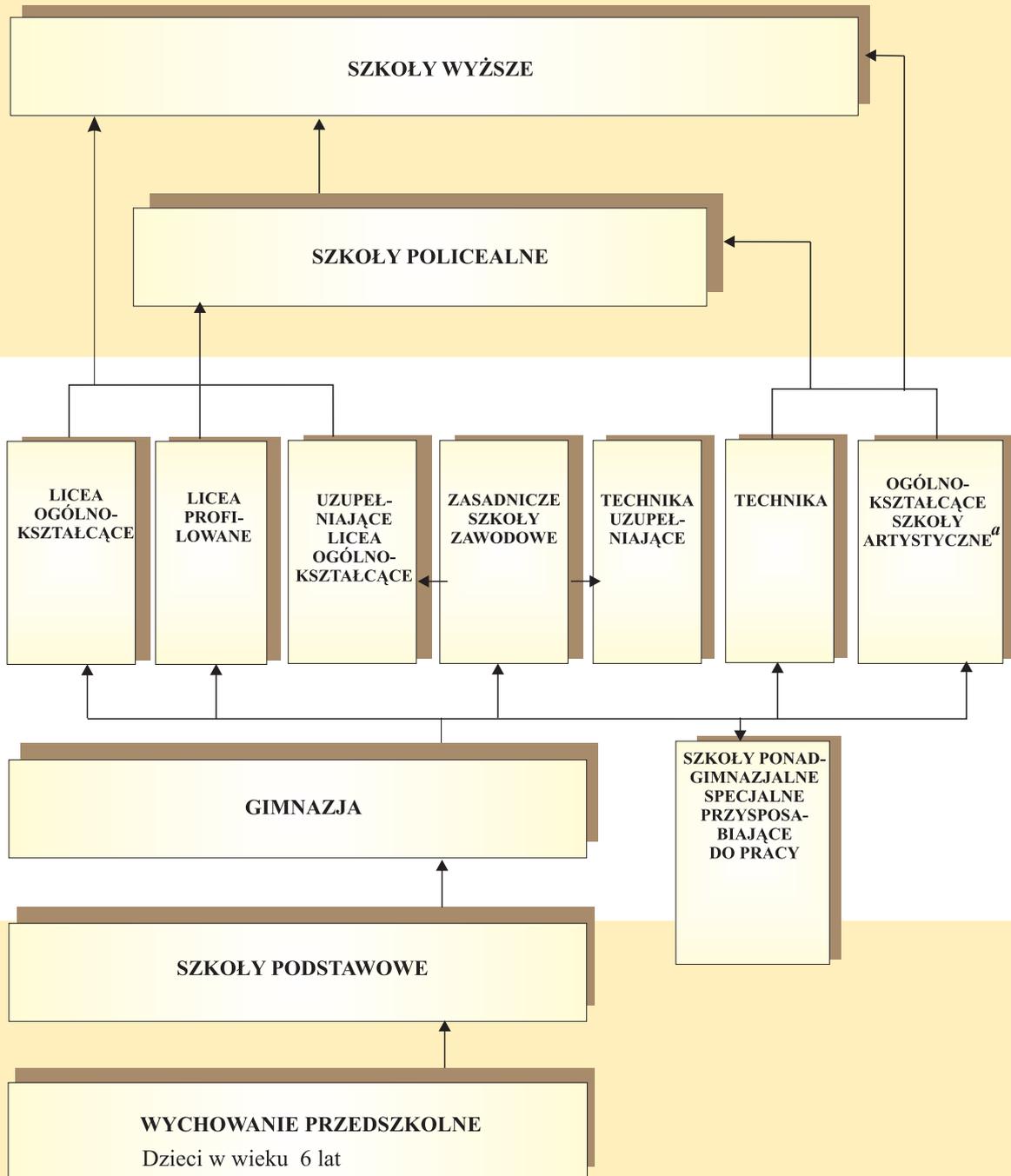
wyróżnia się trzy typy rodzin zastępczych:

- spokrewnione z dzieckiem
- niespokrewnione z dzieckiem
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
 - wielodzietne
 - specjalistyczne
 - o charakterze pogotowia rodzinnego

VII. Edukacja

Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2011/12

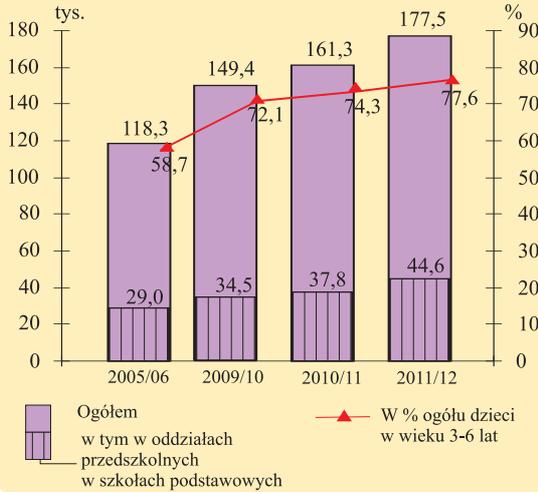

^a Dające uprawnienia zawodowe.

VII. Edukacja (cd.)

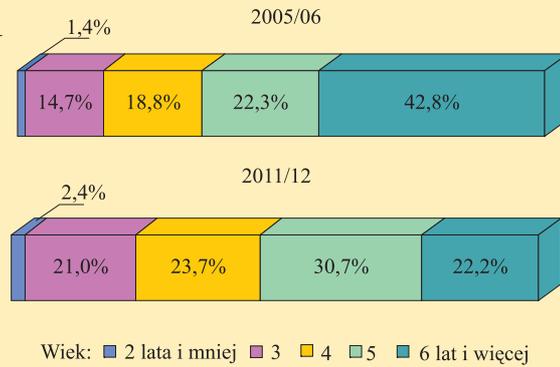
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^a

Stan na początku roku szkolnego

Struktura dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^a według wieku

Stan na początku roku szkolnego

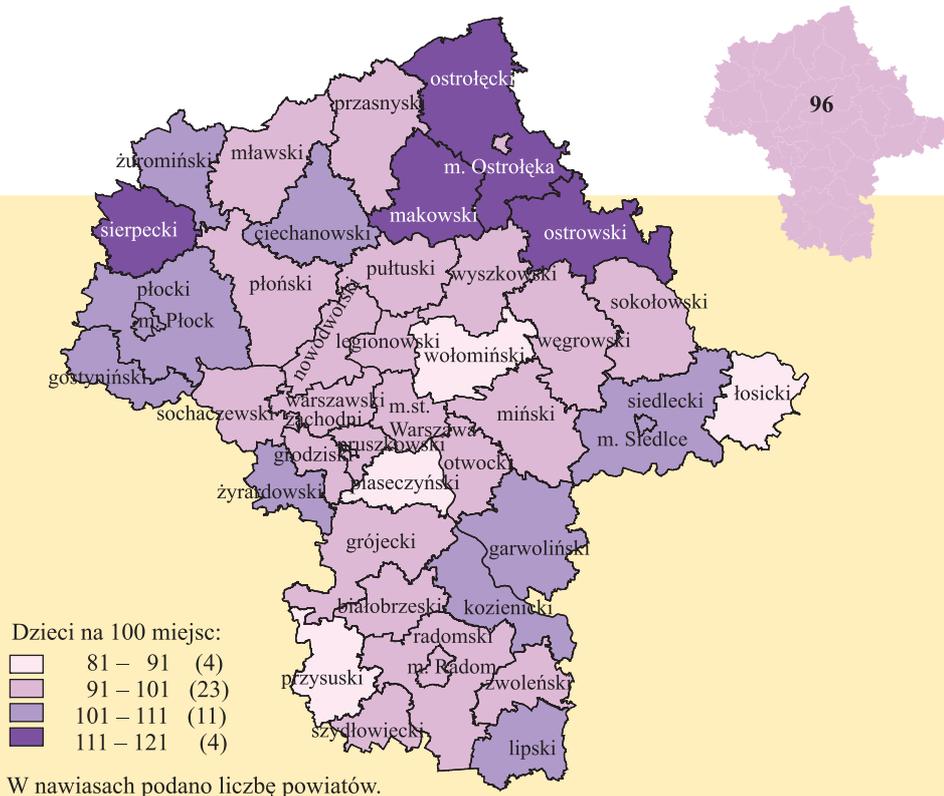
^a Bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej.

W roku szkolnym 2011/12 w województwie mazowieckim funkcjonowało 3111 zarejestrowanych placówek wychowania przedszkolnego: 1478 przedszkoli, 1347 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 17 zespołów wychowania przedszkolnego oraz 269 punktów przedszkolnych.

W stosunku do ubiegłego roku liczba placówek zwiększyła się o 7,6%, przy czym odnotowano szczególnie wzrost liczby punktów przedszkolnych, których przybyło 98.

Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc według powiatów w roku szkolnym 2011/12

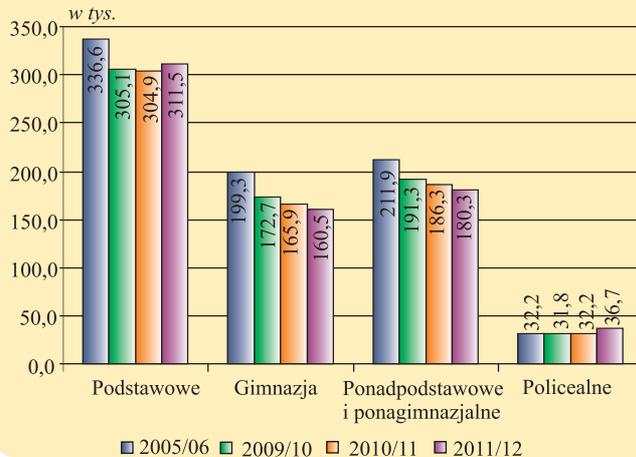
Stan na początku roku szkolnego

VII. Edukacja (cd.)

Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w policealnych

Stan na początku roku szkolnego

Liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży zmniejszyła się w stosunku do roku szkolnego 2005/06 o 5,0%, a liczba uczniów tych szkół zmalała o 7,5%. Liczba gimnazjów dla młodzieży wzrosła w roku szkolnym 2011/12 o 6,2% (w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/06), natomiast liczba uczniów kształcących się w gimnazjach zmalała o 19,4%.

W roku szkolnym 2011/12 łączna liczba szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży zmniejszyła się w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/06 o 235 szkół (tj. o 20,2%), natomiast liczba uczniów zmniejszyła się o 14,9%.

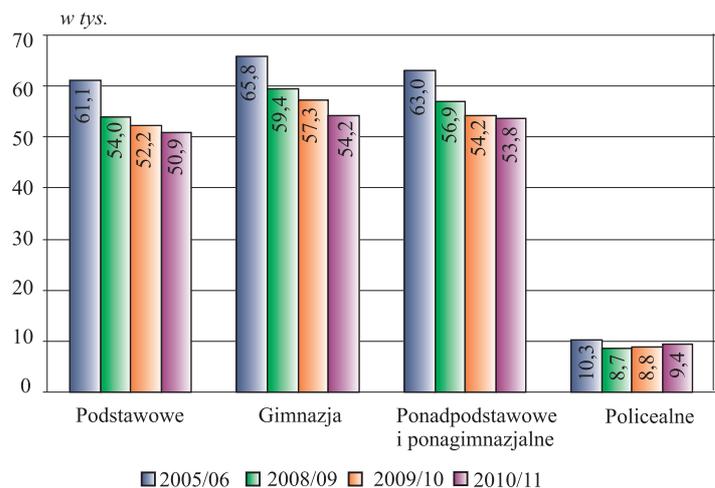
Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Absolwenci w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w policealnych

Stan na koniec roku szkolnego

Współczynnik skolaryzacji brutto

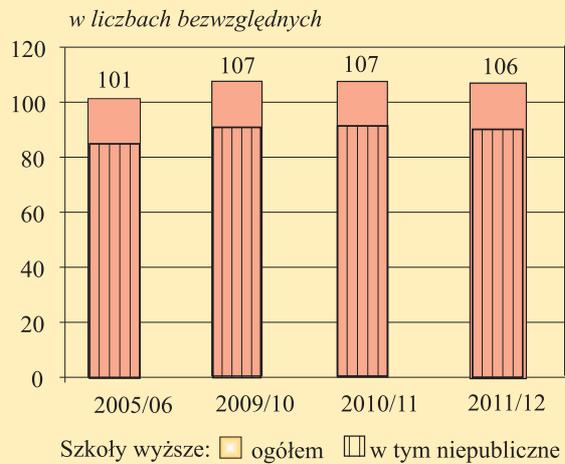
Współczynnik skolaryzacji netto

Szkoły:	Współczynnik skolaryzacji brutto			Współczynnik skolaryzacji netto		
	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12
podstawowe	100,0	101,9	104,1	98,6	98,6	98,4
gimnazja	101,0	102,3	102,2	96,3	96,3	96,1
zasadnicze zawodowe ^a	11,9	12,3	12,1	10,0	10,5	10,3
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	73,8	71,7	72,6	62,2	56,0	56,0
technika ^c	32,0	35,2	36,3	19,0	24,5	24,8
policealne	13,2	15,5	18,2	7,8	6,0	6,9

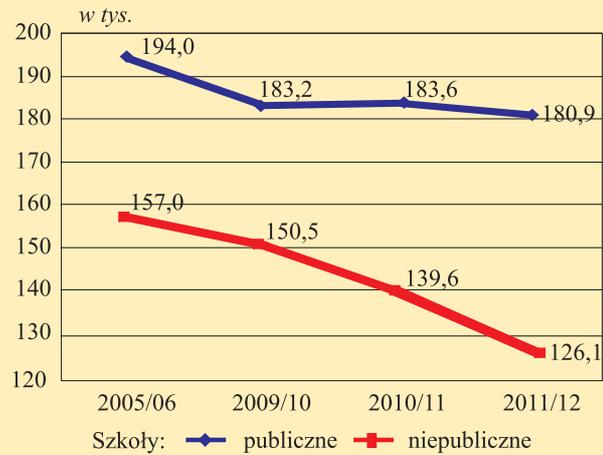
a-c Łącznie ze szkołami: a - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c - technika uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

VII. Edukacja (cd.)

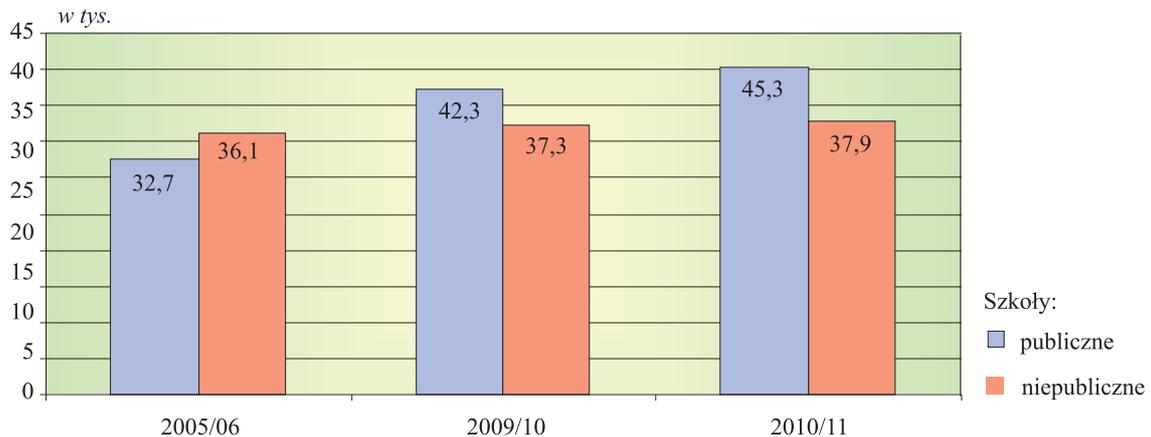
Szkoły wyższe
Stan w dniu 30 XI

Studenci w szkołach wyższych
Stan w dniu 30 XI

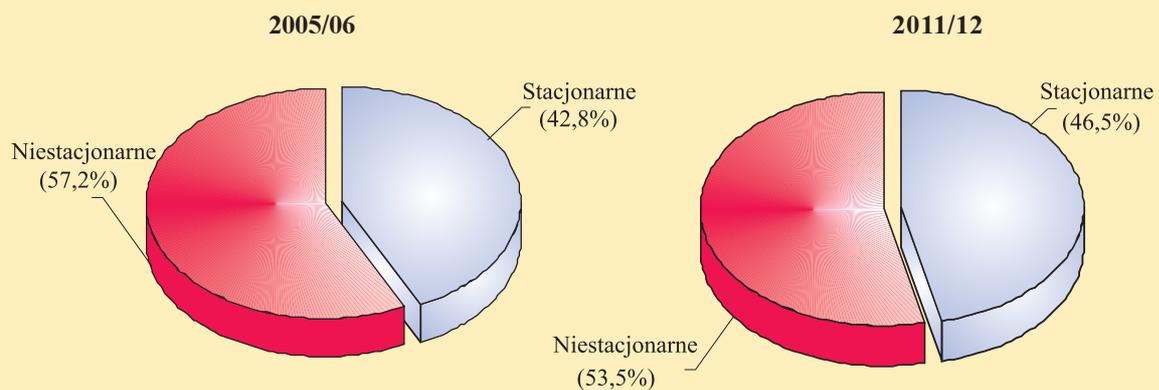
Absolwenci szkół wyższych

Studentów i absolwentów wykazano według faktycznej lokalizacji uczelni i jednostek zamiejscowych, z wyjątkiem studentów i absolwentów w zamiejscowych jednostkach organizacyjnych polskich uczelni za granicą, którzy zostali wykazani w miejscu siedziby uczelni macierzystej. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych.

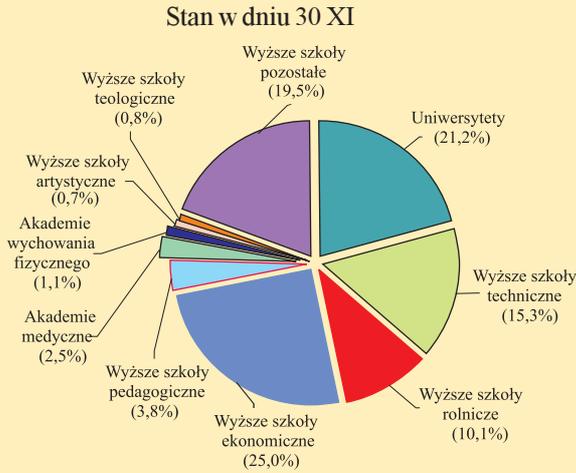
Struktura studentów według systemu studiów

Stan w dniu 30 XI

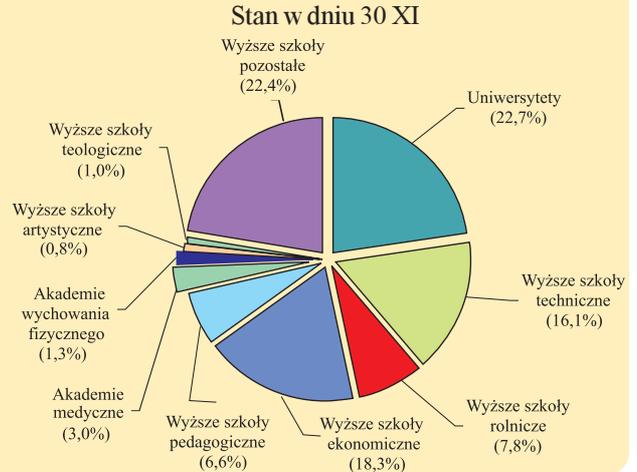

VII. Edukacja (dok.)

**Studenci w szkołach wyższych według typów
w roku szkolnym 2005/06**

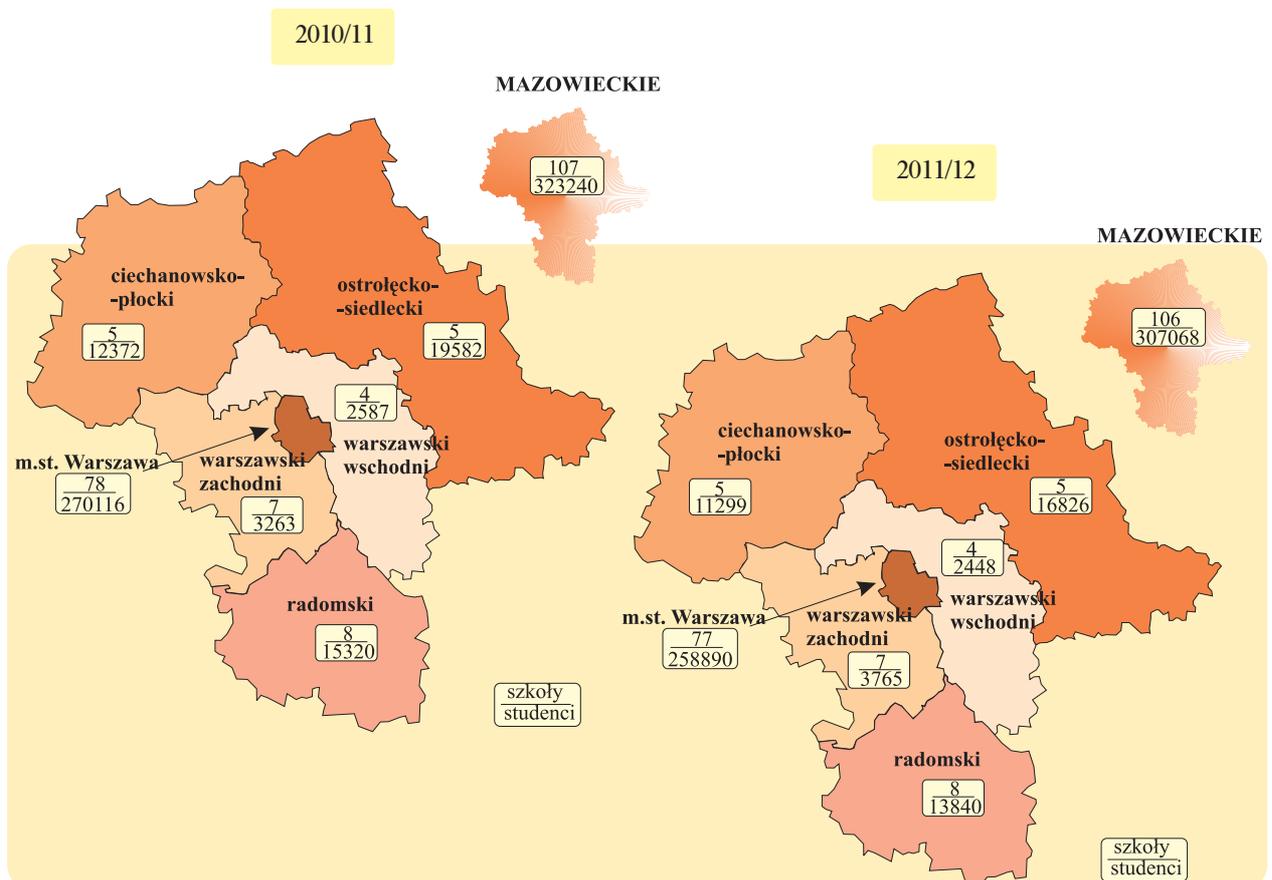
**Studenci w szkołach wyższych według typów
w roku szkolnym 2011/12**

W roku akademickim 2011/12 na terenie województwa mazowieckiego w szkołach wyższych wszystkich typów szkół kształciło się 307,1 tys. **studentów** (w tym 6,7 tys. **cudzoziemców**), tj. o 12,5% mniej niż w roku akademickim 2005/06.

Z ogólnej liczby uczących się na uczelniach wyższych 142,8 tys. (46,5%) kształciło się na studiach stacjonarnych, natomiast 164,3 tys. wybrało studia niestacjonarne.

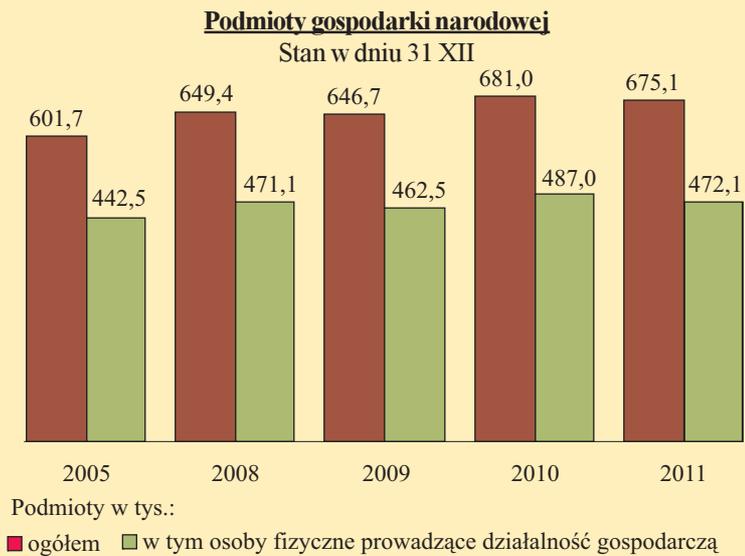
Szkoły wyższe według podregionów

VIII. Podmioty gospodarki narodowej

Liczba podmiotów gospodarki narodowej dotyczy liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

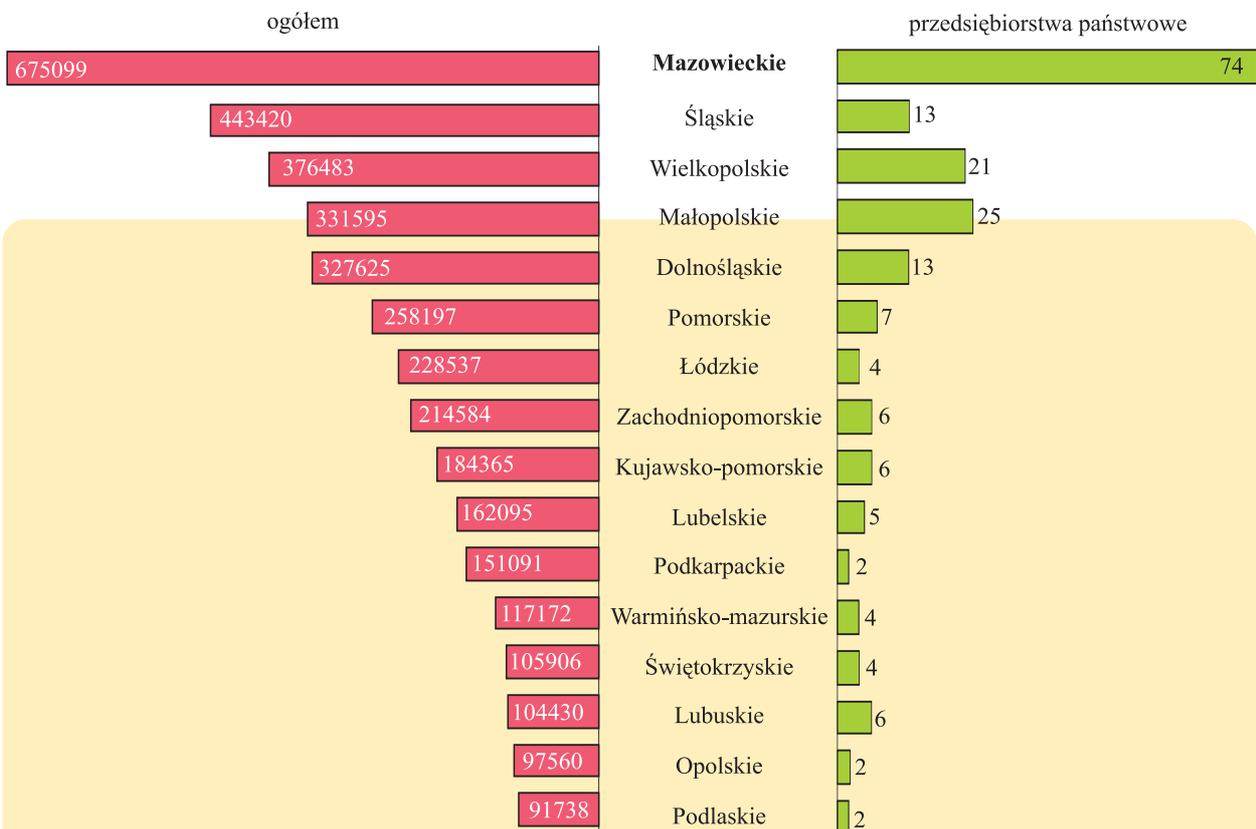
Na spadek liczby podmiotów w 2011 r. miały wpływ aktualizacja rejestru Regon w oparciu o informacje o osobach zmarłych uzyskane z rejestru Pesel oraz aktualizacja w oparciu o informacje z Krajowego Rejestru Sądowego o podmiotach wykreślonych z KRS.

W końcu grudnia 2011 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było 675,1 tys. **podmiotów gospodarki narodowej**, tj. 17,4% wszystkich podmiotów w kraju. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 5,9 tys., tj. o 0,9%. **Spółki handlowe** stanowiły 47,3% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z czego 26,9 tys. to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (o 5,2% więcej niż przed rokiem). **Udział sektora prywatnego** w liczbie podmiotów ogółem od 2005 r. utrzymywał się na zbliżonym poziomie (98,1%).

Podmioty gospodarki narodowej według województw w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

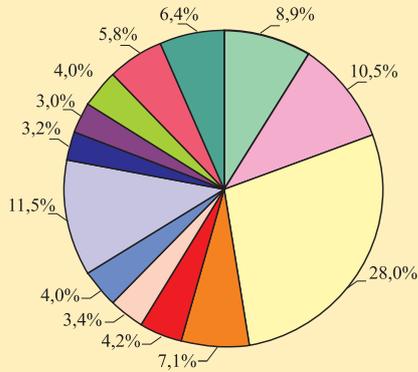

VIII. Podmioty gospodarki narodowej (cd.)

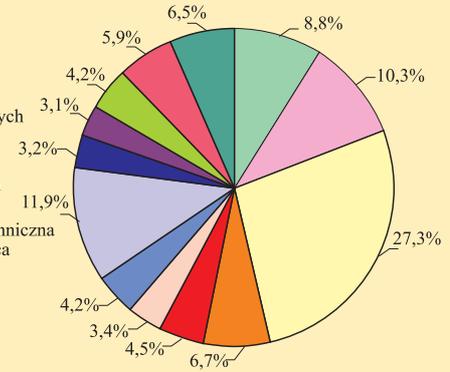
Struktura podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD

Stan w dniu 31 XII

2010

2011

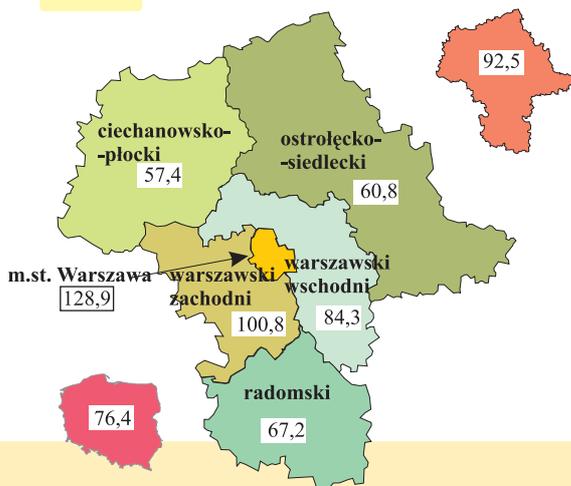
- Sekcje:
- przemysł^a
 - budownictwo
 - handel; naprawa pojazdów samochodowych
 - transport i gospodarka magazynowa
 - informacja i komunikacja
 - działalność finansowa i ubezpieczeniowa
 - obsługa rynku nieruchomości
 - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
 - administracja i działalność wspierająca
 - edukacja
 - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
 - pozostała działalność usługowa
 - pozostałe sekcje

^a Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.

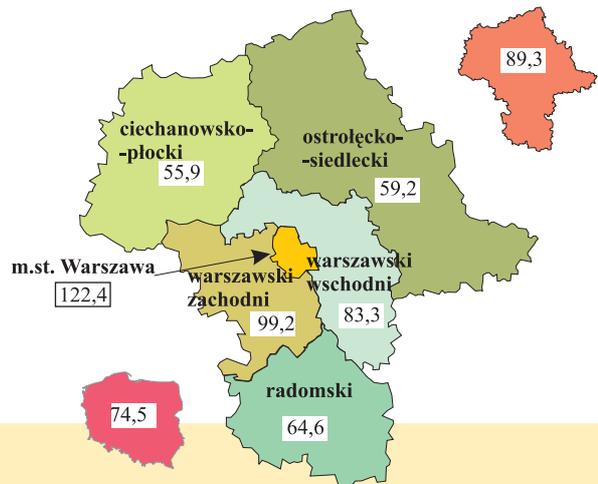
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności według podregionów

Stan w dniu 31 XII

2010

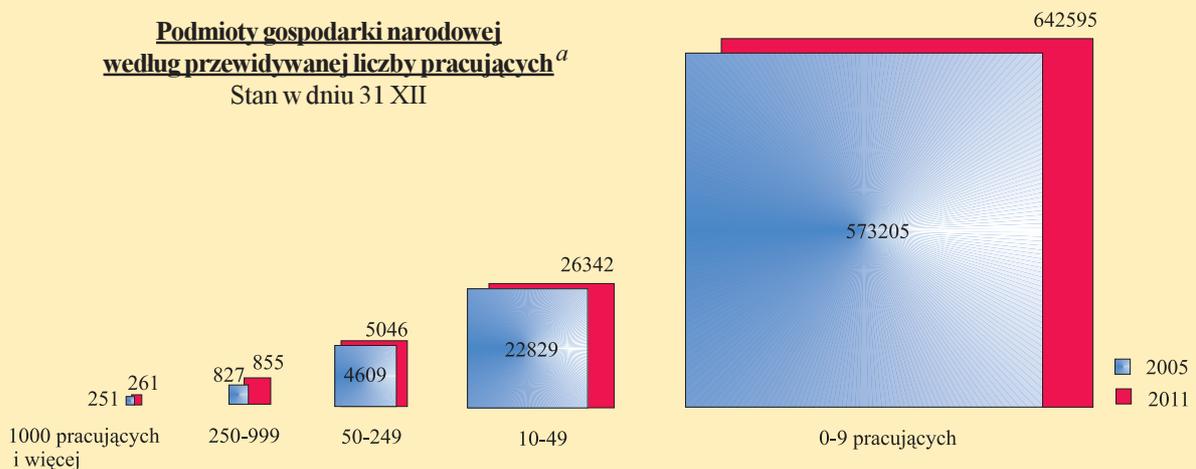

2011

Podmioty gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących^a

Stan w dniu 31 XII

^a Przewidywana liczba pracujących podawana przy pierwszym zgłoszeniu o wpis do rejestru Regon. Nie ma ustawowego obowiązku aktualizacji tej informacji przez podmiot.

VIII. Podmioty gospodarki narodowej (dok.)
Podmioty gospodarki narodowej według podregionów i powiatów w 2011 r.

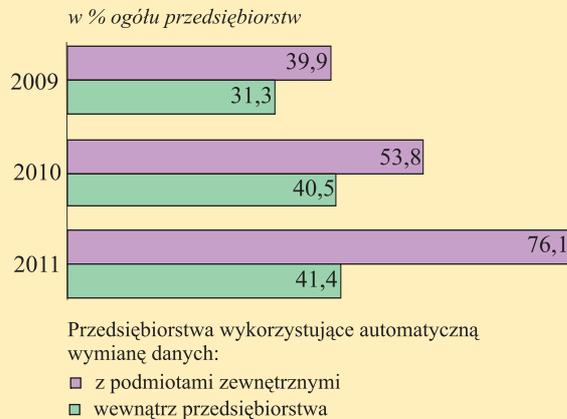
Stan w dniu 31 XII

PODREGIONY POWIATY	Ogółem	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym spółki handlowe	
WOJEWÓDZTWO	675099	202952	95912	472147
Ciechanowsko-plocki	44686	9410	2305	35276
Ciechanowski	6769	1406	307	5363
Gostyniński	3279	633	128	2646
Mławski	4786	996	211	3790
Plocki	6264	1177	195	5087
Płoński	5894	1143	261	4751
Sierpecki	3055	637	91	2418
Żuromiński	2529	396	59	2133
M. Plock	12110	3022	1053	9088
Ostrołęcko-siedlecki	55832	10980	2136	44852
Łosicki	2155	457	66	1698
Makowski	3462	667	99	2795
Ostrołęcki	4437	757	84	3680
Ostrowski	5963	1094	175	4869
Przasnyski	3438	684	92	2754
Pułtowski	3746	700	123	3046
Siedlecki	4954	871	125	4083
Sokołowski	3807	778	128	3029
Węgrowski	4474	838	123	3636
Wyszkowski	5820	1022	233	4798
M. Ostrołęka	5697	1209	336	4488
M. Siedlce	7879	1903	552	5976
Radomski	50341	9987	2420	40354
Białobrzegi	2527	603	117	1924
Kozienicki	4014	799	122	3215
Lipski	2581	445	42	2136
Przysuski	2622	461	55	2161
Radomski	9704	1649	309	8055
Szydłowiecki	2727	521	72	2206
Zwoleński	1903	324	46	1579
M. Radom	24263	5185	1657	19078
M.st. Warszawa	340848	131758	74121	209090
M. st. Warszawa	340848	131758	74121	209090
Warszawski wschodni	81319	15815	4437	65504
Garwoliński	6945	1213	187	5732
Legionowski	14701	2976	881	11725
Miński	12686	2355	616	10331
Nowodworski	6908	1511	416	5397
Otwocki	14407	3047	971	11360
Wołomiński	25672	4713	1366	20959
Warszawski zachodni	102073	25002	10493	77071
Grodziski	11059	2135	753	8924
Grójecki	8232	1885	407	6347
Piaseczyński	25256	7411	4060	17845
Pruszkowski	24897	6106	2781	18791
Sochaczewski	8485	1806	351	6679
Warszawski zachodni	15935	4208	1840	11727
Żyrardowski	8209	1451	301	6758

IX. Społeczeństwo informacyjne

Przedsiębiorstwa wykorzystujące automatyczną wymianę danych

Stan w styczniu

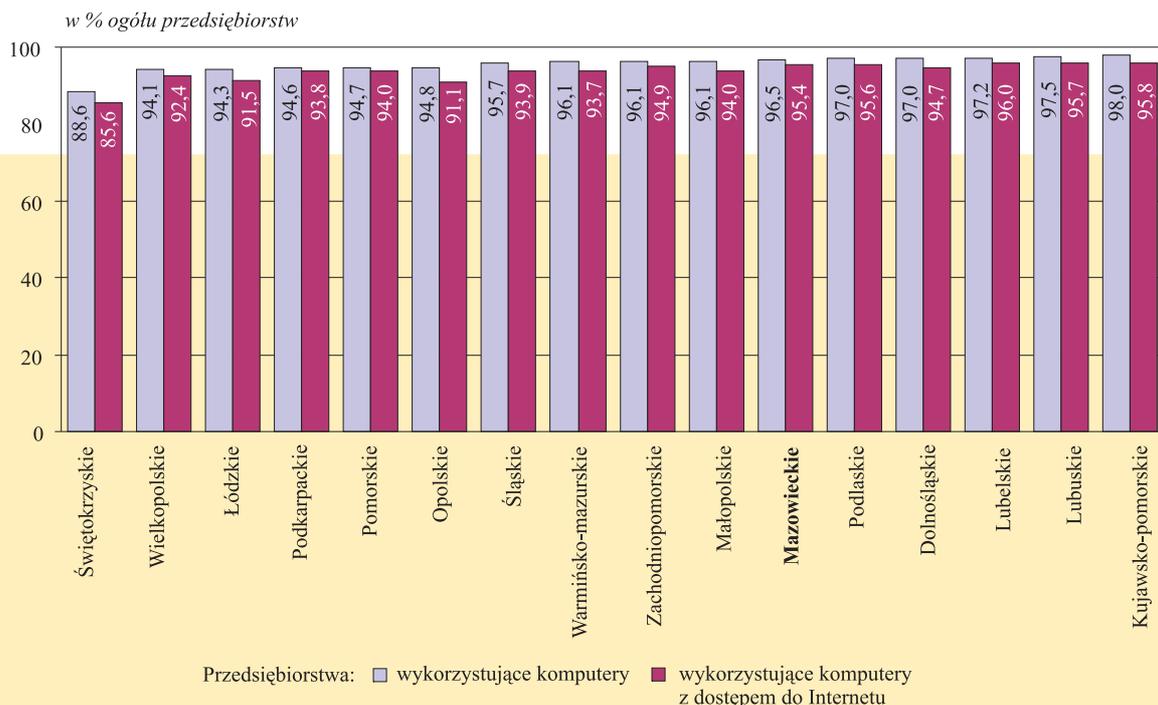
Automatyczna wymiana danych między przedsiębiorstwami i innymi zewnętrznymi systemami ICT oznacza wymianę informacji w formie: zamówień, faktur, opisów produktów lub transakcji płatniczych. Wymiana ta następuje przez Internet lub inne sieci komputerowe, bez ręcznego wprowadzania wiadomości. Odbywa się ona w uzgodnionym lub standardowym formacie, pozwalającym na automatyczne przetwarzanie danych.

Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

W województwie mazowieckim w 2011 r. spośród badanych przedsiębiorstw 96,5% wykorzystywało komputery, a 95,4% miało komputery z dostępem do Internetu. Z ogółu pracujących 57,8% wykorzystywało w swojej pracy komputer przynajmniej raz w tygodniu.

Przedsiębiorstwa^a wykorzystujące komputery według województw w 2011 r.

Stan w styczniu

^a O liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”.

IX. Społeczeństwo informacyjne (dok.)

Przedsiębiorstwa^a wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną w 2011 r.

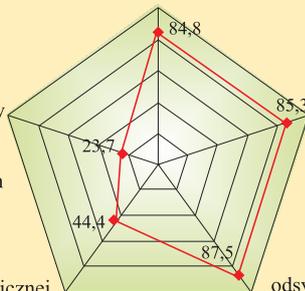
Stan w styczniu

W celu:

pozyskiwania informacji

w % ogółu przedsiębiorstw

składania ofert na produkty, towary i materiały w elektronicznym systemie zamówień publicznych

w pełni elektronicznej obsługi procedur administracyjnych

odsyłania wypełnionych formularzy

W województwie mazowieckim w 2011 r. przedsiębiorstwa wykorzystywały Internet głównie w celu kontaktów z organami administracji publicznej (94,1% ogółu przedsiębiorstw).

W porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost liczby przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną o 11,7%.

Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową stanowiły 72,3% ogółu przedsiębiorstw. Najczęściej wykorzystywały ją do: prezentacji katalogów wyrobów lub cenników

(54,0%), zapewnienia ochrony danych osobowych lub homologacji bezpieczeństwa (36,0%) oraz prezentacji informacji o wolnych stanowiskach pracy i umożliwienia przesyłania dokumentów aplikacyjnych (18,2%).

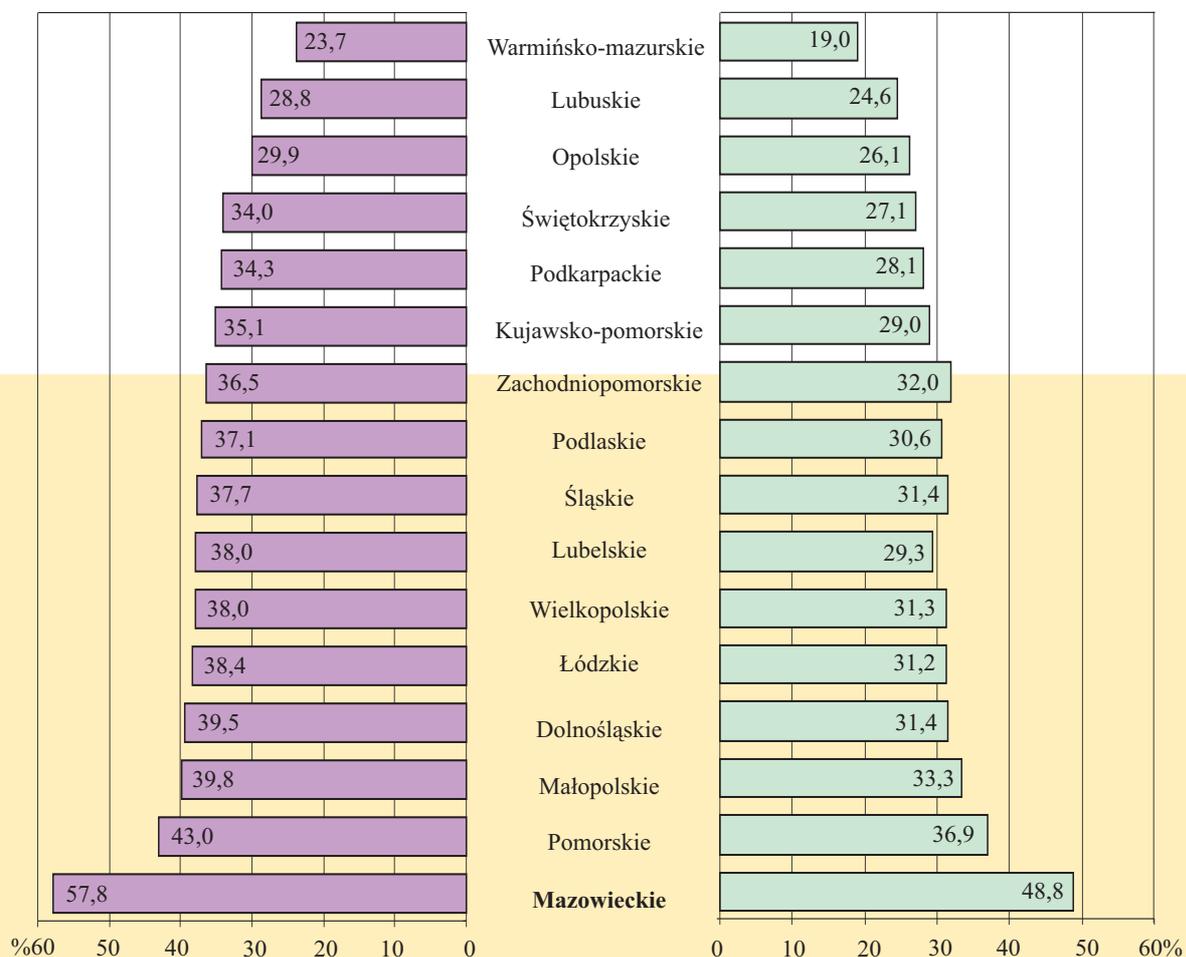
Pracownicy wykorzystujący komputery w przedsiębiorstwach^a według województw w 2011 r.

Stan w styczniu

przynajmniej raz w tygodniu

w % ogółu pracujących

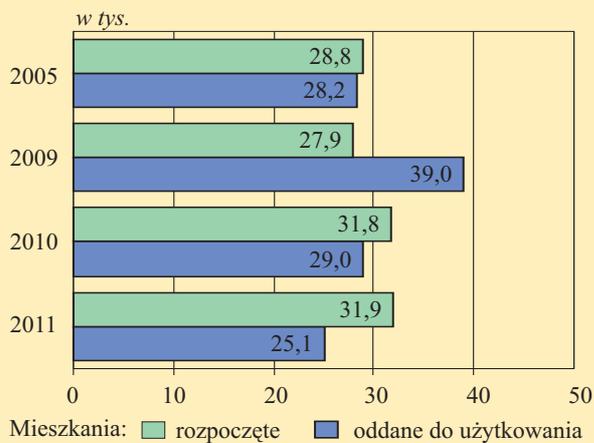
z dostępem do Internetu przynajmniej raz w tygodniu

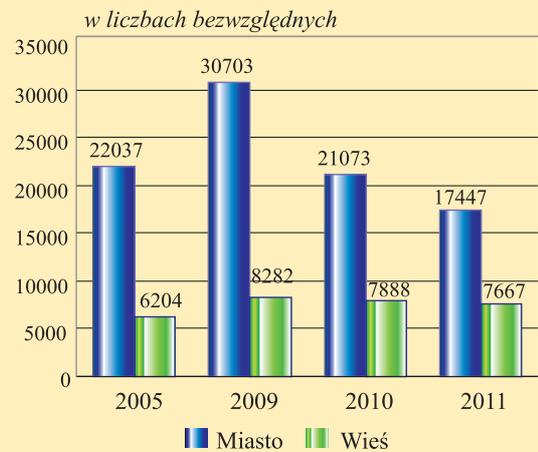
^a O liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”.

X. Infrastruktura społeczna i komunalna

Mieszkania oddane do użytkowania i mieszkania, których budowę rozpoczęto

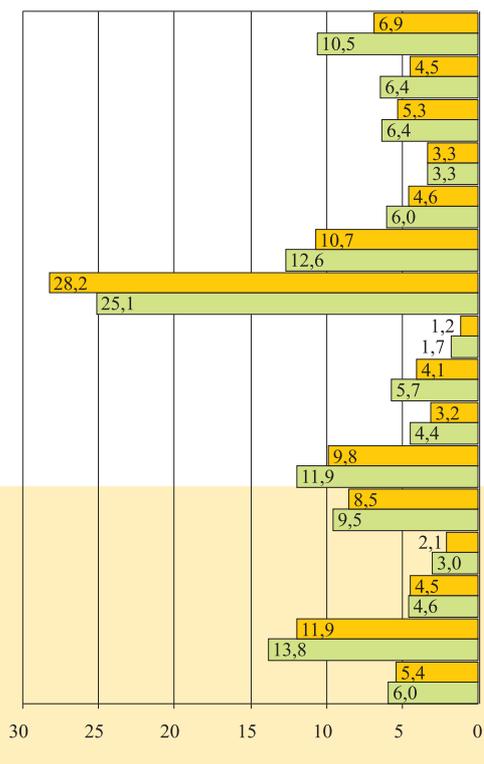

Mieszkania oddane do użytkowania

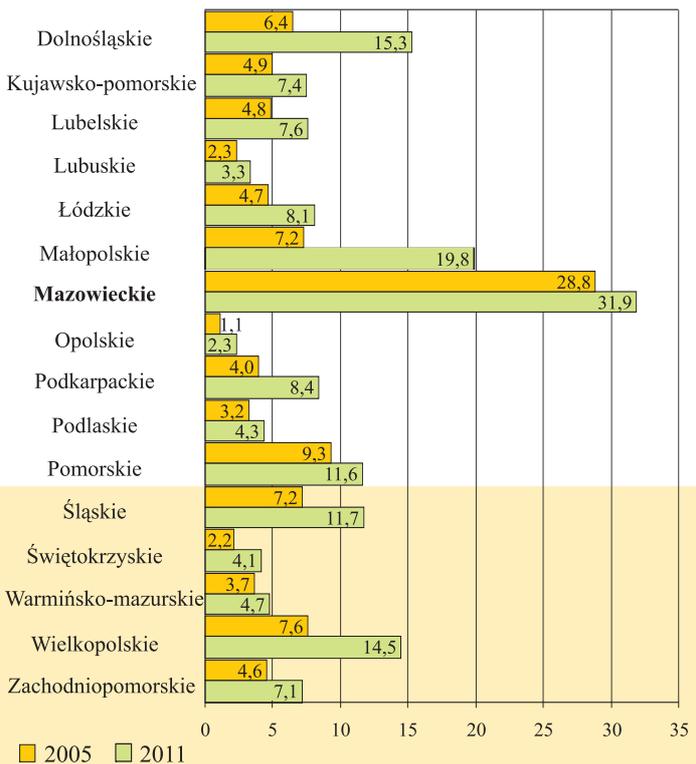

Mieszkania oddane do użytkowania i mieszkania, których budowę rozpoczęto według województw

mieszkania oddane do użytkowania w tys.

mieszkania, których budowę rozpoczęto w tys.

Województwo mazowieckie dominuje w kraju zarówno pod względem liczby mieszkań oddanych do użytkowania, jak i liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto.

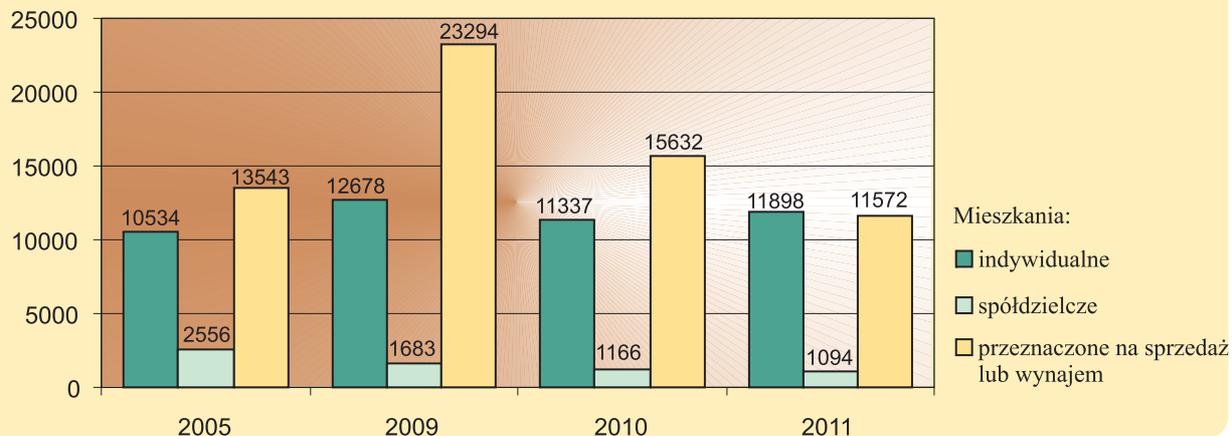
W 2005 r. **mieszkania oddane do użytkowania** w województwie stanowiły 24,8% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w kraju, w 2011 r. odsetek ten wyniósł 19,2%.

W 2011 r. **rozpoczęto budowę** 31,9 tys. mieszkań, tj. więcej o 0,2% niż przed rokiem. W porównaniu z 2010 r. wzrost udziału w ogólnej liczbie rozpoczętych mieszkań wystąpił m.in. wśród inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem (o 2,9 p.proc.) przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału inwestorów spółdzielczych (o 2,4 p.proc.) i indywidualnych (o 0,5 p.proc.).

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

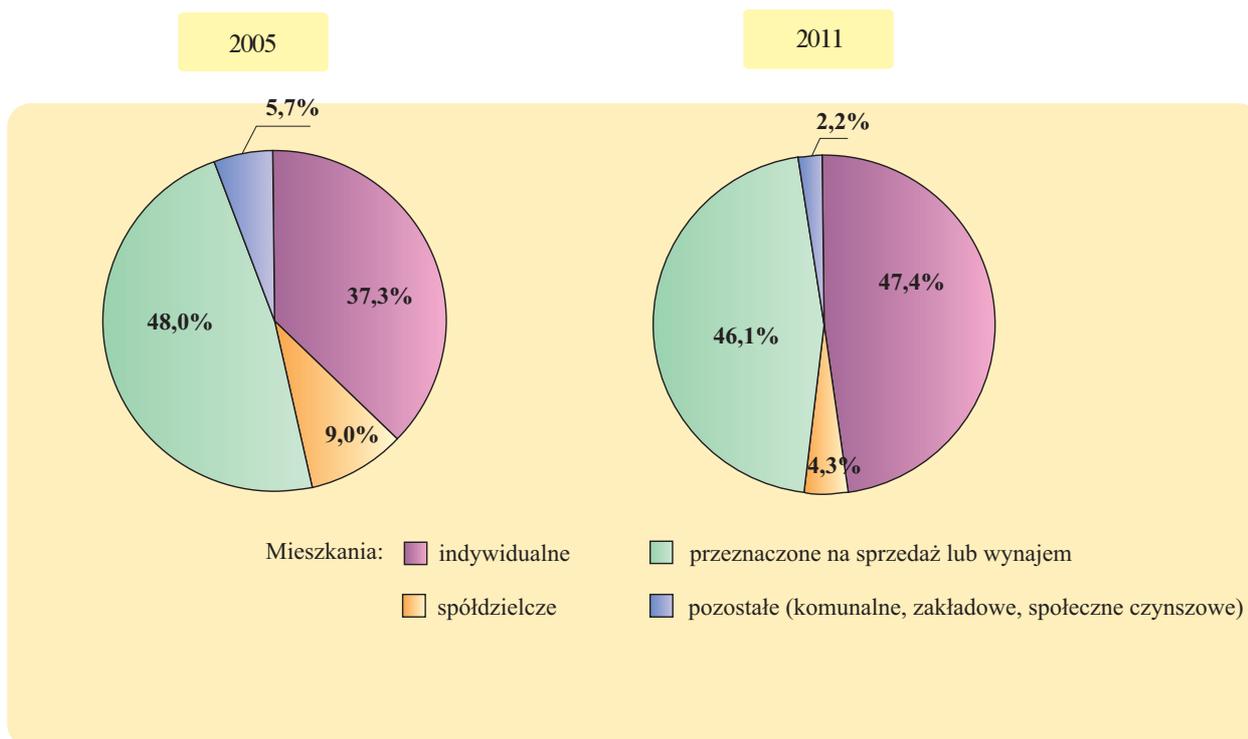
Mieszkania oddane do użytkowania według wybranych form budownictwa

w liczbach bezwzględnych

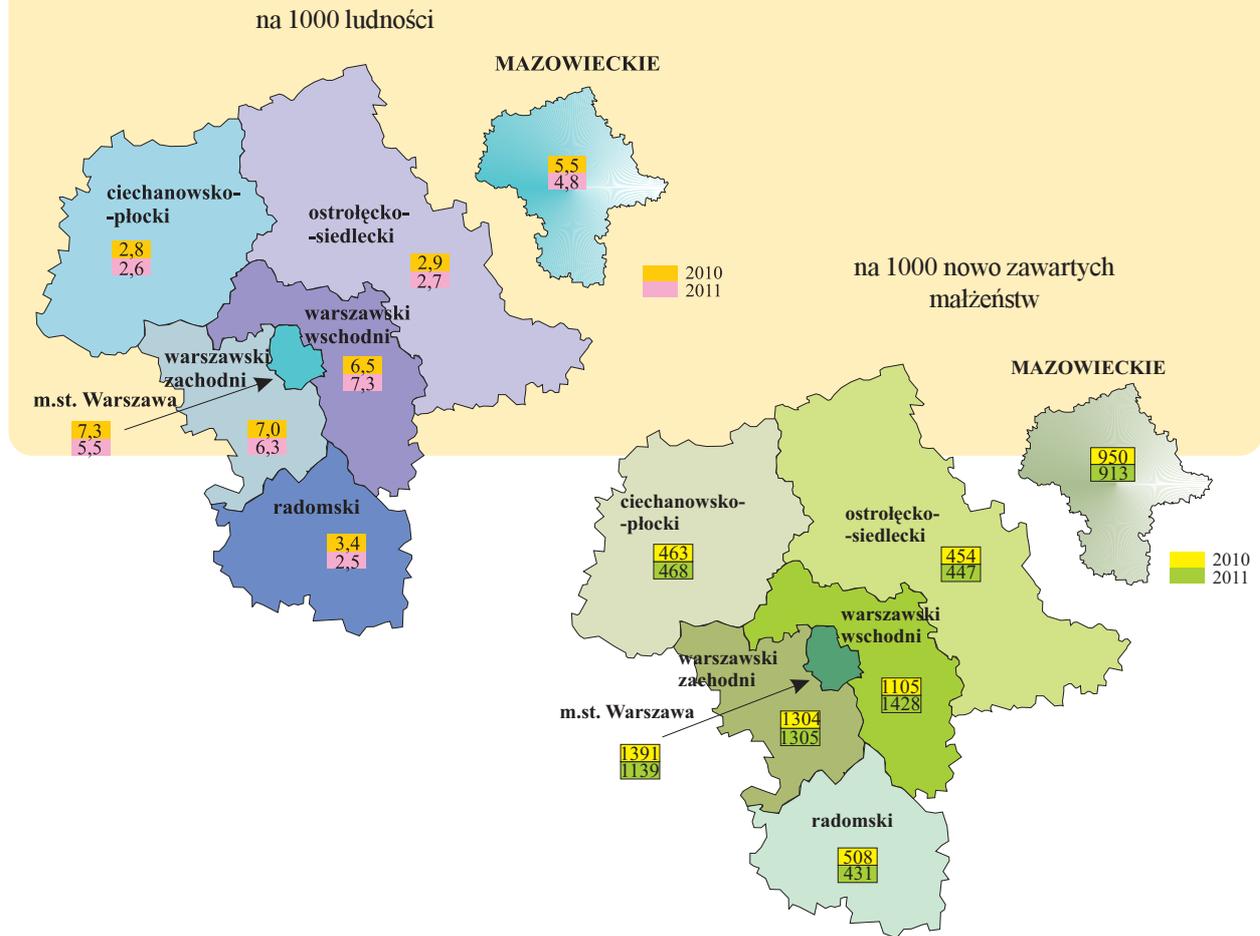
W 2011 r. w porównaniu z 2005 r. w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania wzrósł udział mieszkań inwestorów indywidualnych z 37,3% do 47,4%. Zmniejszył się natomiast udział budownictwa spółdzielczego z 9,0% do 4,3% oraz mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem z 48,0% do 46,1%.

Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

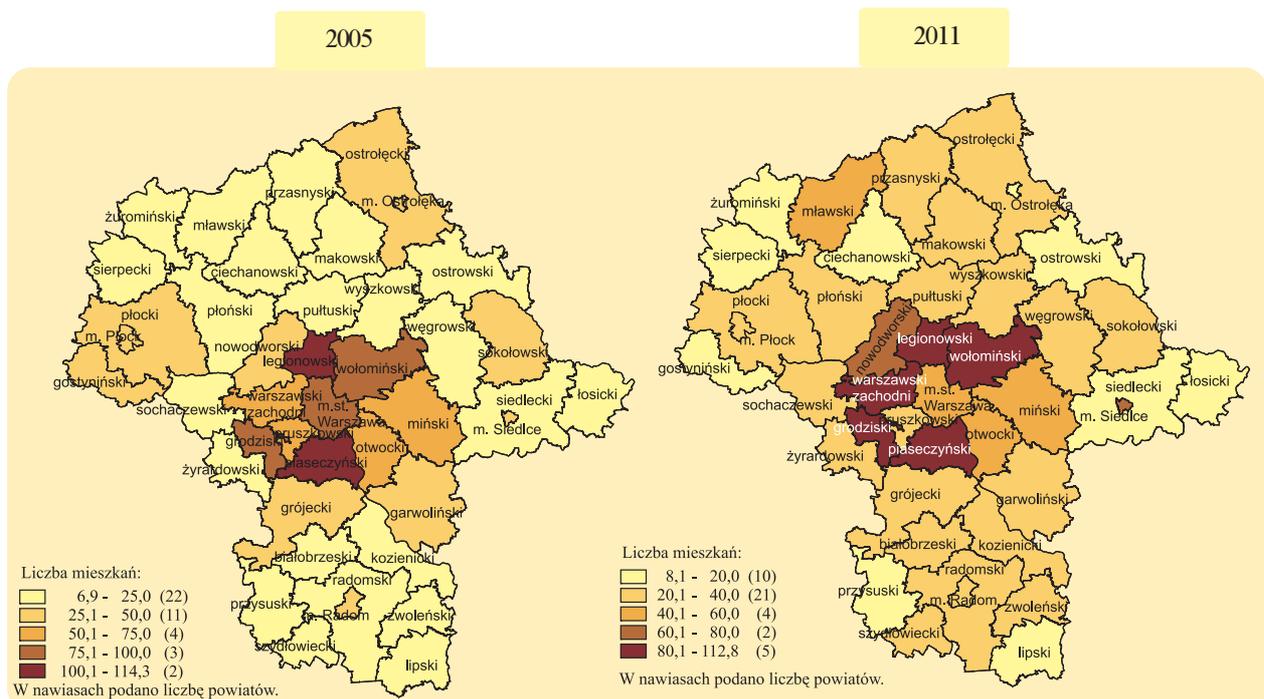

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Mieszkania oddane do użytkowania według podregionów

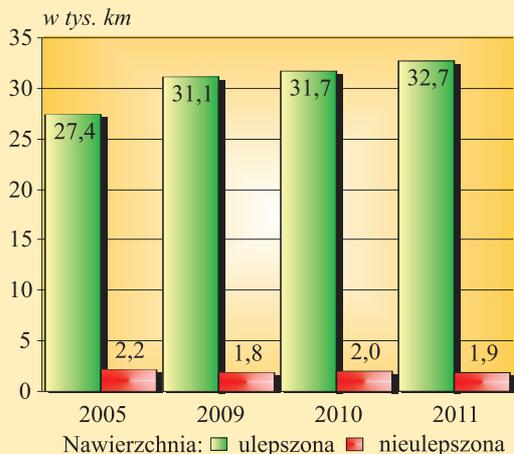
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności według powiatów

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 XII

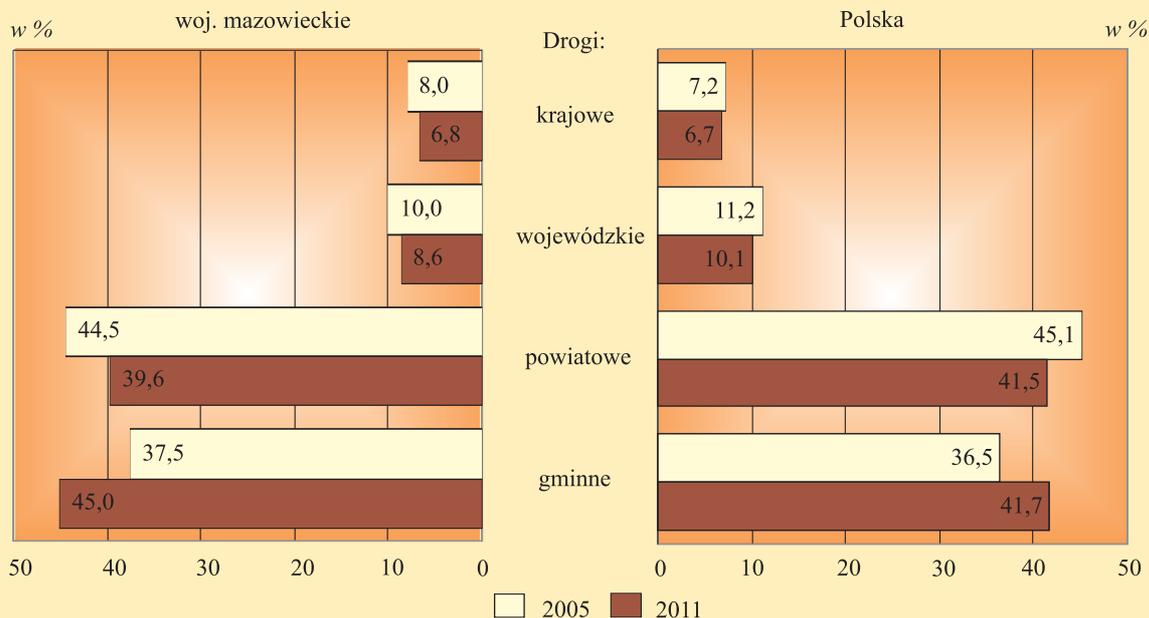
Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

Według danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad **długość dróg publicznych o twardej nawierzchni** wyniosła w woj. mazowieckim w końcu 2011 r. 34588,4 km, stanowiąc 12,3% długości tych dróg w Polsce. Na 100 km² przypadło 97,2 km dróg publicznych o twardej nawierzchni, przy średniej krajowej 89,7 km. Najgęstsza sieć posiadały województwa: śląskie (180,1 km) i małopolskie (158,2 km), a najrzadsza: warmińsko-mazurskie (53,2 km) oraz lubuskie i zachodniopomorskie (po 59,2 km). Z ogólnej długości dróg publicznych o nawierzchni twardej 94,6% (32722,7 km) stanowiły **drogi o nawierzchni ulepszonej** (w kraju średnio 91,9%). Wyższy udział miało tylko województwo lubelskie (95,6%).

Gęstość dróg o nawierzchni ulepszonej wyniosła w województwie mazowieckim 92,0 km na 100 km² i była większa od średniej krajowej o 9,6 km. Najgęstsza sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej ulepszonej miały województwa: śląskie (166,9 km) i małopolskie (141,8 km), a najrzadszą - warmińsko-mazurskie (49,6 km) i lubuskie (52,7 km).

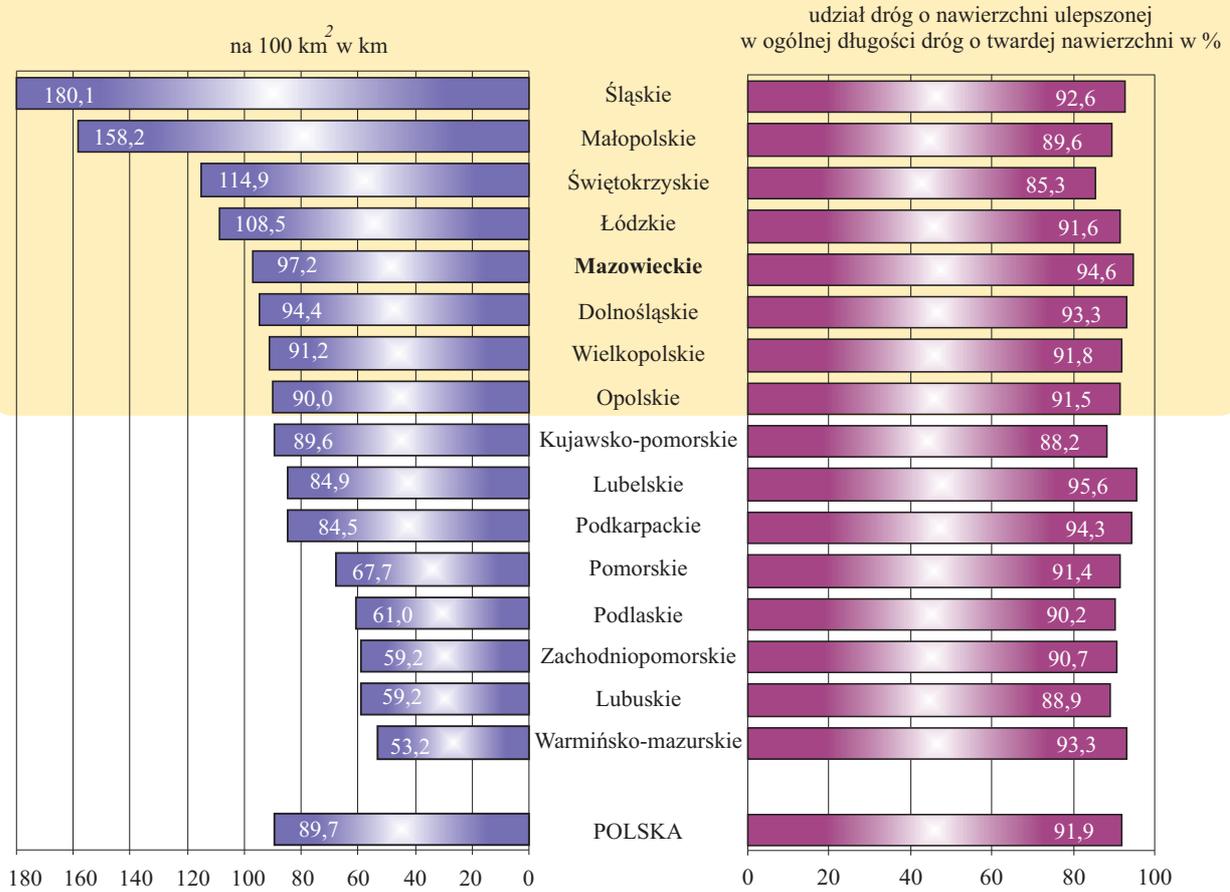
Struktura dróg publicznych o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 XII

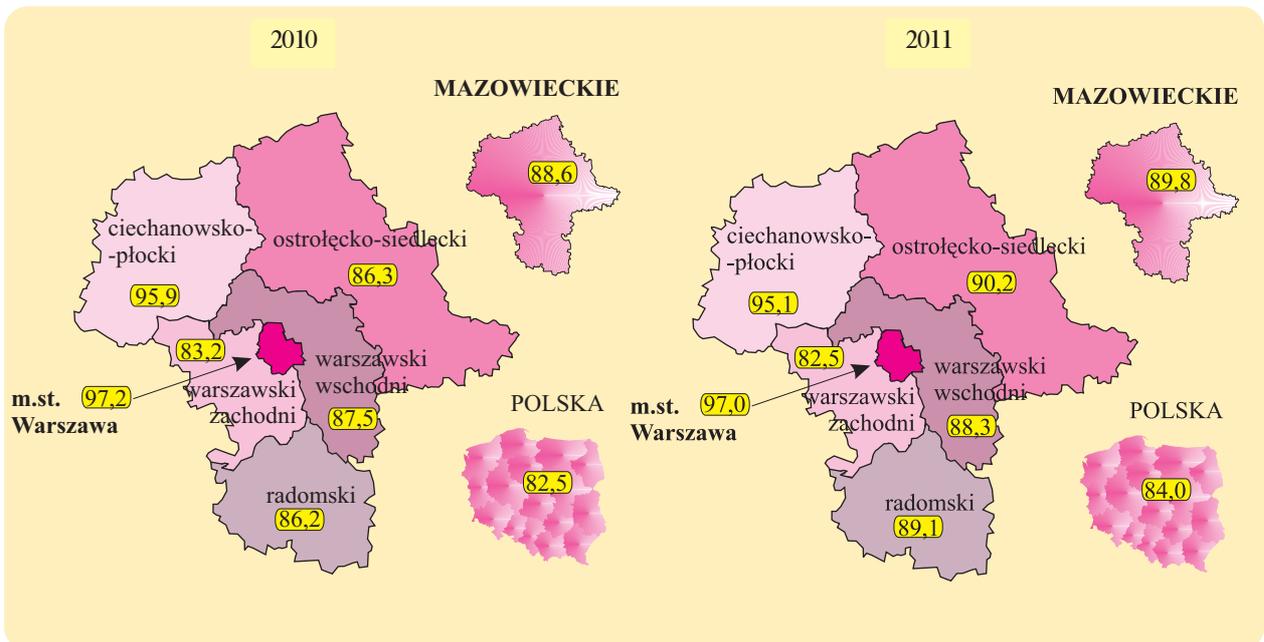

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Drogi publiczne o twardej nawierzchni według województw w 2011 r.
Stan w dniu 31 XII

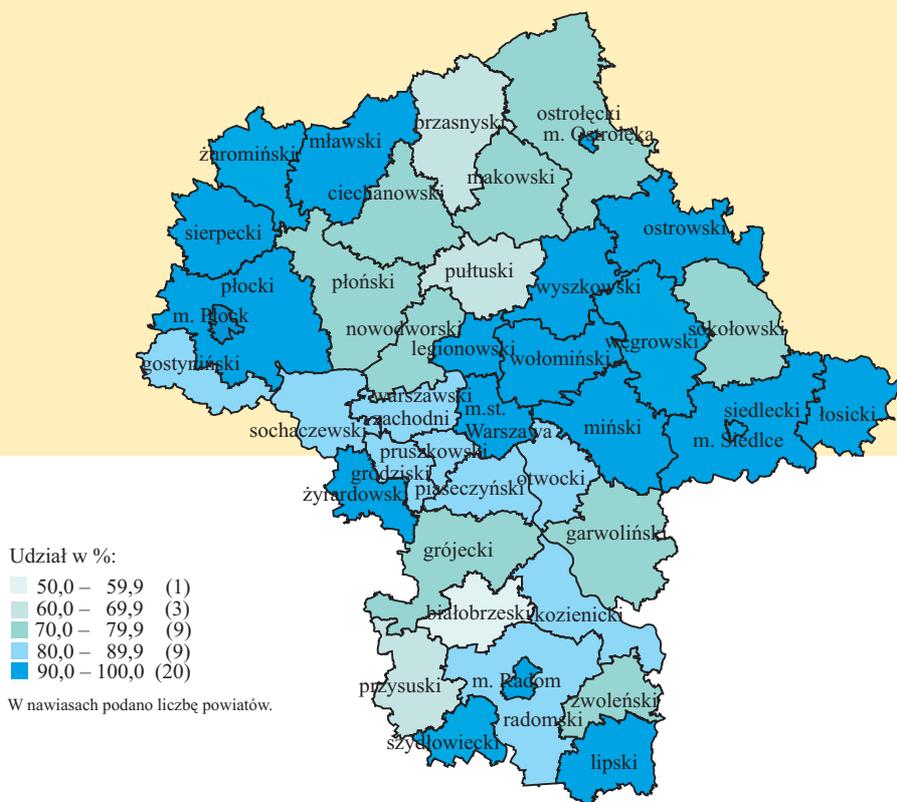

Udział (w %) dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej w ogólnej długości dróg publicznych gminnych o twardej nawierzchni według podregionów

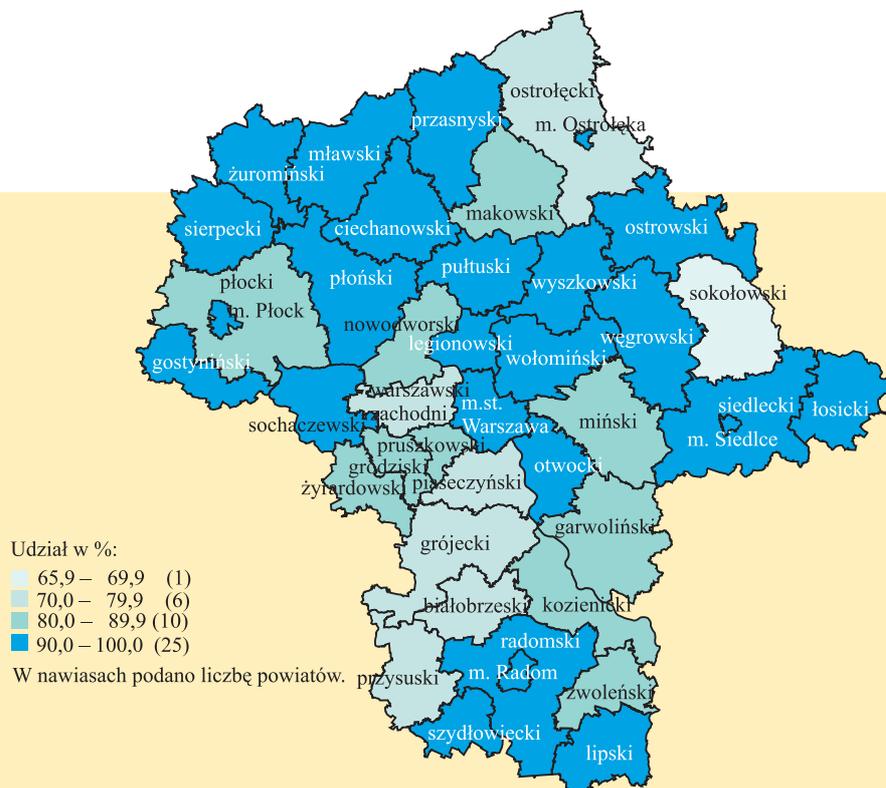

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Udział (w %) dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej w ogólnej długości dróg publicznych gminnych o twardej nawierzchni według powiatów w 2005 r.

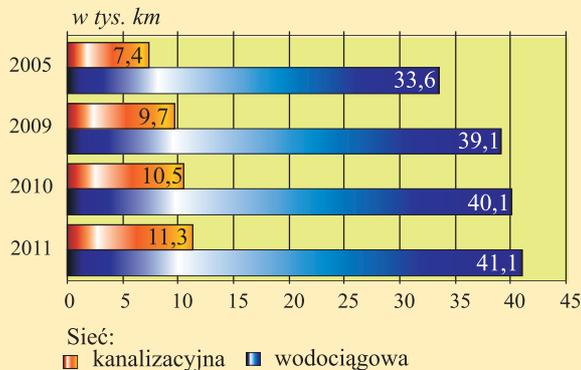

Udział (w %) dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej w ogólnej długości dróg publicznych gminnych o twardej nawierzchni według powiatów w 2011 r.

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

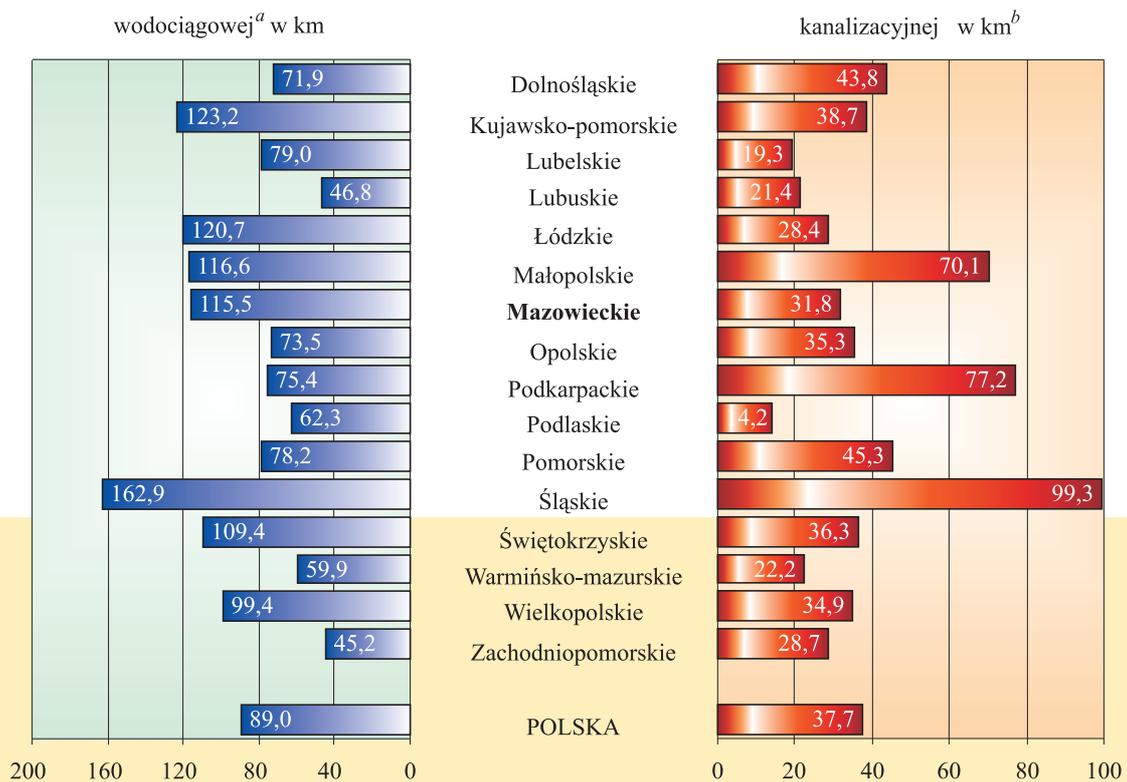
**Długość sieci rozdzielczej wodociągowej^a
i kanalizacyjnej^b**
Stan w dniu 31 XII

W 2011 r. w województwie mazowieckim **długość sieci wodociągowej rozdzielczej** wynosiła 41,1 tys. km, co stanowiło 14,8% ogółu tej sieci w kraju, a **długość sieci kanalizacyjnej rozdzielczej** (łącznie z kolektorami) - 11,3 tys. km, co stanowiło 9,6% ogółu tej sieci w kraju. Odsetek sieci kanalizacyjnej w stosunku do sieci wodociągowej wynosił 27,5%, przy czym na wsi był znacznie niższy i wynosił 15,0%. W kraju wskaźnik ten wynosił odpowiednio 42,3% i 29,4%.

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b Łącznie z kolektorami.

Gęstość sieci rozdzielczej na 100 km² według województw w 2011 r.
Stan w dniu 31 XII

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b Łącznie z kolektorami.

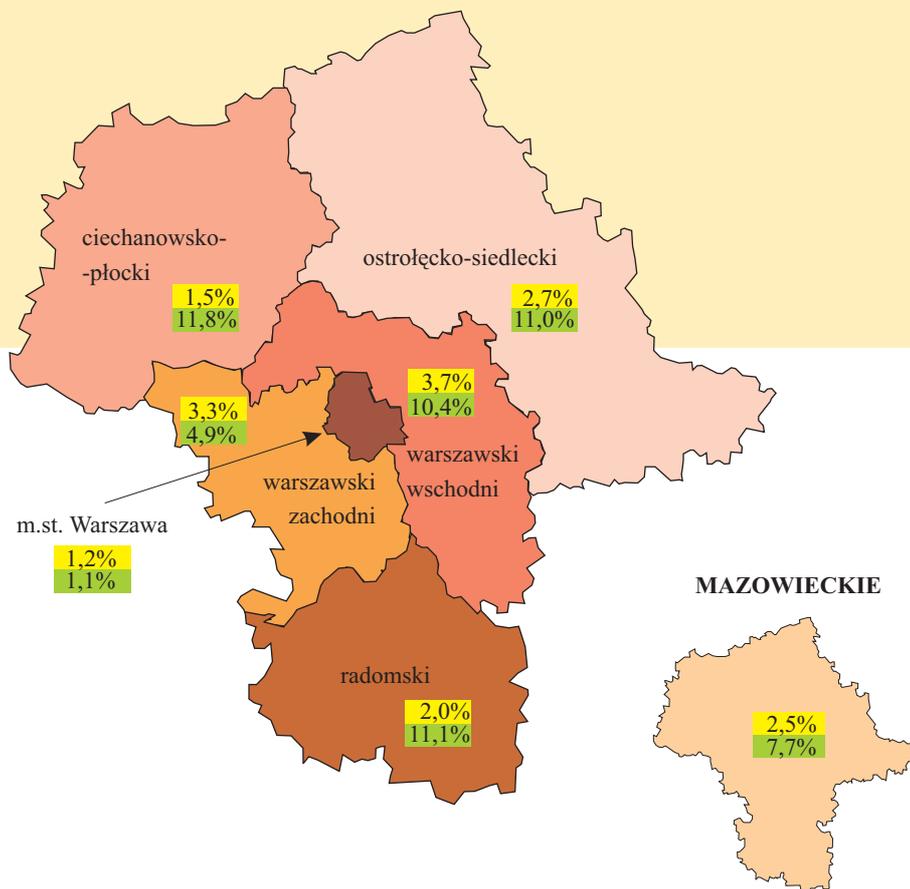
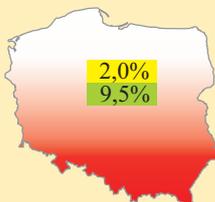
W 2011 r. województwo mazowieckie pod względem wyposażenia w sieć wodociągową zajmowało 5 lokatę w kraju (115,5 km/100 km²; w kraju - 89,0 km/100 km²). Największe zagęszczenie sieci odnotowano w województwie śląskim, gdzie na 100 km² przypadało 162,9 km sieci, a najmniejsze w województwie zachodniopomorskim - 45,2 km/100 km². Pod względem wyposażenia w sieć kanalizacyjną województwo mazowieckie zajmowało 10 lokatę w kraju (31,8 km/100 km²; w kraju - 37,7 km/100 km²). Pierwszą lokatę zajmowało województwo śląskie (99,3 km/100 km²), a ostatnią województwo podlaskie (14,2 km/100 km²).

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

**Przyrost (w %) sieci rozdzielczej wodociągowej^a oraz
kanalizacyjnej^b według podregionów w 2011 r.**

(2010 = 100)

POLSKA

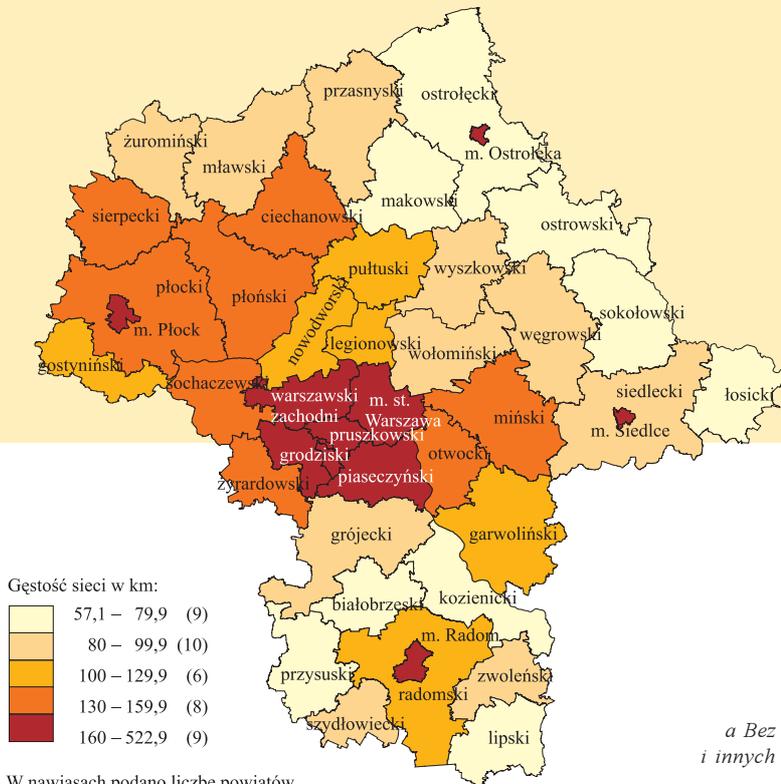
Przyrost sieci w %: ■ wodociągowej ■ kanalizacyjnej

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b Łącznie z kolektorami.

W wyniku zakończenia inwestycji wodociągowych w województwie **roczny przyrost sieci** wyniósł w 2010 r. 2,6%, a w 2011 r. 2,5%; najwyższy wskaźnik (3,7%) wystąpił w podregionie (NTS 3) warszawskim wschodnim (spadek o 0,6 p.proc. w stosunku do roku poprzedniego), najniższy (1,2%) zaś w podregionie (NTS 3) m.st. Warszawa. Roczny przyrost sieci kanalizacyjnej wyniósł w 2010 r. 8,3%, a w 2011 r. 7,7%; najwyższy wskaźnik wystąpił w podregionie (NTS 3) ciechanowsko-płockim 11,8% (wzrost o 7,8 p.proc.), najniższy natomiast w m.st. Warszawie 1,1% (spadek w porównaniu z 2010 r. o 0,8 p.proc.).

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

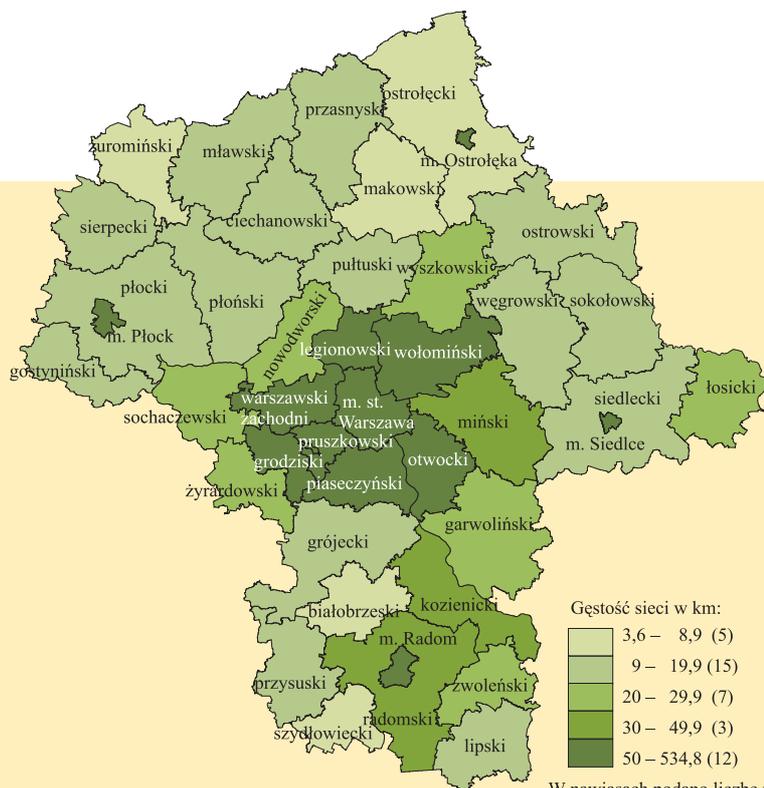
Gęstość sieci wodociągowej^a rozdzielczej na 100 km² według powiatów w 2011 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów.

Gęstość sieci kanalizacyjnej^a rozdzielczej na 100 km² według powiatów w 2011 r.

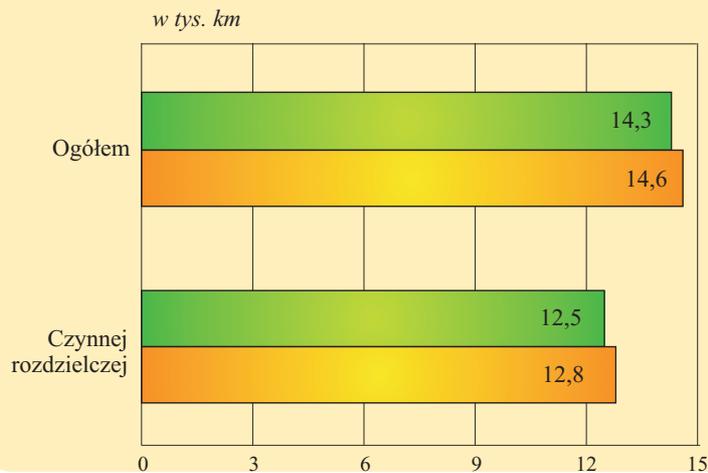
a Łącznie z kolektorami.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Długość sieci gazowej^a

Stan w dniu 31 XII

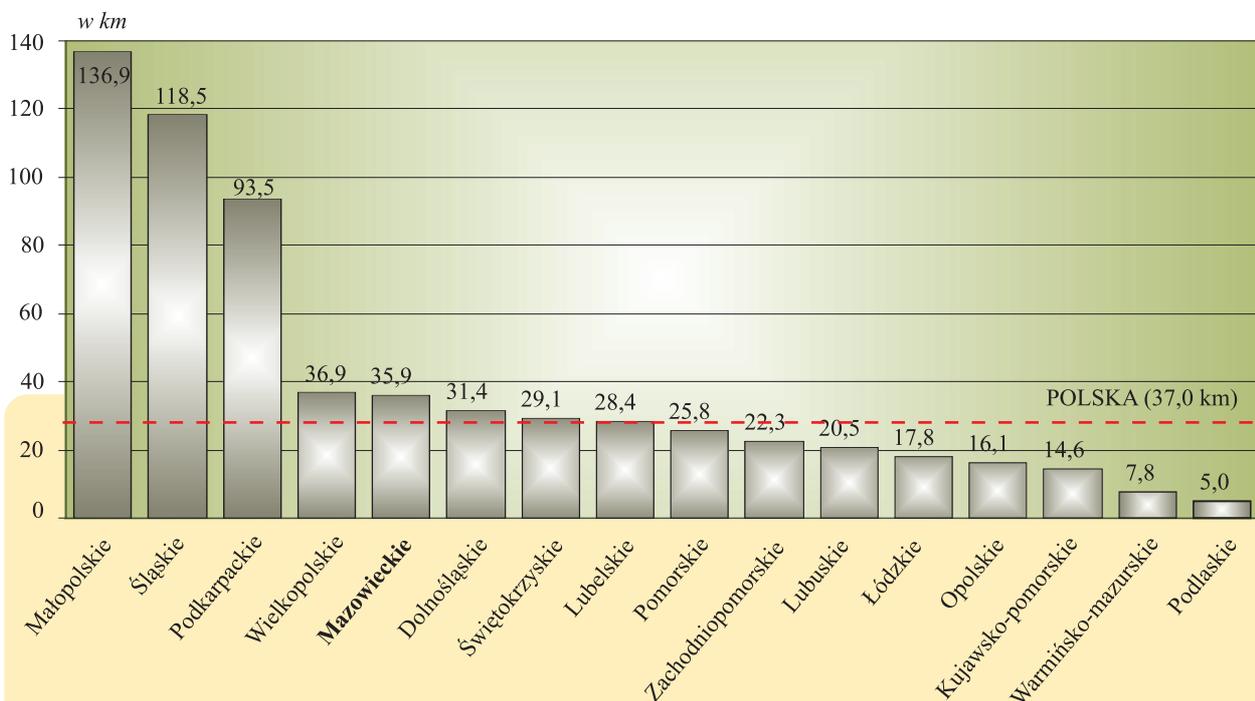
W 2011 r. w województwie mazowieckim **długość sieci gazowej** wynosiła ogółem 14,6 tys. km, w tym długość sieci rozdzielczej 12,8 tys. km (87,2%).

a Przesyłowej i rozdzielczej.

Gęstość sieci gazowej rozdzielczej na 100 km²

według województw w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

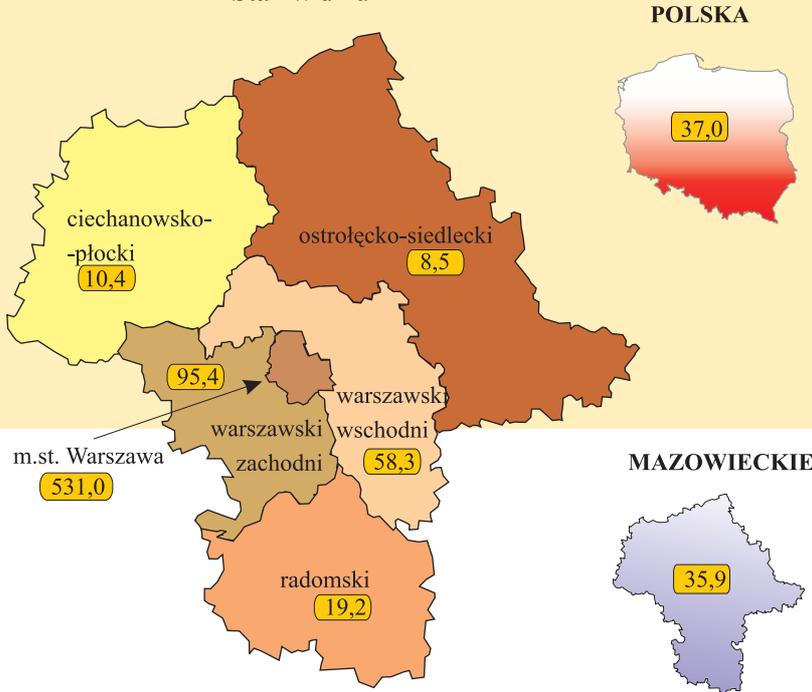

W 2011 r. województwo mazowieckie pod względem **wyposażenia w sieć gazową** zajmowało 5 lokatę w kraju (35,9 km/100 km²; w kraju - 37,0 km/100 km²). Największe zagęszczenie sieci odnotowano w województwie małopolskim (136,9 km/100 km²), a najmniejsze w województwie podlaskim (5,0 km/100 km²).

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

**Gęstość sieci gazowej rozdzielczej na 100 km²
w km według podregionów w 2011 r.**

Stan w dniu 31 XII

W 2011 r. wskaźnik gęstości sieci gazowej w województwie wyniósł 35,9 km/100 km².

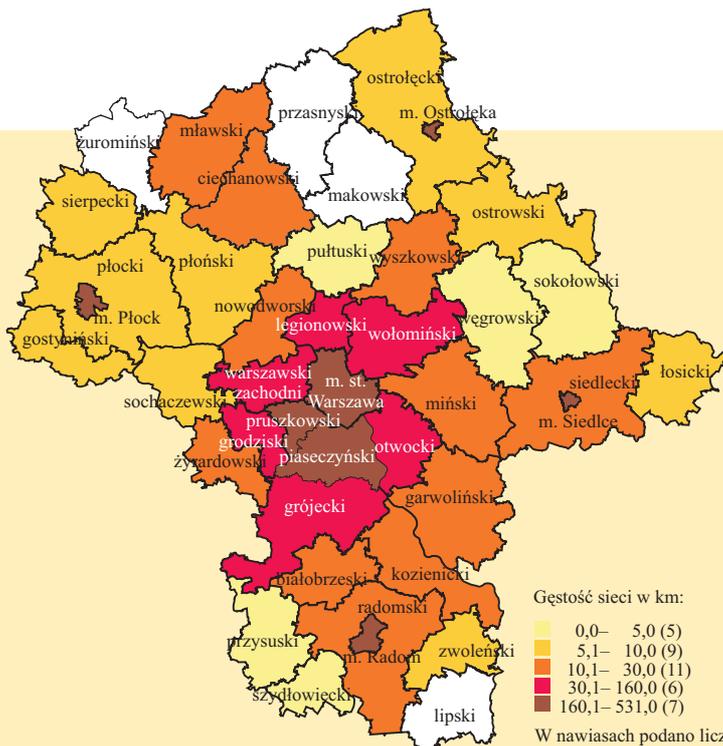
Roczny przyrost sieci rozdzielczej wyniósł 2,5%; najwyższy wskaźnik wystąpił w podregionie (NTS 3) ostrołęcko-siedleckim (3,4%), a najniższy w podregionie (NTS 3) m.st. Warszawie (1,3%).

**Gęstość sieci gazowej rozdzielczej na 100 km²
według powiatów w 2011 r.**

Stan w dniu 31 XII

Wśród 32 powiatów ziemskich województwa (w 4 nie występuje sieć gazowa rozdzielcza) wskaźnik gęstości sieci gazowej zawierał się w przedziale od 0,04 km/100 km² w powiecie przysuskim do 328,5 km/100 km² w powiecie przysuskim.

W powiatach grodzkich najwyższy wskaźnik wystąpił w m.st. Warszawie (531,0 km/100 km²), a najniższy w mieście Płocku (164,8 km/100 km²).

Gęstość sieci w km:

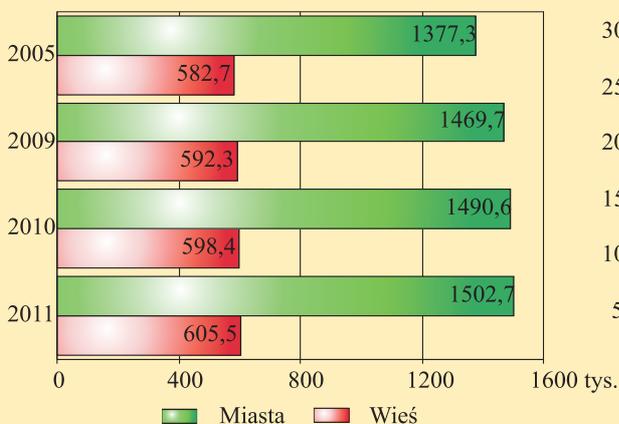
0,0– 5,0 (5)
5,1– 10,0 (9)
10,1– 30,0 (11)
30,1– 160,0 (6)
160,1– 531,0 (7)

W nawiasach podano liczbę powiatów.

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwach domowych^a

Stan w dniu 31 XII

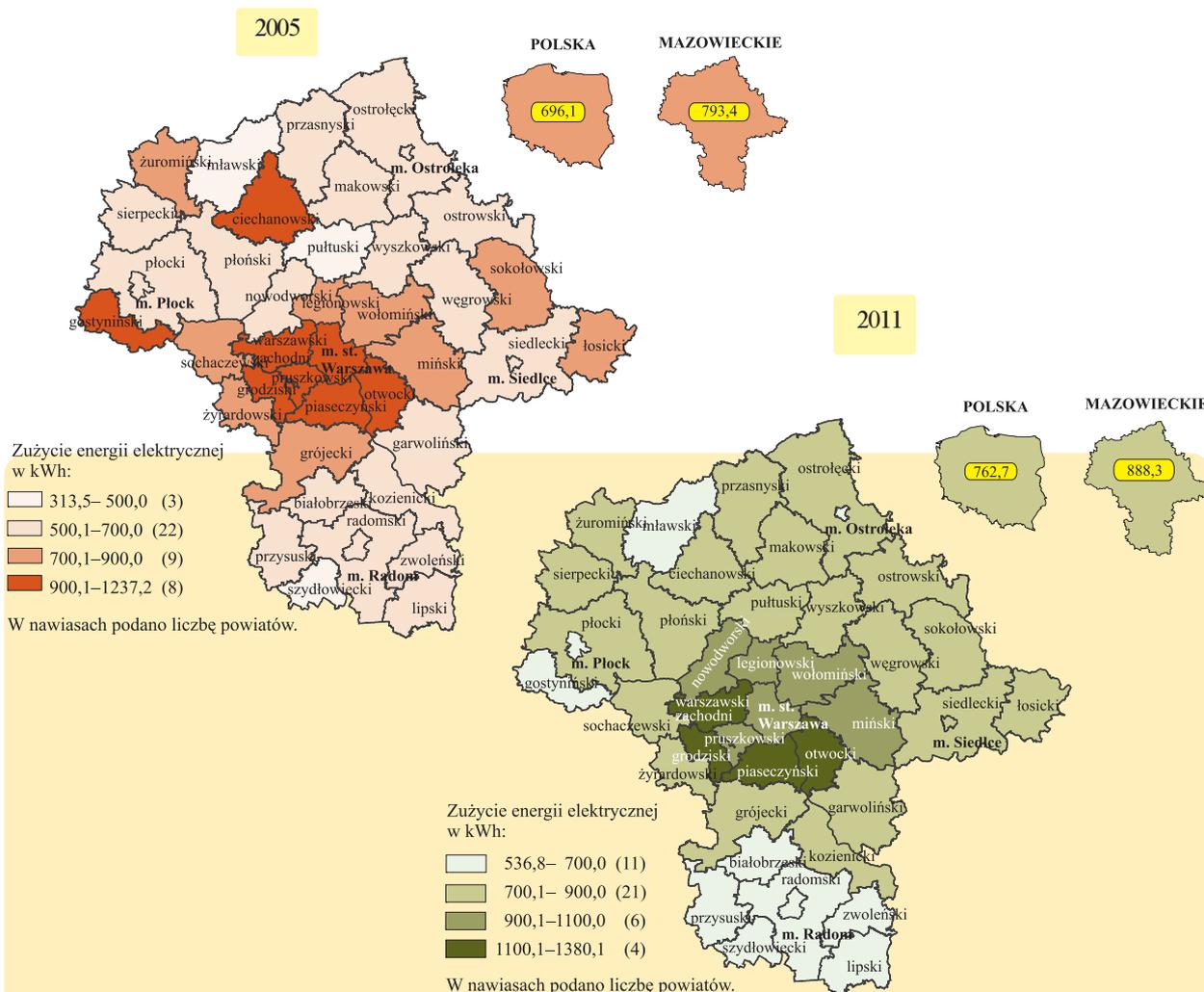
Zużycie (w ciągu roku) energii elektrycznej w gospodarstwach domowych^a na 1 odbiorcę

Stan w dniu 31 XII

Zużycie (w ciągu roku) energii elektrycznej w gospodarstwach domowych^a na 1 mieszkańca

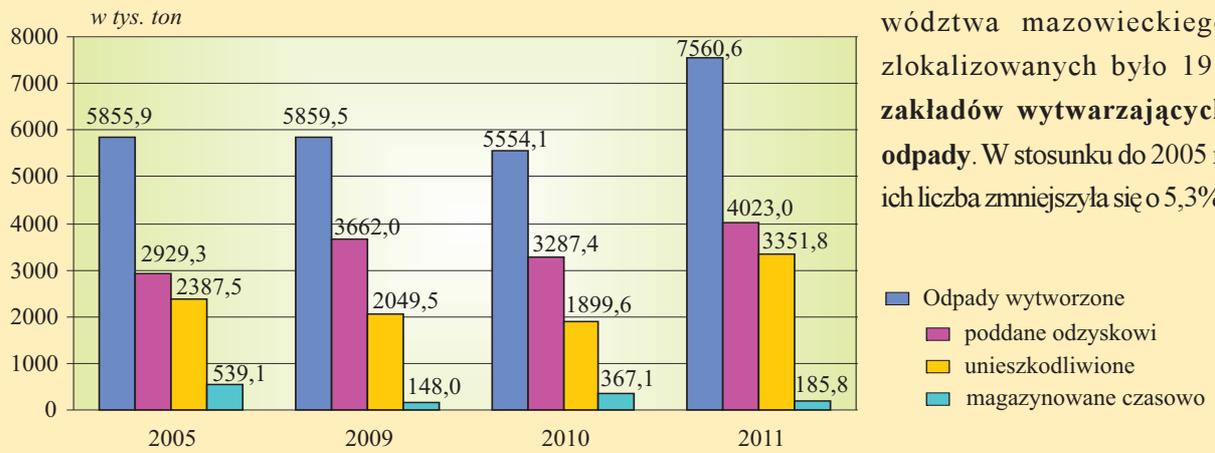
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

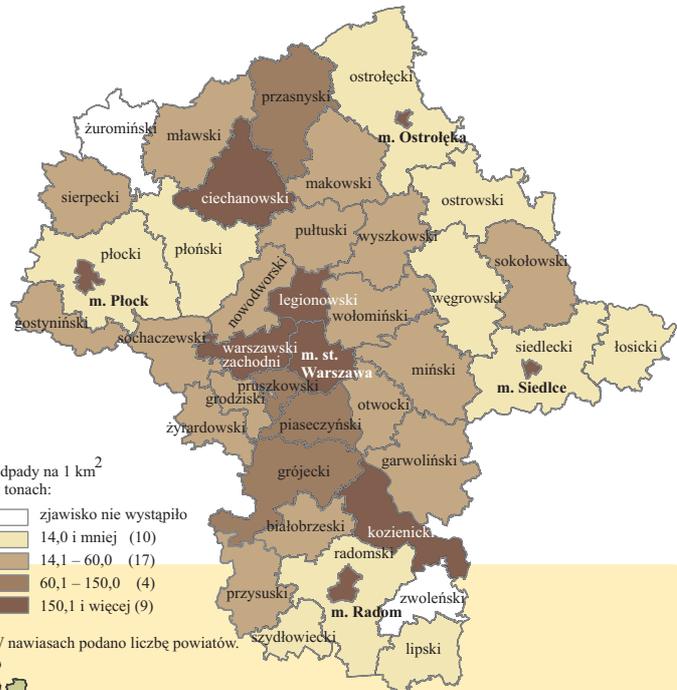
Odpady^a wytworzone (w ciągu roku)

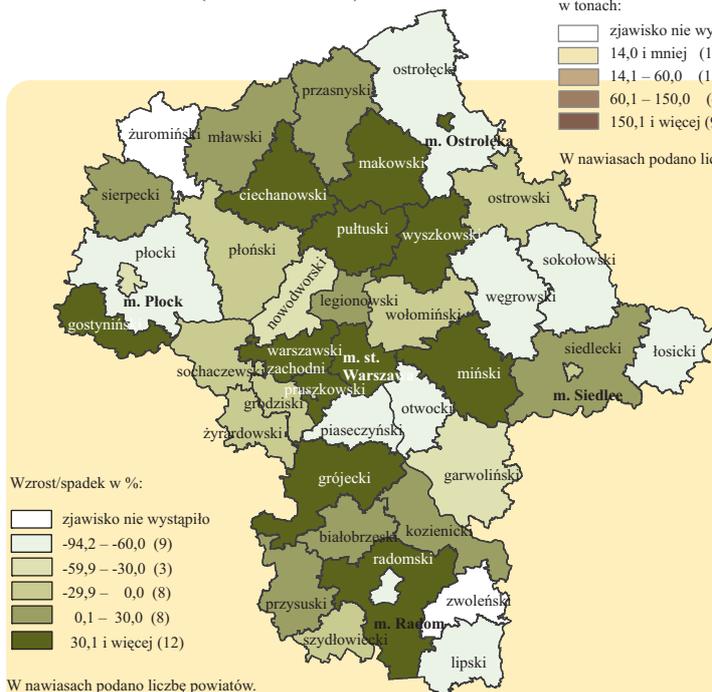
W 2011 r. na obszarze województwa mazowieckiego zlokalizowanych było 198 zakładów wytwarzających odpady. W stosunku do 2005 r. ich liczba zmniejszyła się o 5,3%.

Informacje o ilości i rodzaju odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Odpady^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km² według powiatów w 2011 r.

Zmiany ilości odpadów^a wytworzonych (w ciągu roku) na 1 km² według powiatów w 2011 r. (2005 = 100)

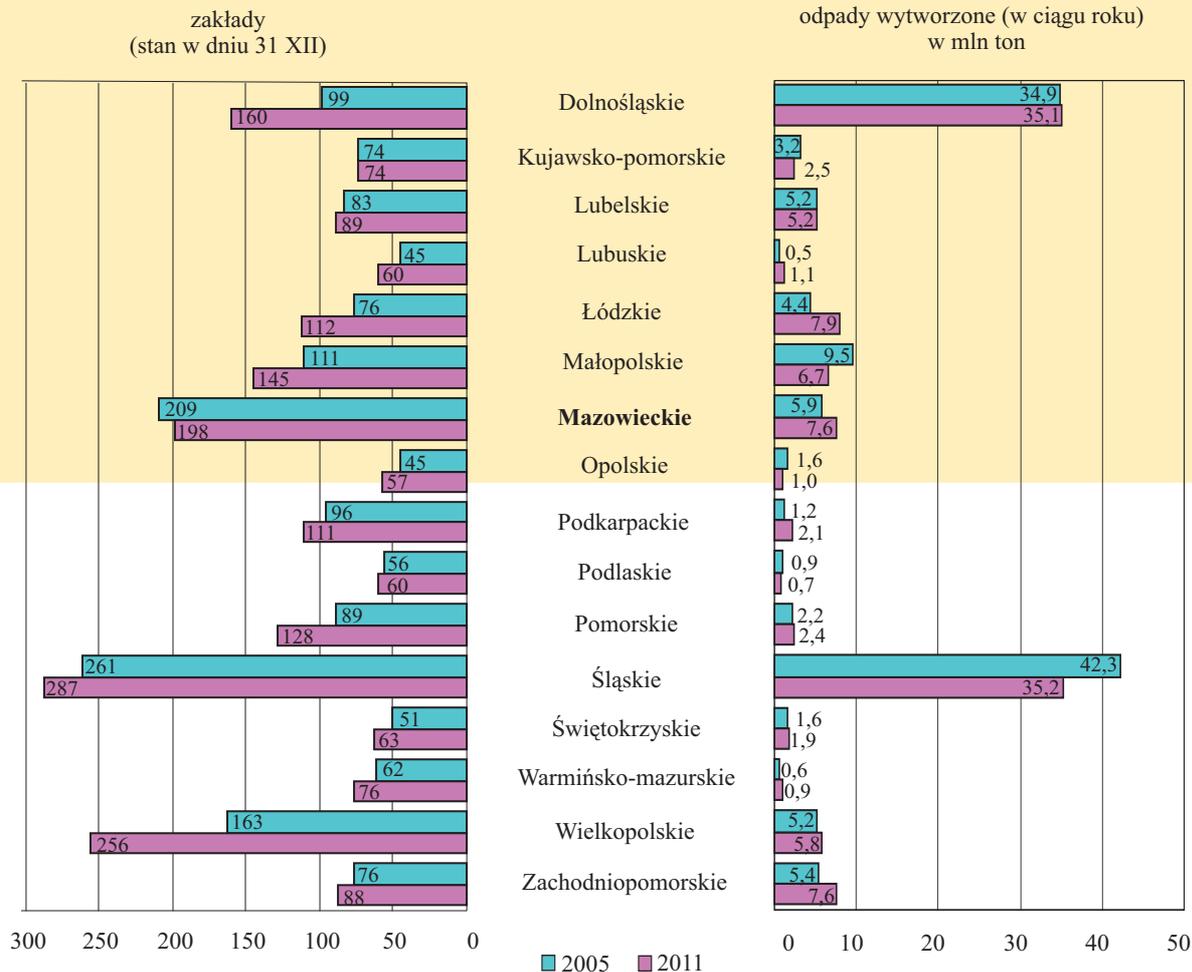

Ilość odpadów wytworzonych w ciągu 2011 r. wyniosła 7560,6 tys. ton, a odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) według stanu w końcu 2011 r. – 42925,6 tys. ton. W porównaniu z 2005 r. ilość odpadów wytworzonych zwiększyła się o 29,1%, natomiast odpadów nagromadzonych zmniejszyła się o 3,4%.

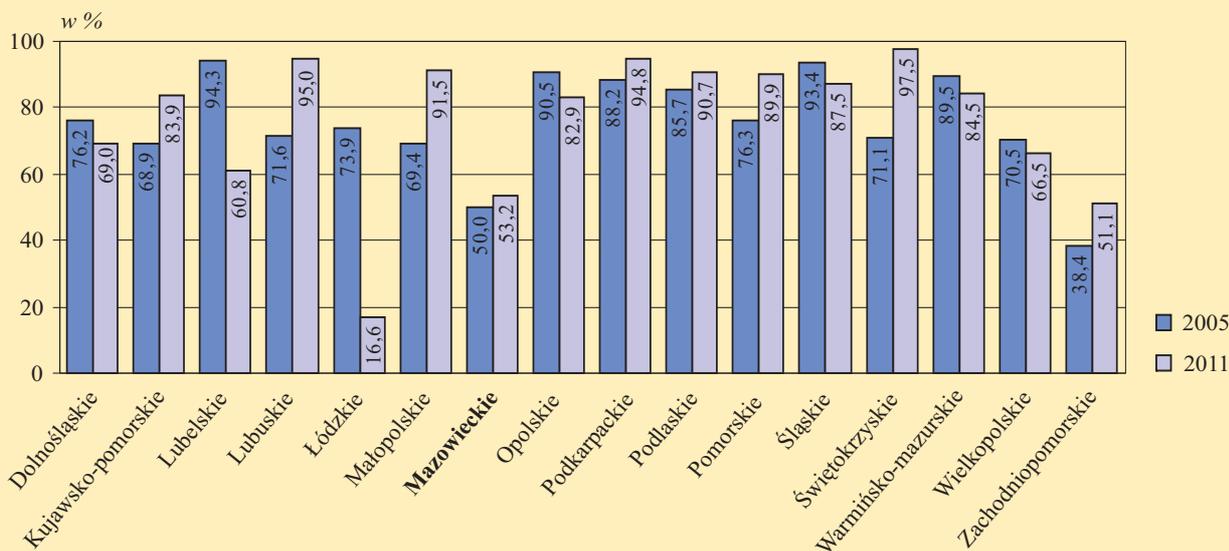
^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Zakłady i odpady^a wytworzone według województw

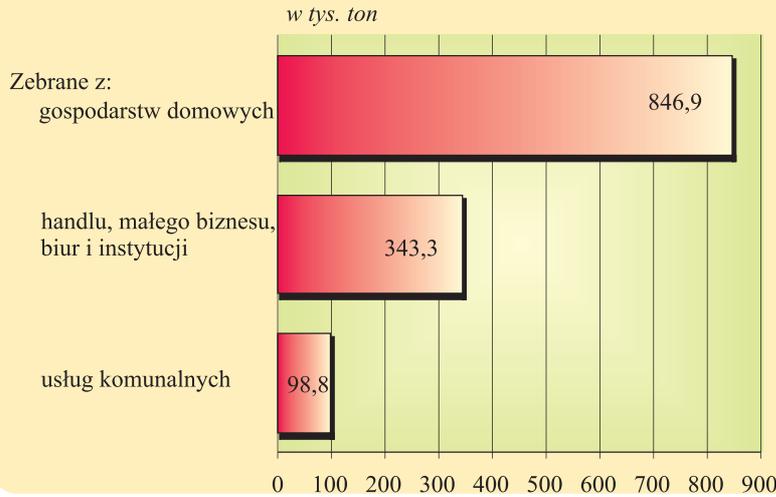
Odpady^a wytworzone (w ciągu roku) poddane odzyskowi w % odpadów ogółem według województw (województwo = 100)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

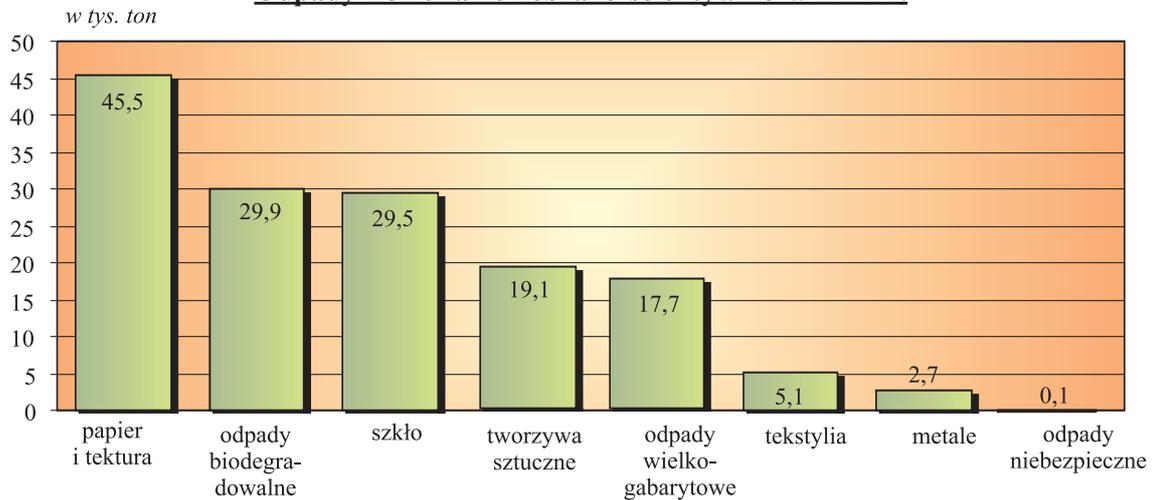
X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

Zmieszane odpady komunalne zebrane w 2011 r.

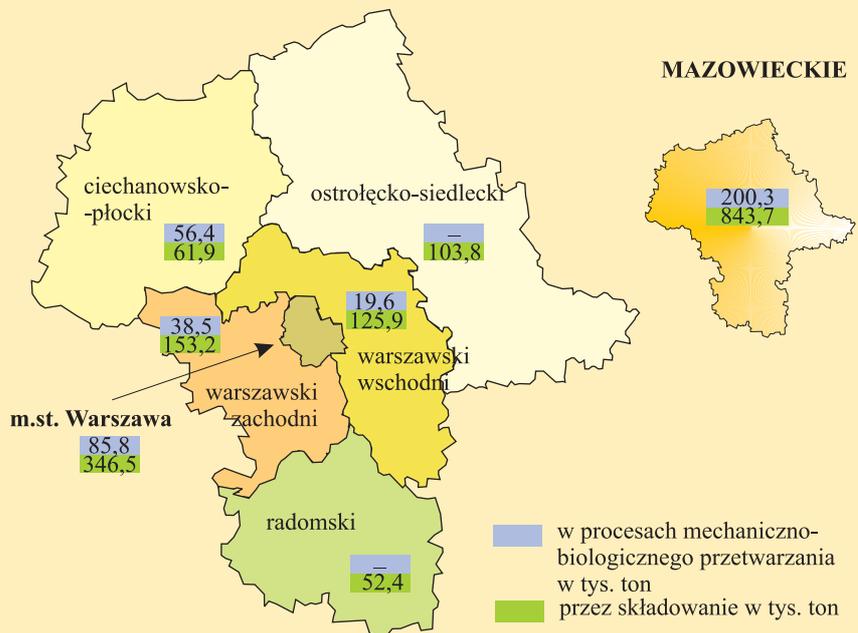
W 2011 r. zebrano 1289,0 tys. ton odpadów komunalnych zmieszanych (bez wyselekcjonowanych). W gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca przypadło 160,6 kg tych odpadów, tj. o 10,3 kg mniej niż w roku poprzednim.

Odpady komunalne zebrane selektywnie w 2011 r.

Odpady komunalne unieszkodliwione według podregionów w 2011 r.

W województwie mazowieckim w 2011 r. ogólna ilość odpadów zebranych selektywnie wyniosła 160,9 tys. ton, z czego 59,2% pochodziło z gospodarstw domowych, 21,9% z handlu, małego biznesu, biur i instytucji oraz 18,9% z usług komunalnych.

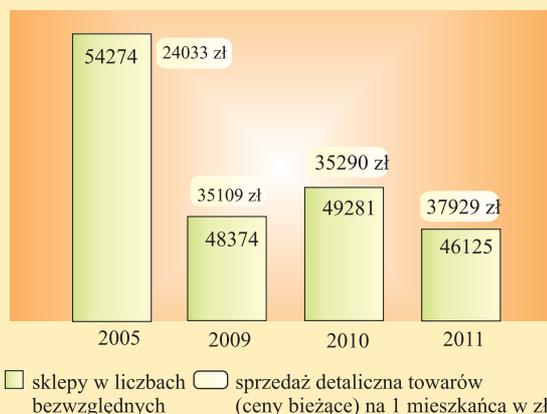

X. Infrastruktura społeczna i komunalna (cd.)

W końcu 2011 r. na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało 46125 sklepów, w tym 46053 sklepy prywatne. W porównaniu z 2005 r. **liczba sklepów** w województwie zmniejszyła się o 15,0%; w kraju odnotowano spadek o 10,6%.

U w a g a. Dane o sklepach opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

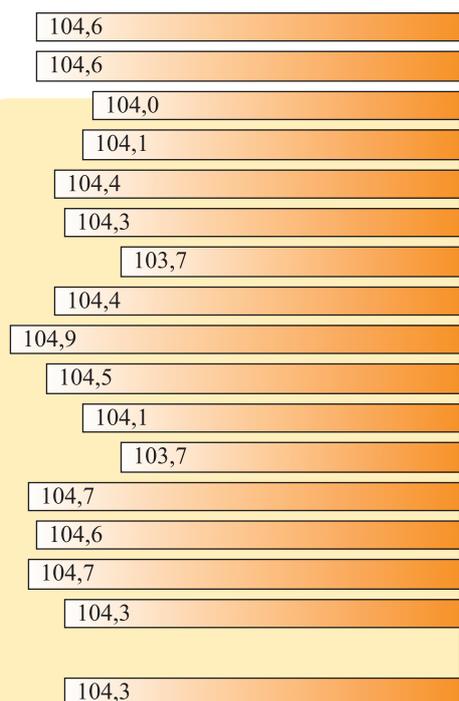
Sklepy Stan w dniu 31 XII

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźniki te obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany. System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

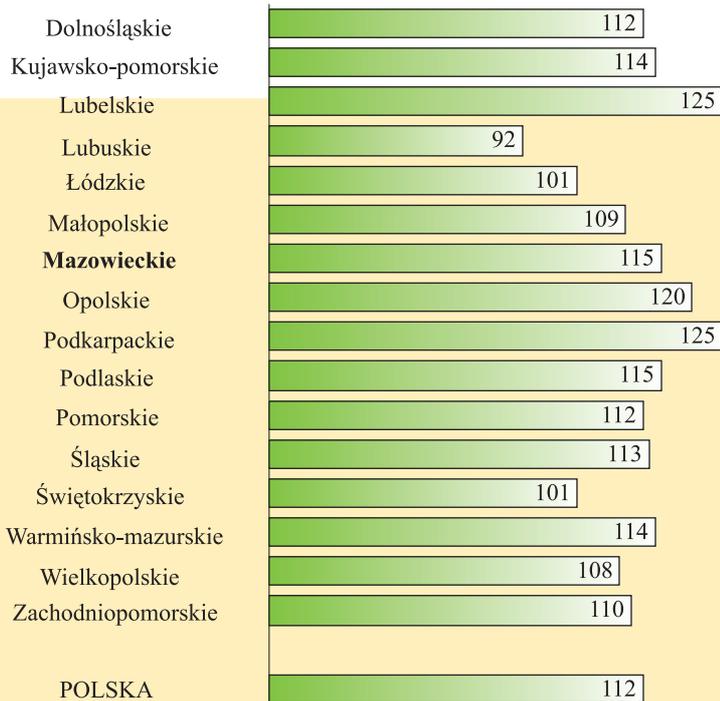
Wybrane dane o handlu detalicznym według województw w 2011 r.

wskaźnik cen towarów
i usług konsumpcyjnych
(2010=100)

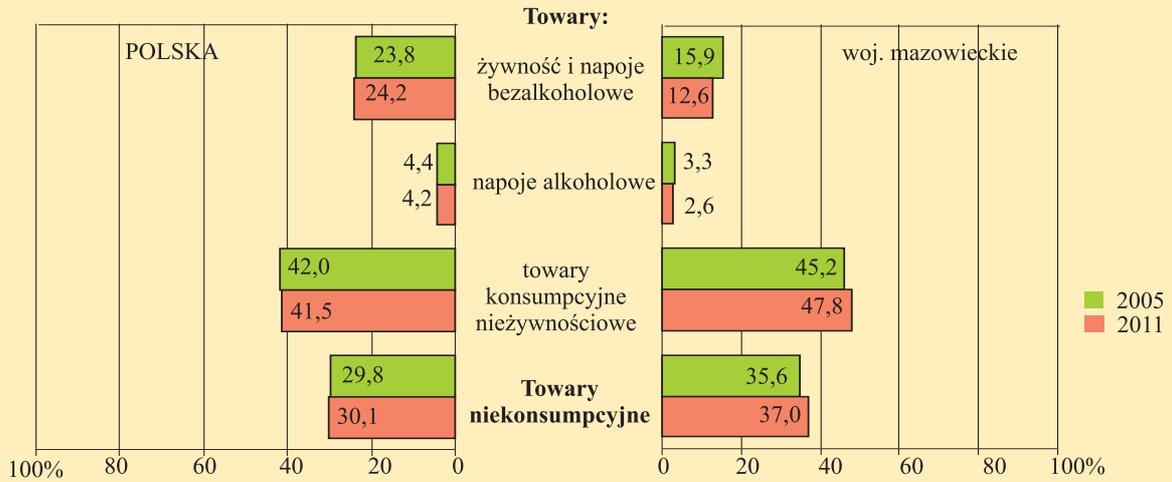
Dolnośląskie
Kujawsko-pomorskie
Lubelskie
Lubuskie
Łódzkie
Małopolskie
Mazowieckie
Opolskie
Podkarpackie
Podlaskie
Pomorskie
Śląskie
Świętokrzyskie
Warmińsko-mazurskie
Wielkopolskie
Zachodniopomorskie

liczba ludności na 1 sklep
(stan w dniu 31 XII)

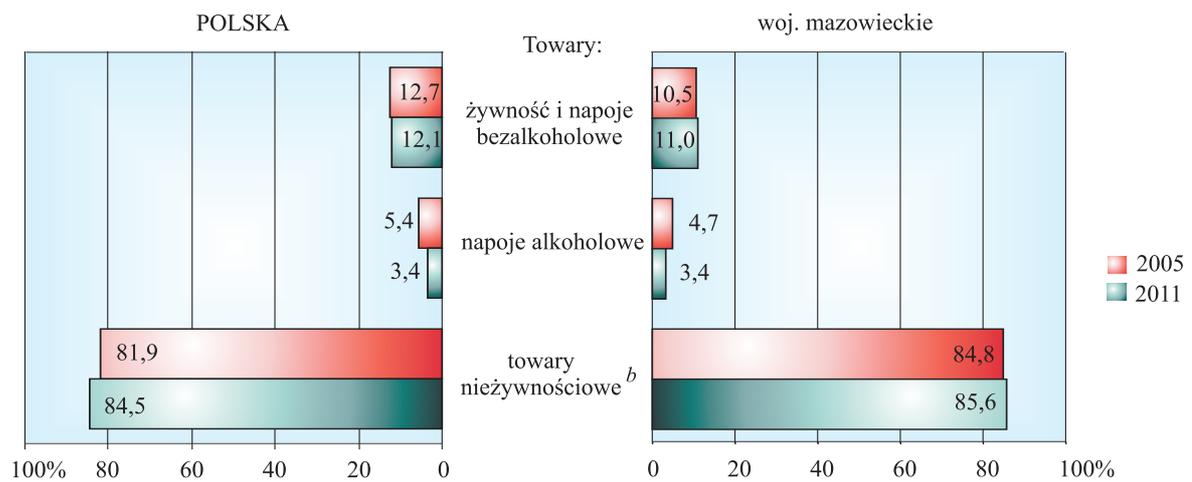
X. Infrastruktura społeczna i komunalna (dok.)

**Struktura sprzedaży detalicznej towarów^a
(ceny bieżące) według grup**

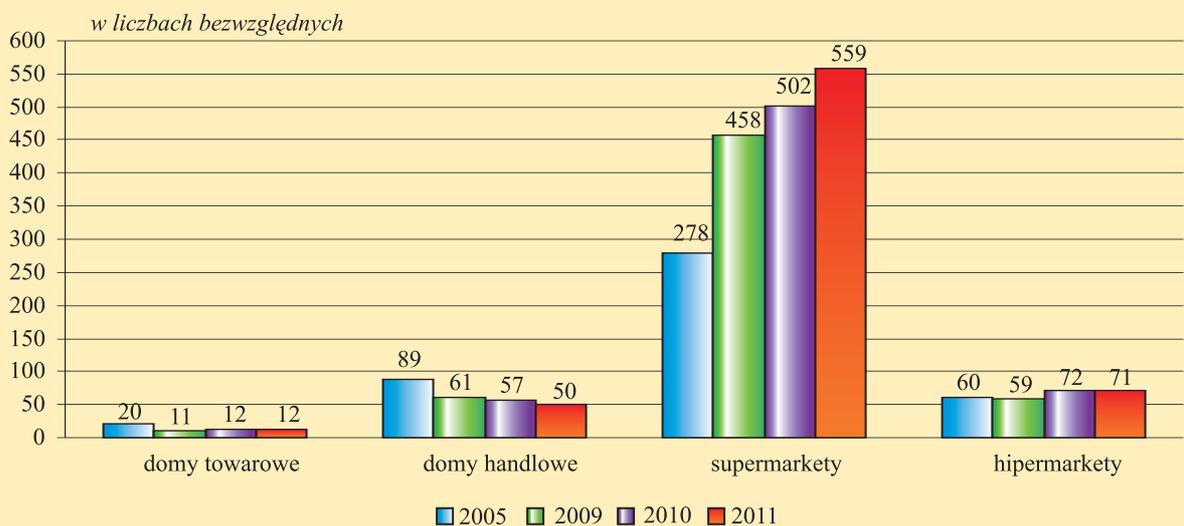
^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

**Struktura sprzedaży hurtowej towarów
w przedsiębiorstwach handlowych^a (ceny bieżące)**

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

**Sklepy według wybranych form organizacyjnych
Stan w dniu 31 XII**

XI. Kultura i turystyka

Działające w województwie mazowieckim w 2011 r. **biblioteki publiczne i filie biblioteczne** (986) posiadały 17318,0 tys. woluminów księgozbioru. Liczba woluminów księgozbioru w przeliczeniu na 1000 ludności wynosiła 3276, a liczba wypożyczeń (z bibliotek i punktów bibliotecznych) w ciągu roku na 1 czytelnika 15,8 woluminów. Przy zmniejszającej się liczbie bibliotek publicznych i punktów bibliotecznych (odpowiednio o 27 i o 118 w porównaniu z 2005 r.), notuje się **wzrost zarejestrowanych czytelników** - z 922,0 tys. osób w 2005 r. do 954,1 tys. osób w 2011 r.

Wybrane dane z zakresu kultury na 1000 ludności

2005		2011
179	czytelnicy	181
561	zwiedzający muzea i wystawy	894
1270	widzowie w kinach stałych	1645
431	widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^a	555
234	abonenci radiowi ^b	174
225	abonenci telewizyjni ^{b,c}	168

^a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze. ^b Stan w dniu 31 XII. ^c Abonenci telewizji bezprzewodowej.

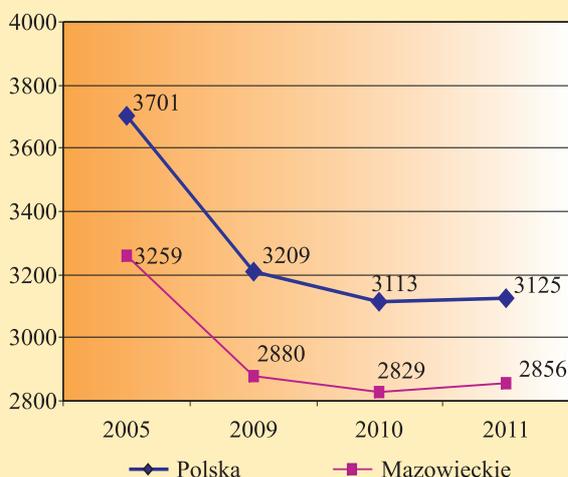
Placówki kulturalne

Stan w dniu 31 XII

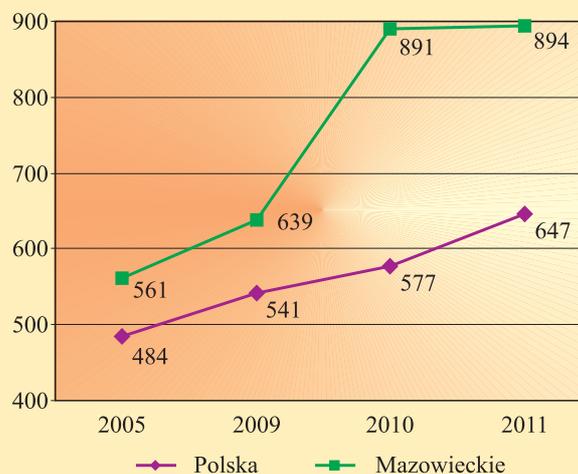
	2005	2009	2010	2011
Biblioteki publiczne (z filiami)	1013	991	987	986
Punkty biblioteczne	250	141	135	132
Księgozbiór bibliotek publicznych w tys. wol.	16712,7	17182,3	17230,4	17318,0
Muzea i oddziały muzealne	103	113	115	116
Zwiedzający muzea i wystawy ^a w tys.	2889,2	3329,6	4685,5	4713,0
Kina stałe	64	53	56	59
Miejsca na widowni w kinach stałych	43051	42506	43274	44174
Teatry i instytucje muzyczne	34	40	41	37
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych ...	14645	16313	18235	18503

^a W ciągu roku.

Wypożyczenia księgozbioru w wol. na 1000 ludności z bibliotek publicznych

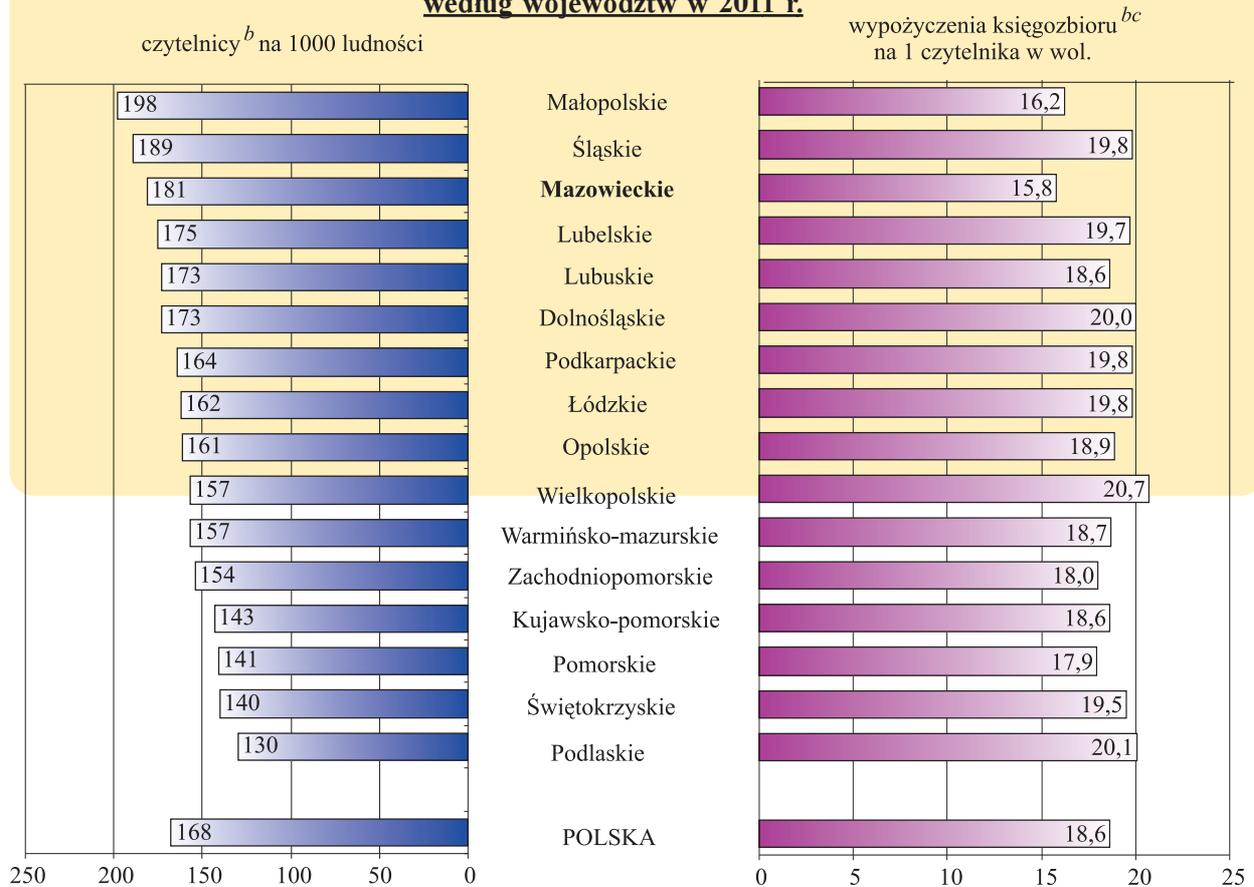
Zwiedzający muzea^a i wystawy na 1000 ludności

^a Łącznie z oddziałami muzealnymi.

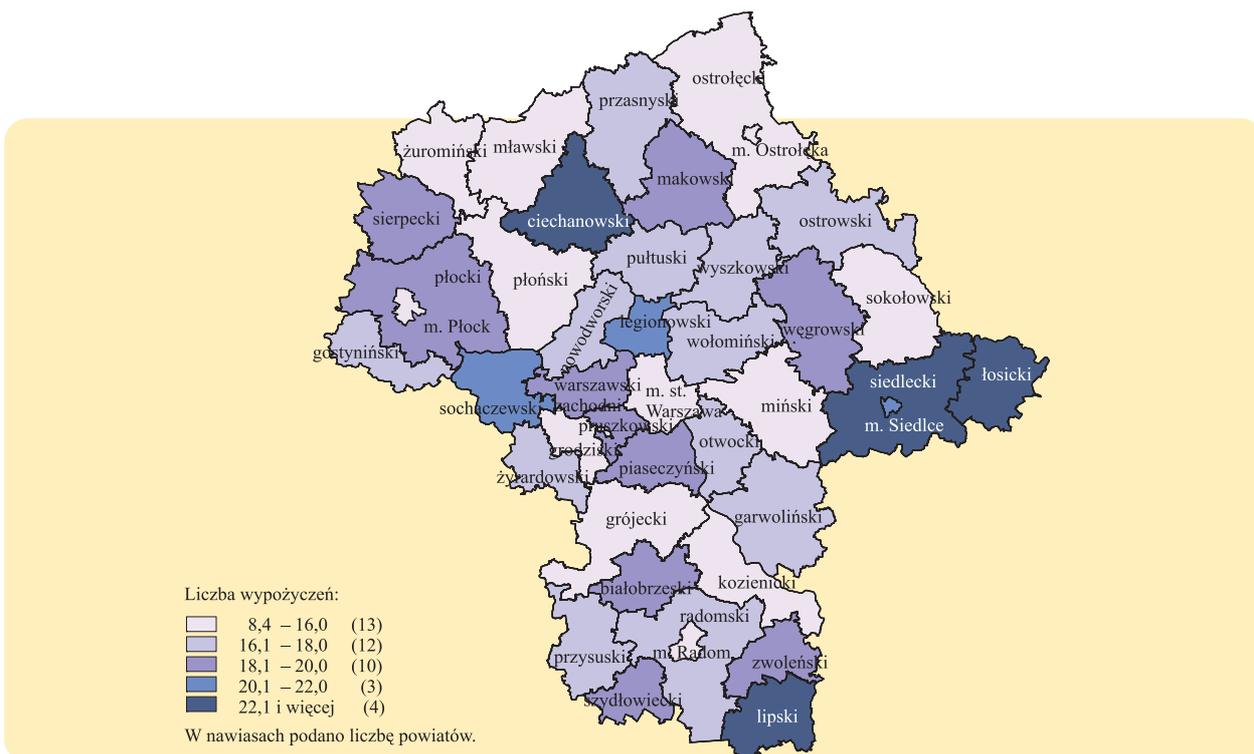
XI. Kultura i turystyka (cd.)

**Wybrane dane o bibliotekach publicznych^a
według województw w 2011 r.**

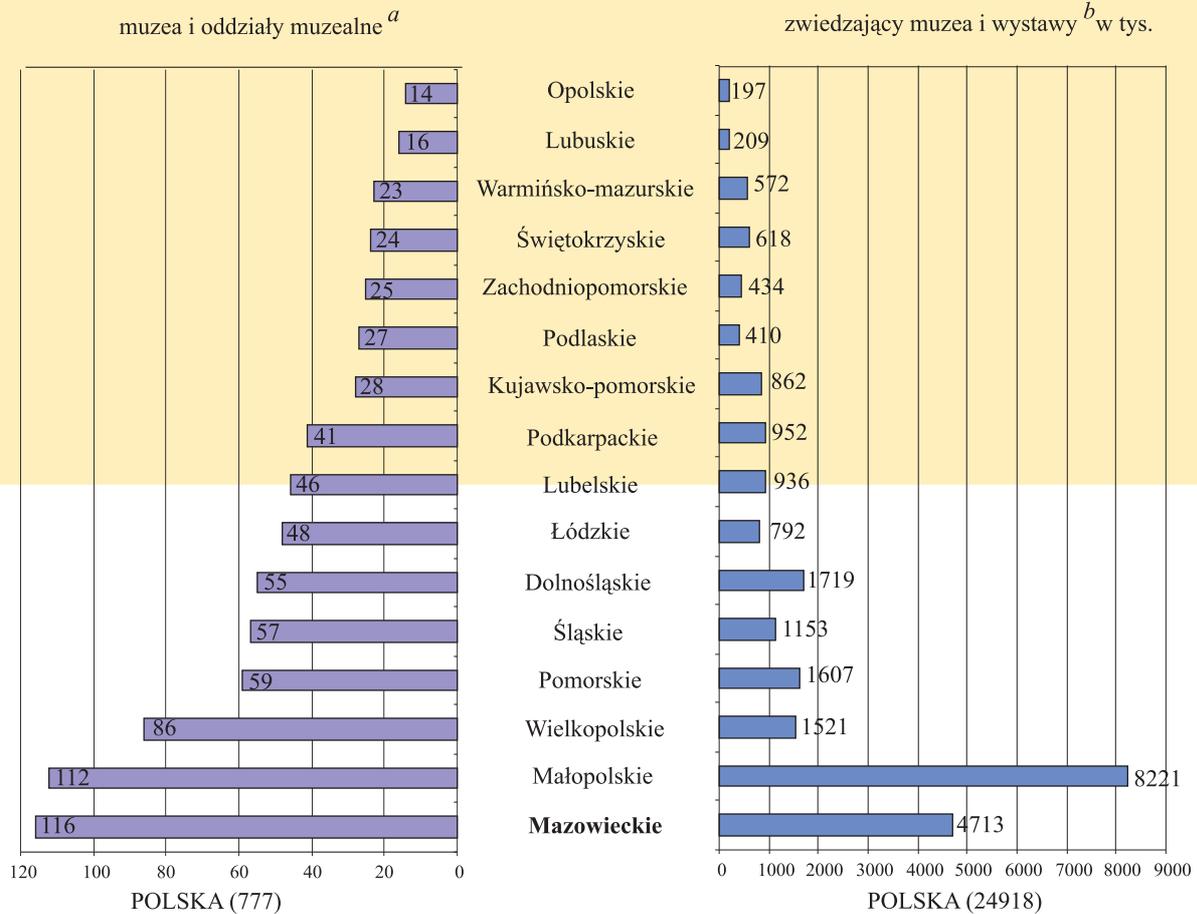
a Łącznie z filiami. b Łącznie z punktami bibliotecznymi. c Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

**Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika
według powiatów w 2011 r.**

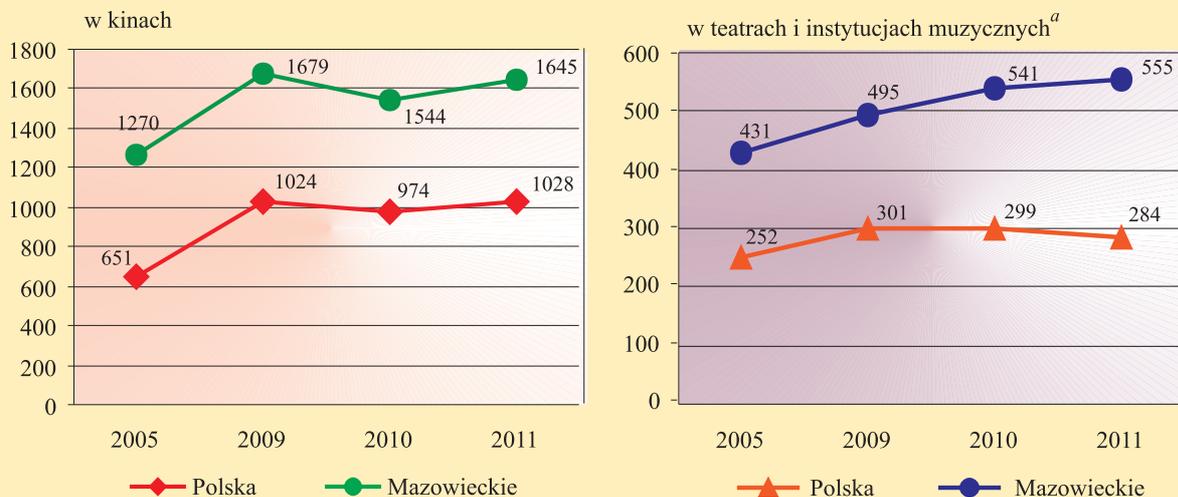
XI. Kultura i turystyka (cd.)

Wybrane dane o muzeach według województw w 2011 r.

W 2011 r. na terenie województwa funkcjonowało 116 muzeów i oddziałów muzealnych, które zorganizowały 445 wystaw własnych w kraju oraz zaprezentowały 148 wystaw obcych (krajowych i z zagranicy). Muzea i wystawy muzealne zwiedziło 4713,0 tys. osób (o 0,6% więcej niż rok wcześniej).

Widzowie i słuchacze na 1000 ludności

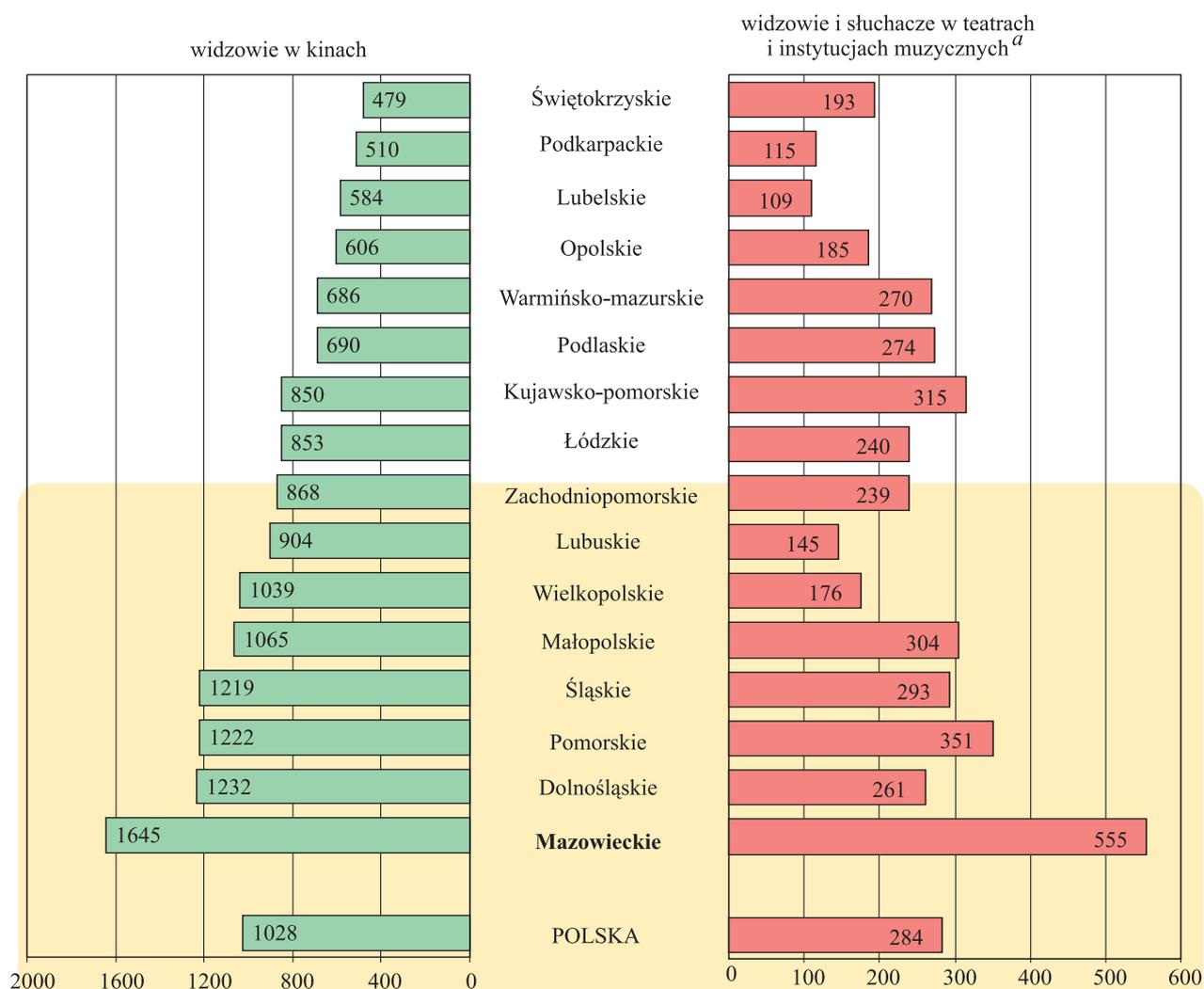
a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

XI. Kultura i turystyka (cd.)

W 2011 r. odnotowano spadek liczby kin stałych w stosunku do roku 2005, przy jednoczesnym wzroście miejsc na widowni. W 2005 r. były 64 kina i 43,1 tys. miejsc na widowni, a w 2011 r. 59 kin i 44,2 tys. miejsc. W 2011 r. odbyło się 325,9 tys. seansów, które obejrzało 8674,1 tys. widzów. **Przeciętna frekwencja na 1 seansie** wynosiła 27 osób. Na terenie województwa mazowieckiego prowadziło działalność 10 multipleksów (19,6% ogółu multipleksów w kraju), które dysponowały łącznie 116 salami projekcyjnymi i 25,3 tys. miejsc na widowni.

W 2011 r. w stałych salach teatrów i instytucji muzycznych oczekiwało na widzów 18,5 tys. miejsc, w tym w teatrach dramatycznych 10,8 tys. W ciągu roku zorganizowano 8,7 tys. przedstawień i koncertów, które obejrzało i wysłuchało 2187,6 tys. osób. Z ogólnej liczby przedstawień i koncertów w kraju 21,4% odbyło się w województwie mazowieckim.

Wybrane dane o kinach oraz teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności według województw w 2011 r.

^a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

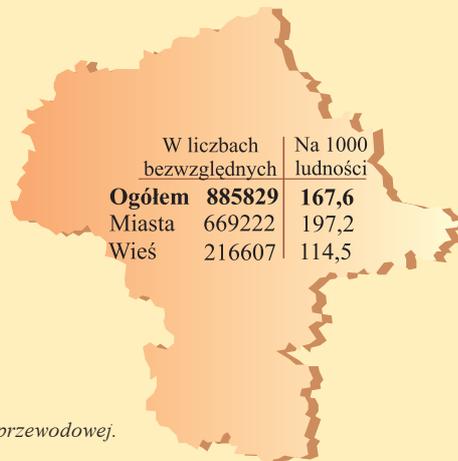
XI. Kultura i turystyka (cd.)

Abonenci radiowi i telewizyjni^a w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Abonenci radiowi

Abonenci telewizyjni

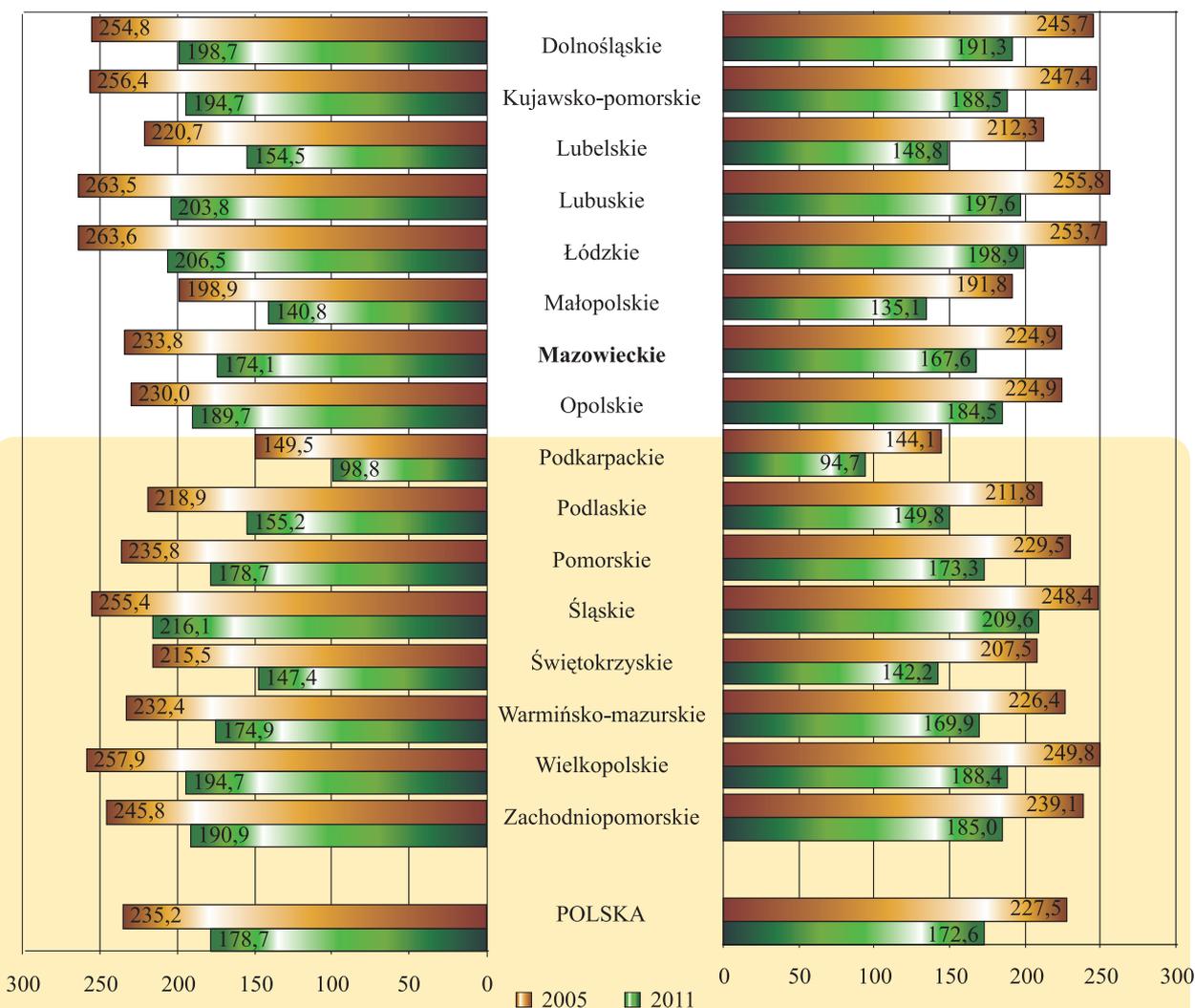
a Abonenci telewizji bezprzewodowej.

Abonenci radiowi i telewizyjni^a na 1000 ludności według województw

Stan w dniu 31 XII

abonenci radiowi

abonenci telewizyjni

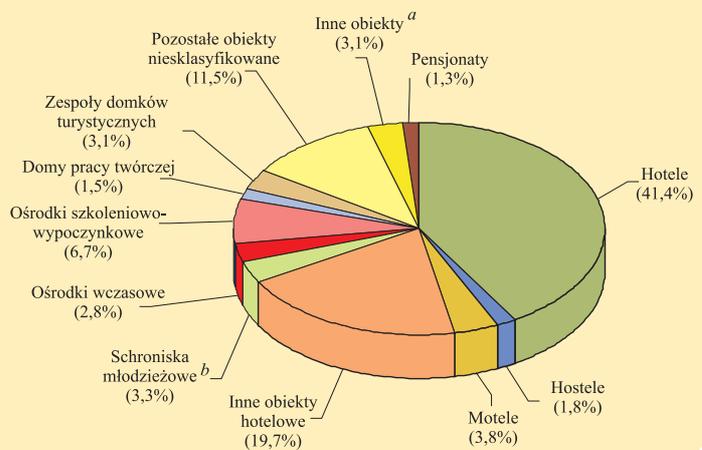
a Abonenci telewizji bezprzewodowej.

XI. Kultura i turystyka (cd.)

W lipcu 2011 r. w województwie mazowieckim funkcjonowało **391 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania** (o 178% więcej niż w 2005 r.), w których na przyjęcie turystów przygotowanych było **42 781 miejsc noclegowych**. Od stycznia do grudnia 2011 r. z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało **3311,9 tys. turystów**, w tym 29,5% turystów zagranicznych. W porównaniu z 2005 r. odnotowano wzrost liczby turystów o 53,2%, w tym turystów zagranicznych o 22,8%.

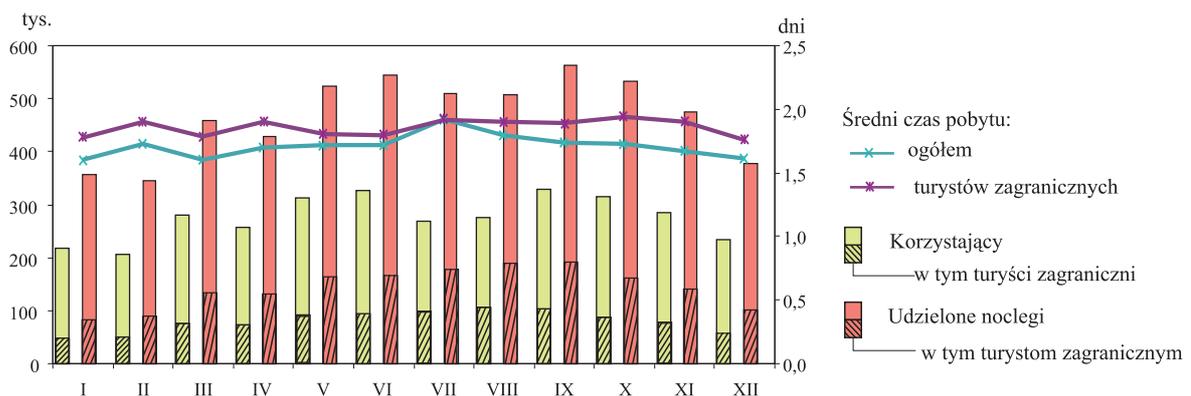
Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w 2011 r.

Stan w dniu 31 VII

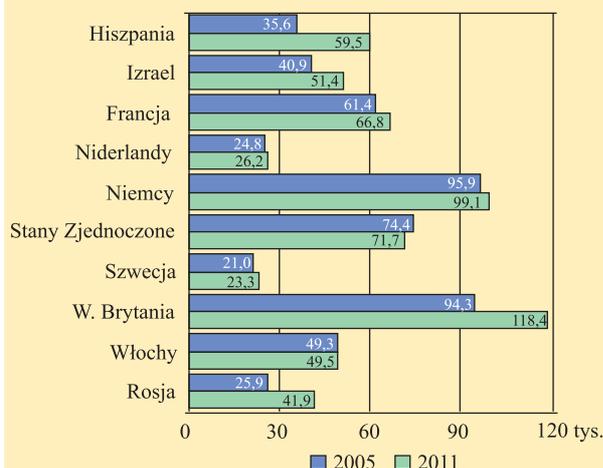

^a Domy wycieczkowe, ośrodki kolonijne, kempingi, pola biwakowe.
^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

Korzystający, udzielone noclegi oraz średni czas pobytu w obiektach zbiorowego zakwaterowania według miesięcy w 2011 r.

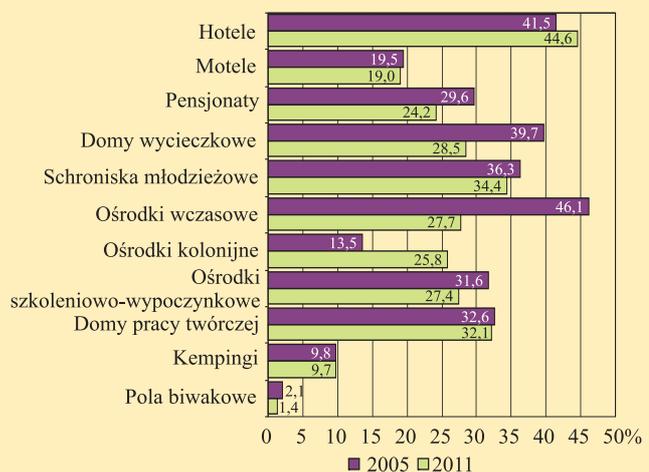

Turyści zagraniczni z wybranych krajów korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

^a Według miejsca stałego zamieszkania.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w wybranych turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

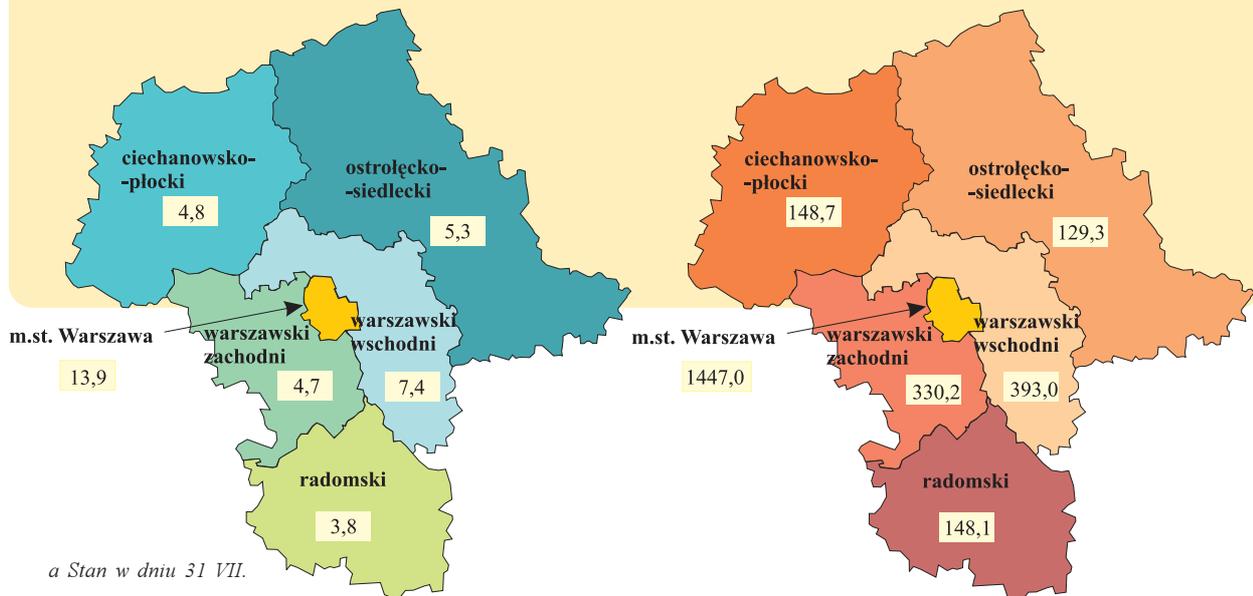

XI. Kultura i turystyka (dok.)

Miejsca noclegowe^a oraz korzystający z miejsc w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania według podregionów w 2011 r.

miejsca noclegowe
na 1000 ludności

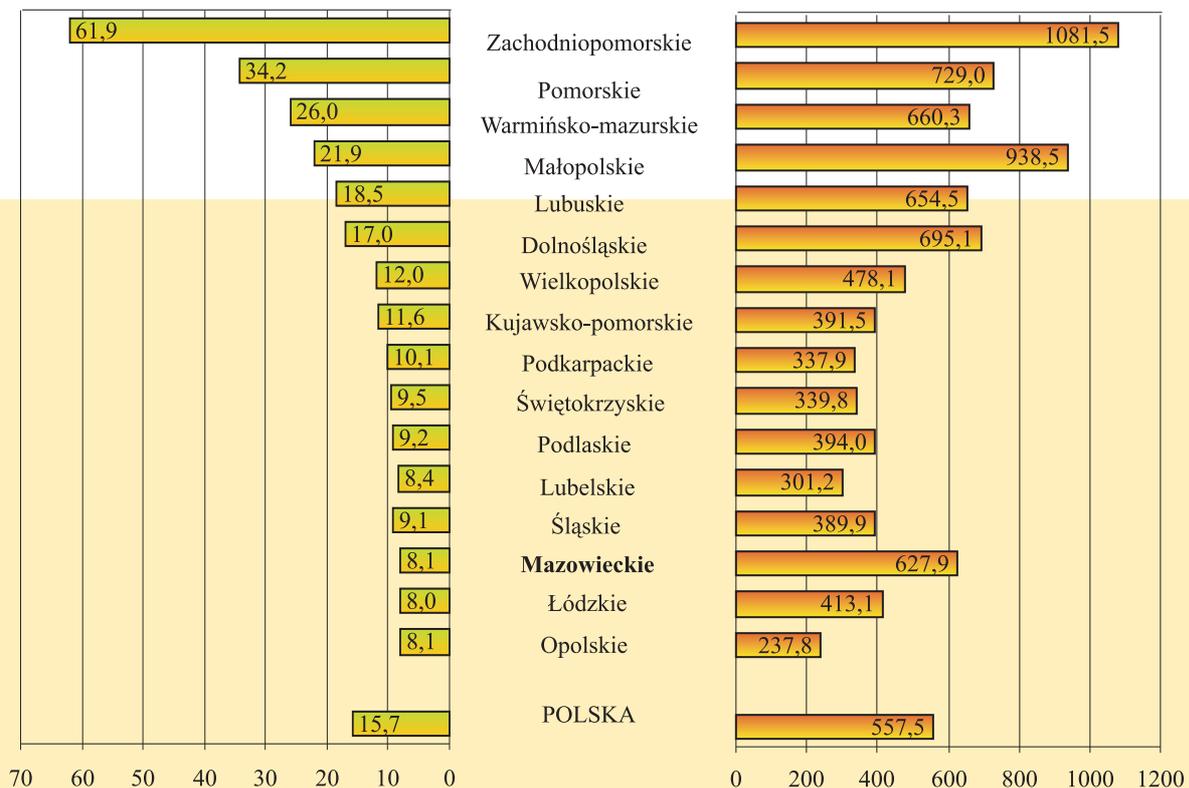
korzystający z noclegów
na 1000 ludności

Wybrane dane o turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1000 ludności według województw w 2011 r.

miejsca noclegowe^a

korzystający z noclegów

a Stan w dniu 31 VII.

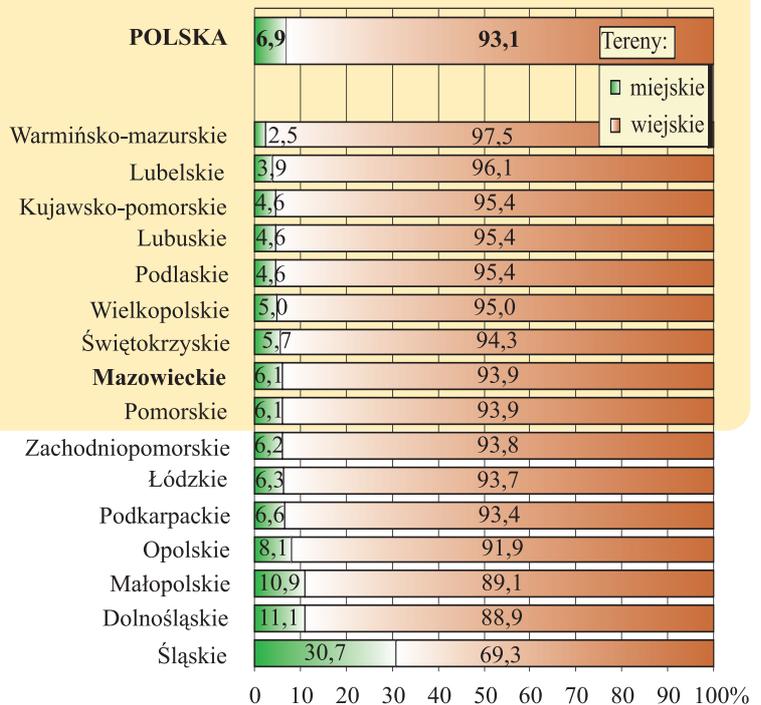
XII. Rolnictwo i rozwój wsi

Struktura terenów miejskich i wiejskich według województw w 2011 r.

Stan w dniu 1 I

Postępująca **urbanizacja województwa mazowieckiego** w znacznym stopniu wpływa na sposób wykorzystania gruntów. Na przestrzeni lat obserwuje się zmniejszanie powierzchni obszarów wiejskich na rzecz obszarów miejskich. W 2010 r. **udział terenów wiejskich** w ogólnej powierzchni gruntów wyniósł 93,9% (w kraju 93,1%).

Największym udziałem obszarów wiejskich charakteryzował się powiat siedlecki - 99,7%, a najmniejszym powiat wołomiński - 80,6%.

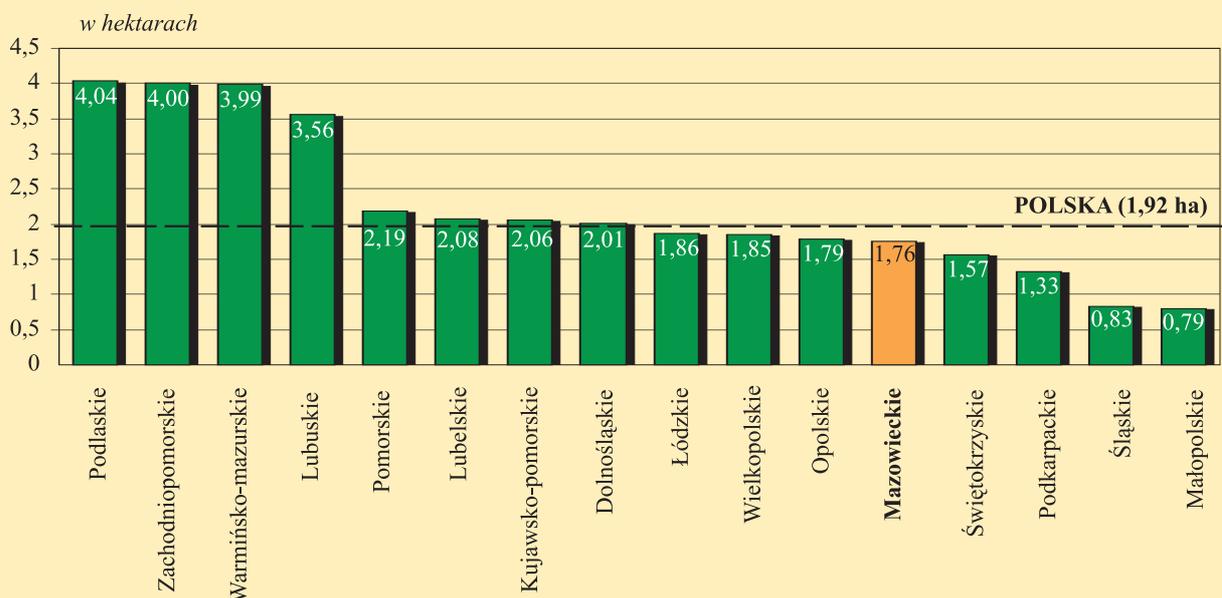

Na obszarach wiejskich w 2011 r. mieszkało 35,8% ludności (w kraju 39,3%), a średnia gęstość zaludnienia wyniosła 57 osób na 1 km² (w kraju 52 osoby). Najwięcej, bo 290 osób na 1 km² zarejestrowano w powiecie przuszkowskim, a najmniej (29 osób) w powiecie przasnyskim.

Na 1 mieszkańca wsi przypadало średnio 1,76 ha obszarów wiejskich (w kraju 1,92 ha). Najwyższy wskaźnik notowano w województwie podlaskim (4,04 ha), a najniższy w województwie małopolskim (0,79 ha).

Tereny wiejskie na 1 mieszkańca wsi^a według województw w 2011 r.

Stan w dniu 1 I

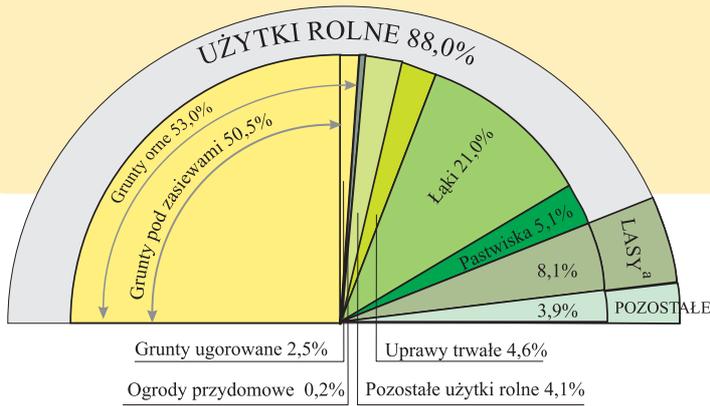
XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

W 2011 r. **użytki rolne** - według siedziby użytkownika - zajmowały 88,0% ogólnej powierzchni użytkowanych gruntów. W strukturze użytków rolnych **grunty orne** stanowiły 60,3% (w kraju 71,5%), **łąki i pastwiska** - 29,7% (w kraju 21,3%), **sady** - 5,1% (w kraju 2,3%), a **pozostałe użytki rolne** - 4,6%. Ponad 98% użytków rolnych należało do sektora prywatnego.

Użytkowanie gruntów (w % powierzchni ogółem)

w 2011 r.

Stan w czerwcu

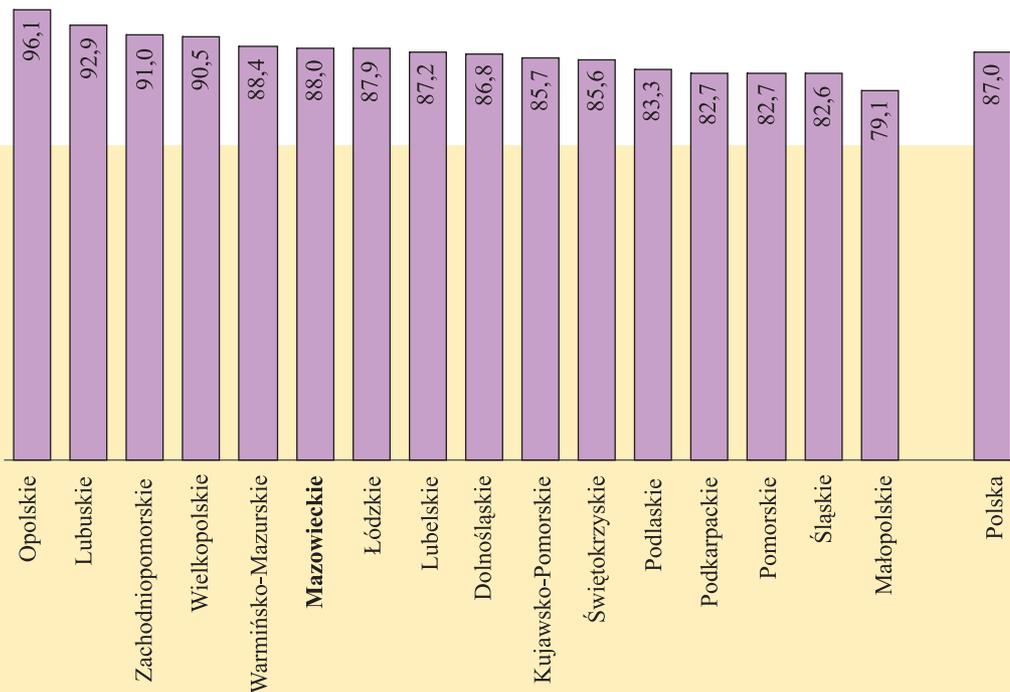

Najwyższym procentowym udziałem użytków rolnych w ogólnej powierzchni użytkowanych gruntów w czerwcu 2011 r. harakteryzowało się województwo opolskie (96,1%), a najniższym województwo małopolskie (79,1%). Województwo mazowieckie, ze wskaźnikiem 88,0% zajęło 6 miejsce w kraju.

a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

Udział użytków rolnych w powierzchni ogółem w 2011 r. (w %)

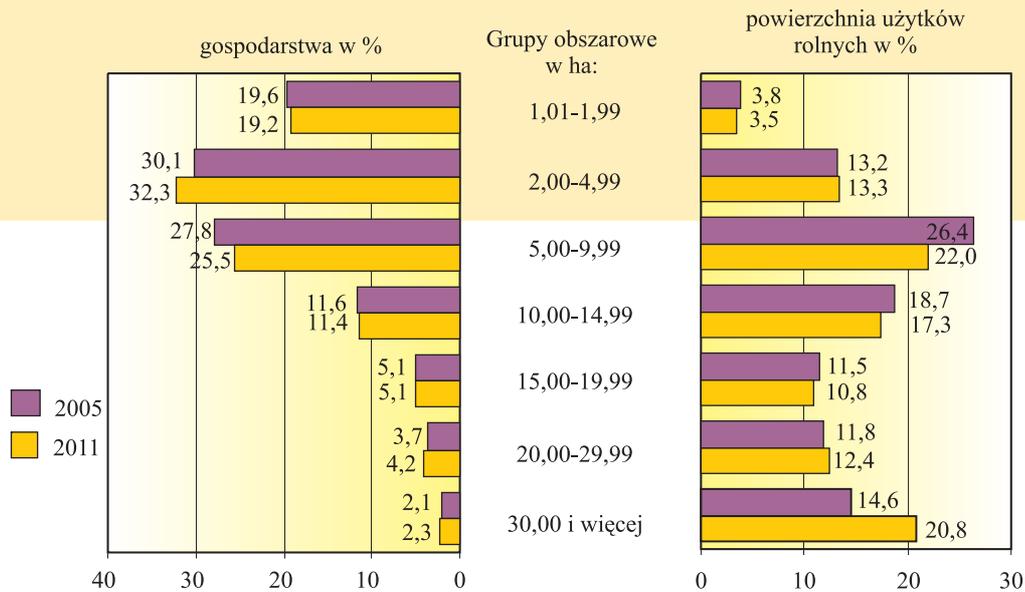
Stan w czerwcu

XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

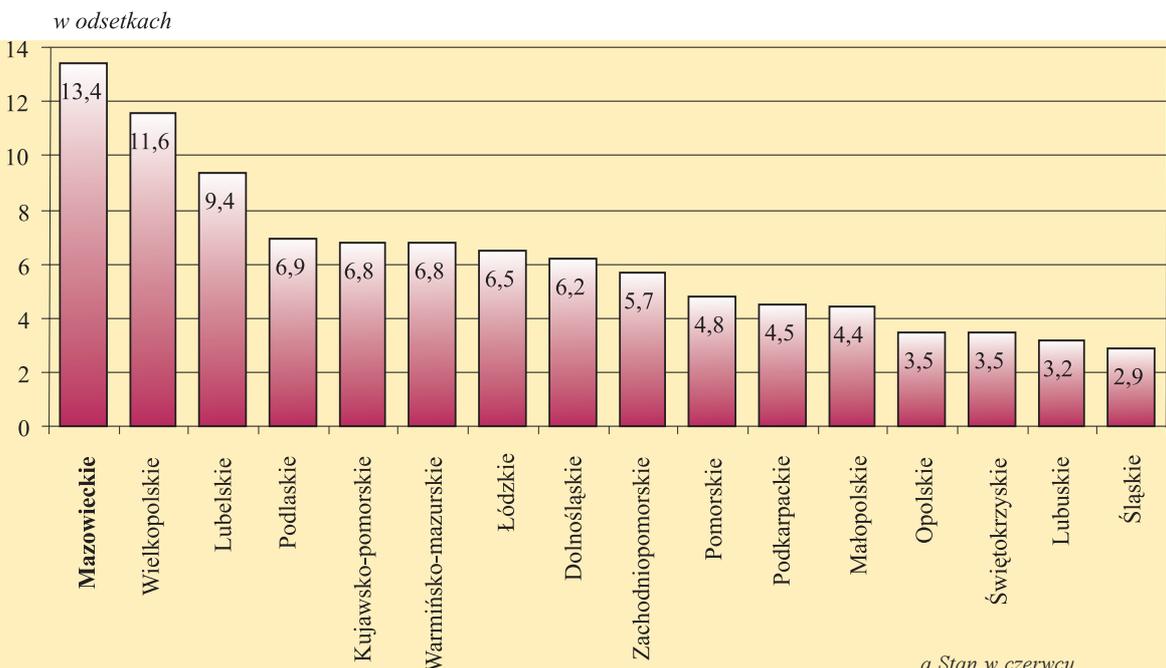
Na terenie województwa mazowieckiego w czerwcu 2011 r. funkcjonowało 248,9 tys. gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (o 21,4 tys. mniej niż w 2005 r.). **Przeciętna powierzchnia użytków rolnych** jednego gospodarstwa wynosiła 8,06 ha.

Struktura gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych^a według grup obszarowych
(województwo = 100)

a Dane badania reprezentacyjnego - stan w czerwcu.

Użytki rolne^a według województw w 2011 r.
(Polska=100)

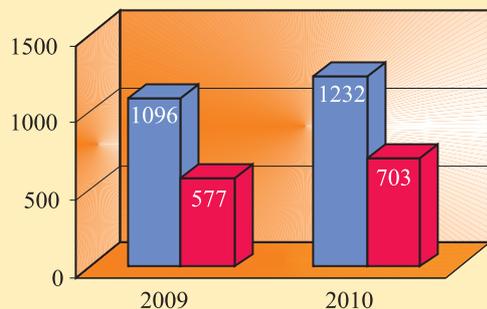

a Stan w czerwcu.

XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

**Ekologiczne gospodarstwa rolne z certyfikatem
oraz w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną**

w liczbach bezwzględnych

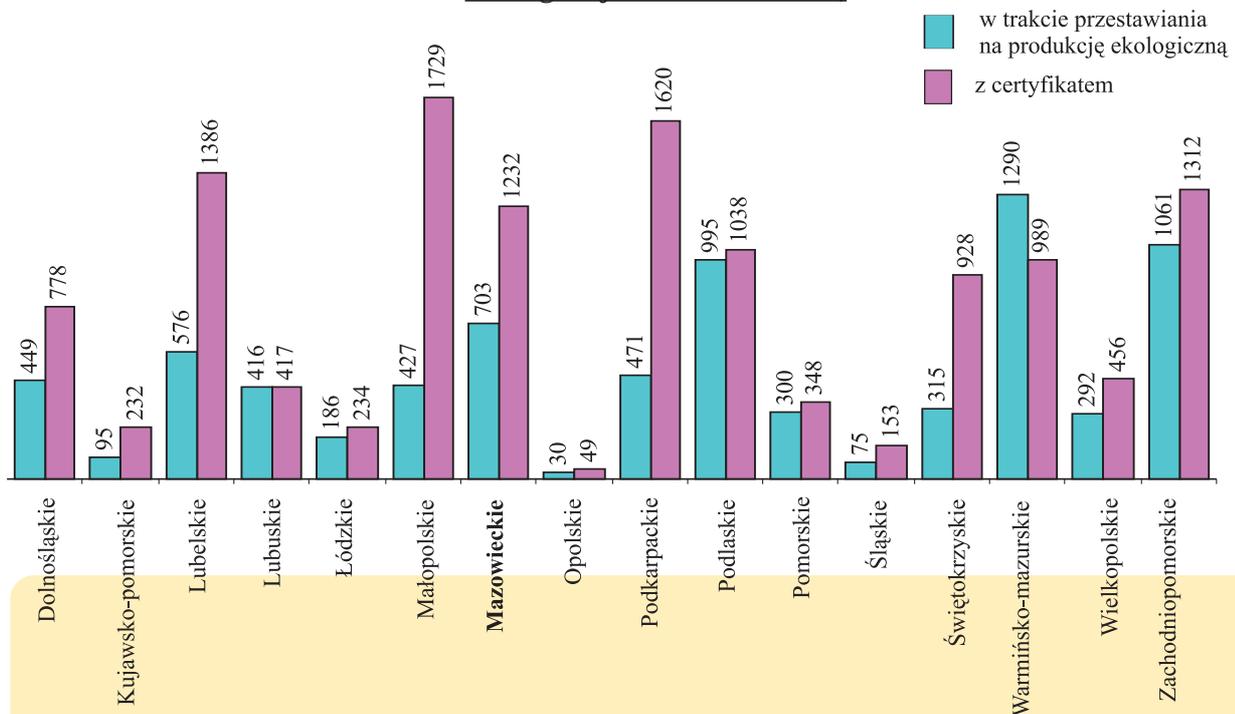

Gospodarstwa rolne:

- z certyfikatem
- w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną

Według danych Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w 2010 r. na terenie województwa mazowieckiego działało 1232 ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem (o 136 więcej niż w 2009 r.). Ponadto w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną były 703 gospodarstwa (o 126 więcej niż w 2009 r.).

**Ekologiczne gospodarstwa rolne
według województw w 2010 r.**

**Powierzchnia ekologicznych gruntów rolnych w gospodarstwach
z certyfikatem według województw w 2010 r.**

w ha	
P O L S K A	308095
Zachodniopomorskie	61491
Warmińsko-mazurskie	34130
Dolnośląskie	25476
Mazowieckie	25026
Podkarpackie	24868
Lubelskie	23538
Wielkopolskie	20755
Lubuskie	19297
Podlaskie	18890
Małopolskie	17835
Pomorskie	12048
Świętokrzyskie	9270
Kujawsko-pomorskie	6150
Łódzkie	3681
Śląskie	3451
Opolskie	2190

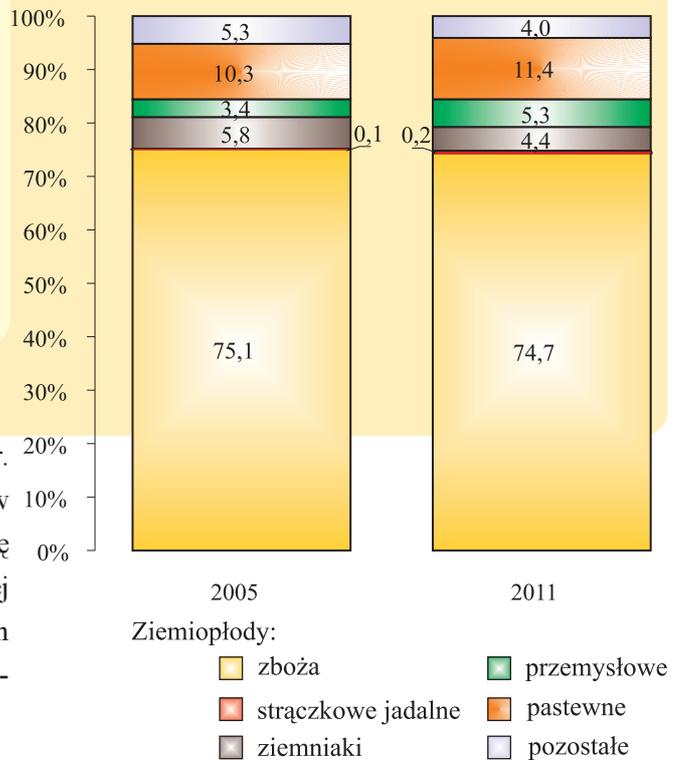
XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Dane o zbiorach i plonach zbóż dotyczą ziarna zbóż. Dane dotyczące zbóż obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe.

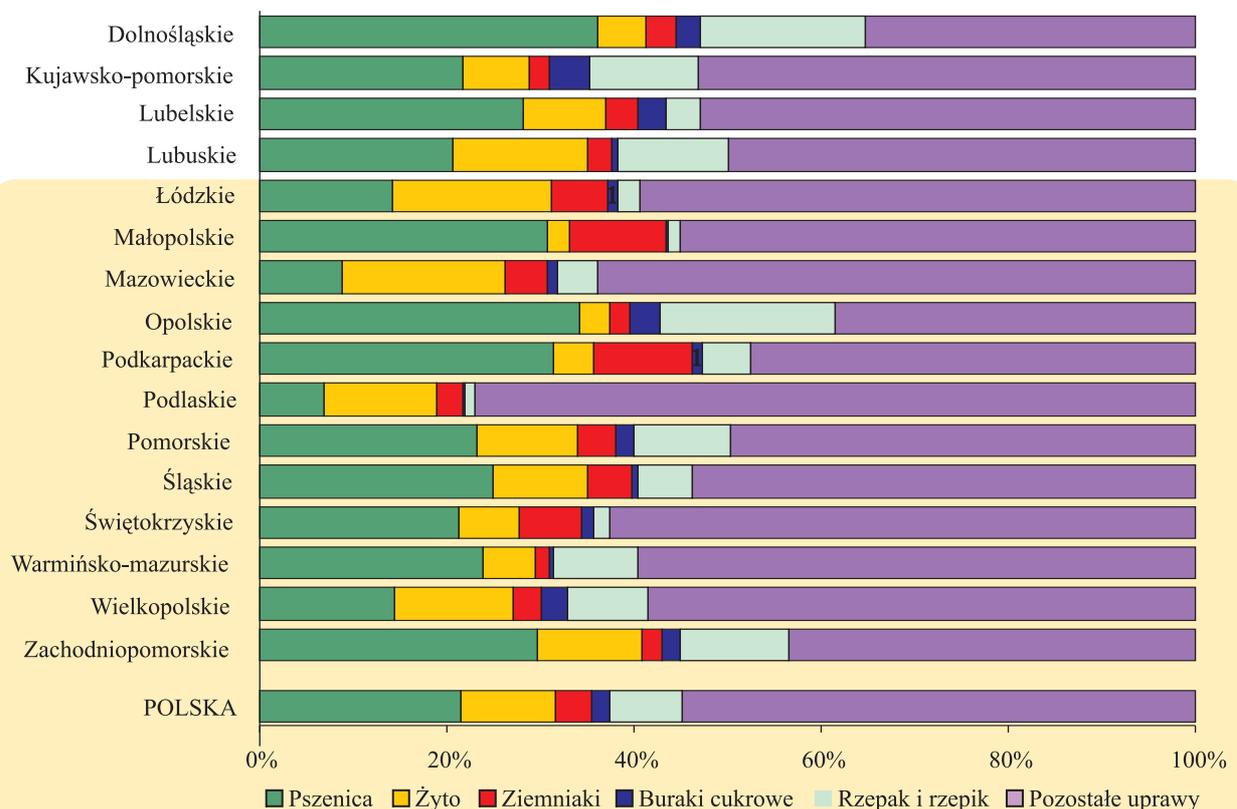
Powierzchnia zasiewów w czerwcu 2011 r. wynosiła 1189,7 tys. ha (11,2% powierzchni zasiewów w kraju) i w porównaniu z 2005 r. zmniejszyła się o 11,9%. Udział gruntów ugorowanych w ogólnej powierzchni gruntów ornych wyniósł 4,7% (12,4% tych gruntów w kraju), w tym w gospodarstwach indywidualnych 4,6% (13,8% tych gruntów w kraju).

Struktura powierzchni zasiewów według grup ziemiopłodów
Stan w czerwcu

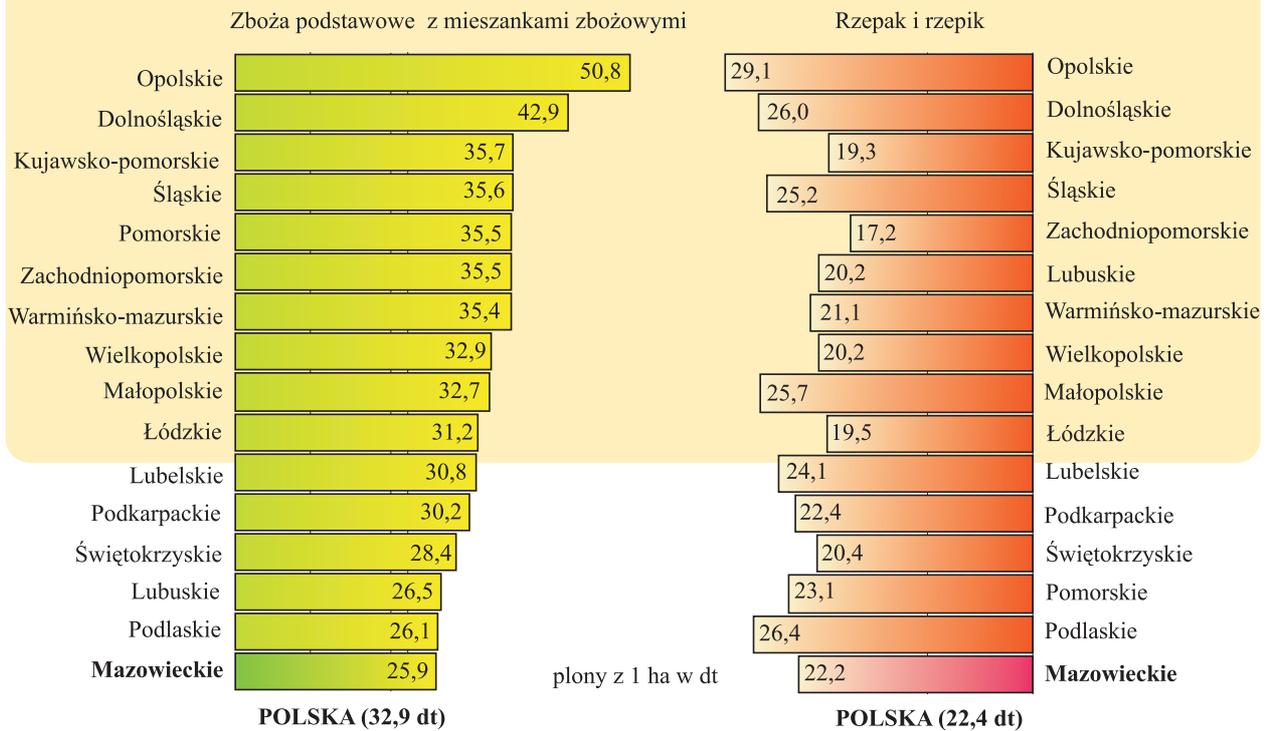
Struktura powierzchni zasiewów według wybranych ziemiopłodów i województw w 2011 r.

Stan w czerwcu

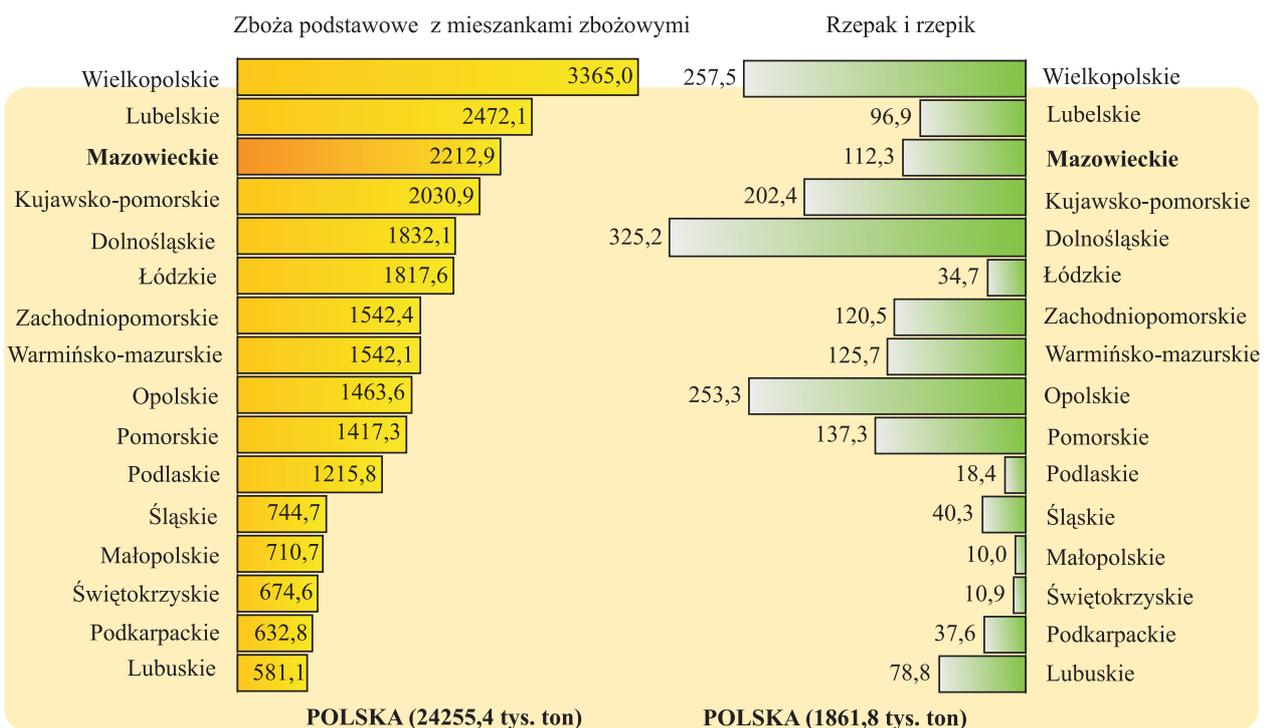
XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Plony wybranych ziemiopłodów z 1 ha według województw w 2011 r.

W zakresie produkcji roślinnej województwo mazowieckie jest znaczącym producentem ziemniaków (11,9% krajowej produkcji w 2011 r.) oraz zbóż (8,9%), w tym żyta (15,9%) i owsa (15,4%). Sadownicy z województwa mazowieckiego użytkują 29,0% krajowej powierzchni sadów, a zbiory jabłek stanowią 47,7% krajowych zbiorów tych owoców. Znacząca w kraju jest również produkcja truskawek (łącznie z poziomkami - 31,5%) i warzyw (16,0%).

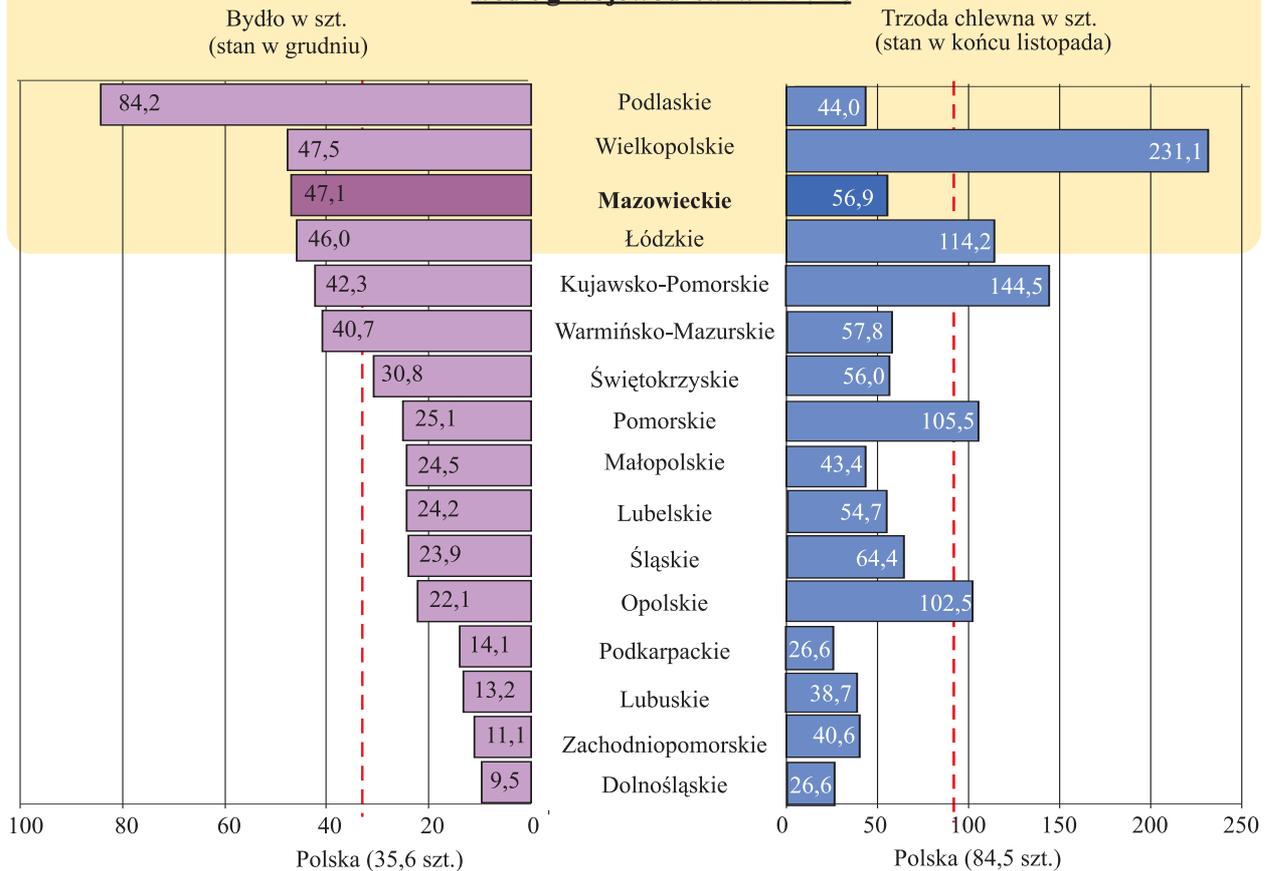
Zbiory wybranych ziemiopłodów według województw w 2011 r.

XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

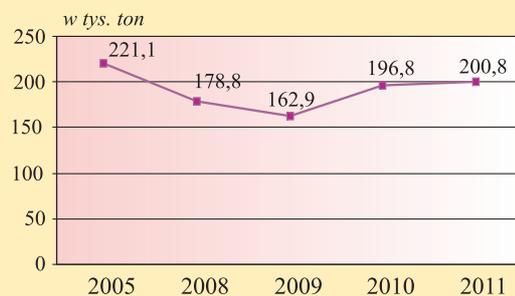
Na terenie województwa (według stanu w końcu roku) znajdowało się 17,7% **krajowego pogłowia bydła** oraz 9,0% **trzody chlewnej**. W skali roku zmalało pogłowie bydła o 2,7% (w kraju spadek o 1,1%), zmniejszyło się również pogłowie trzody chlewnej o 14,4% (w kraju spadek o 11,6%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych należała do jednych z najwyższych w Polsce i wynosiła 47,1 szt., wobec 35,6 szt. w kraju. Obsada trzody chlewnej była niższa niż średnia w kraju (56,9 szt. wobec 84,5 szt.).

Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych^a według województw w 2011 r.

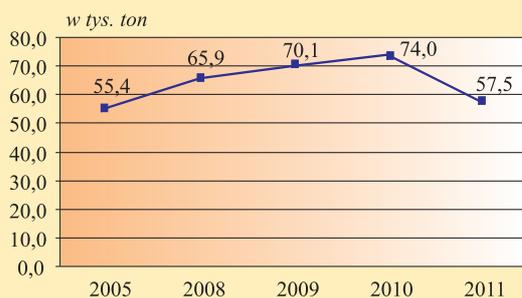
a Powierzchnia użytków rolnych według stanu w czerwcu.

Produkcja żywca wieprzowego w przeliczeniu na mięso

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów do skupu oraz na targowiskach.

Produkcja żywca wołowego (łącznie z cielęcym) w przeliczeniu na mięso

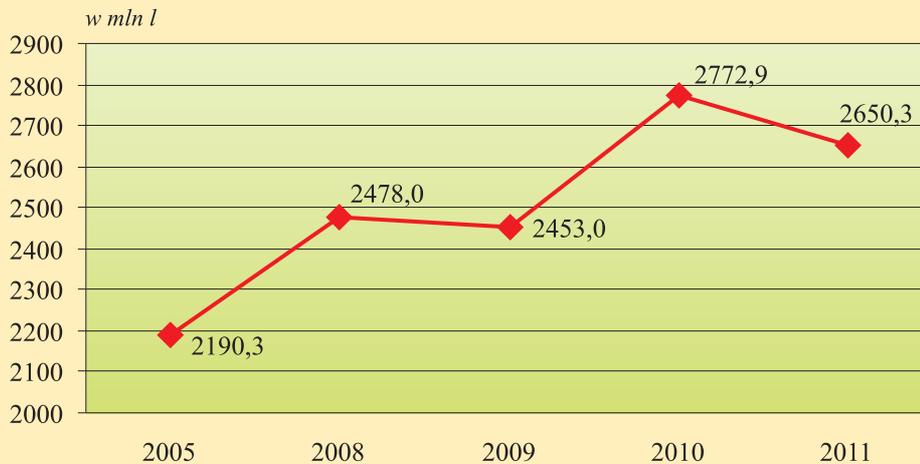

W 2010 r. województwo mazowieckie wytworzyło 15,5% krajowej produkcji globalnej rolnictwa i 15,9% produkcji towarowej (w cenach stałych 2009 r.).

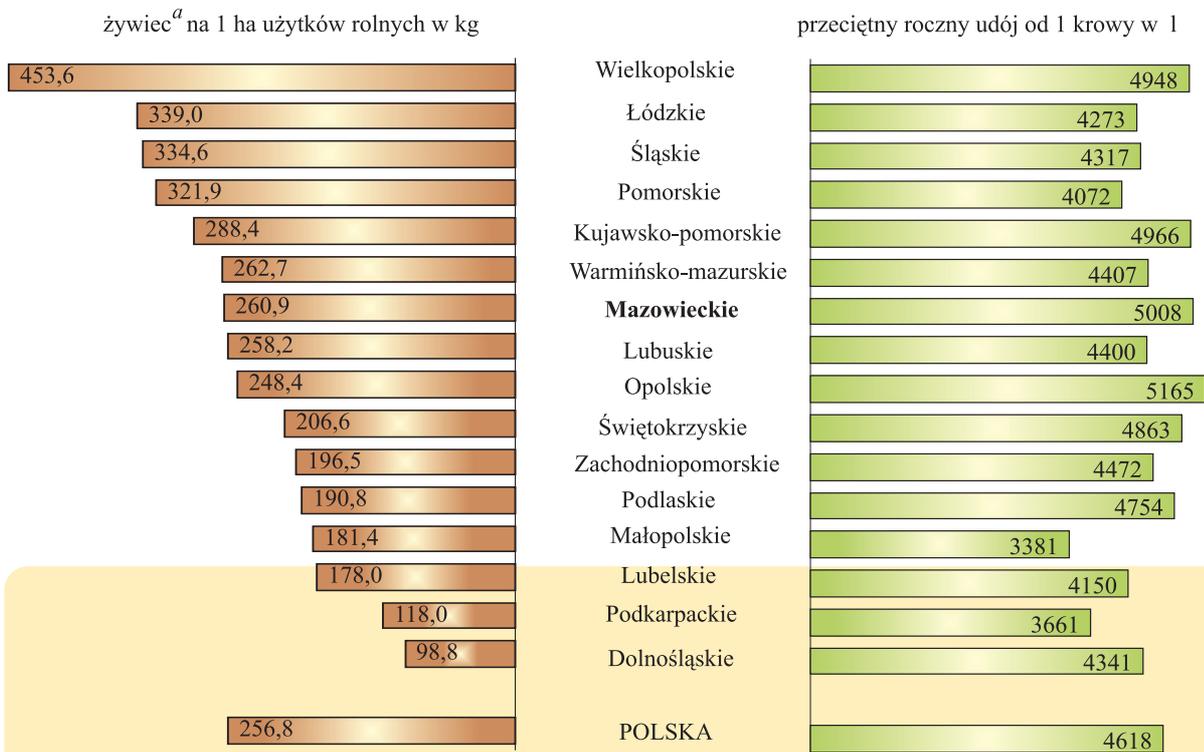
W strukturze towarowej produkcji rolniczej przeważała produkcja roślinna, z dużym udziałem owoców. Produkcja zwierzęca charakteryzowała się dużym udziałem mleka (4 lokata w kraju).

XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Produkcja mleka

Produkcja żywca rzeźnego i mleka według województw w 2011 r.

a W przeliczeniu na mięso - dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami) wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; bez selekcji żywca cielęcego.

Produkcja żywca rzeźnego ogółem w przeliczeniu na mięso w 2011 r. wyniosła 540,4 tys. ton (13,6% produkcji w kraju), w tym udział żywca wieprzowego stanowił 37,2%, drobiowego 45,6%, wołowego 9,2%, a cielęcego 1,5%. W porównaniu z 2005 r. produkcja żywca była wyższa o 19,0%. Przeciętna produkcja żywca rzeźnego na 1 ha użytków rolnych w 2011 r. wynosiła 260,9 kg (o 22,7% więcej niż w 2005 r.).

Przodujemy także w **produkcji mleka** - 22,0% produkcji krajowej w 2011 r. Globalna produkcja mleka w tym okresie wyniosła 2650,3 mln l i w porównaniu z 2005 r. była wyższa o 21,0%. W 2011 r. przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy wynosił 5008 l (w kraju 4618 l) i był wyższy od notowanego w 2005 r. o 1120 (o 28,8%). Produkcja mleka na 1 ha użytków rolnych wynosiła 1280 l (o 64,1% więcej niż średnio w kraju).

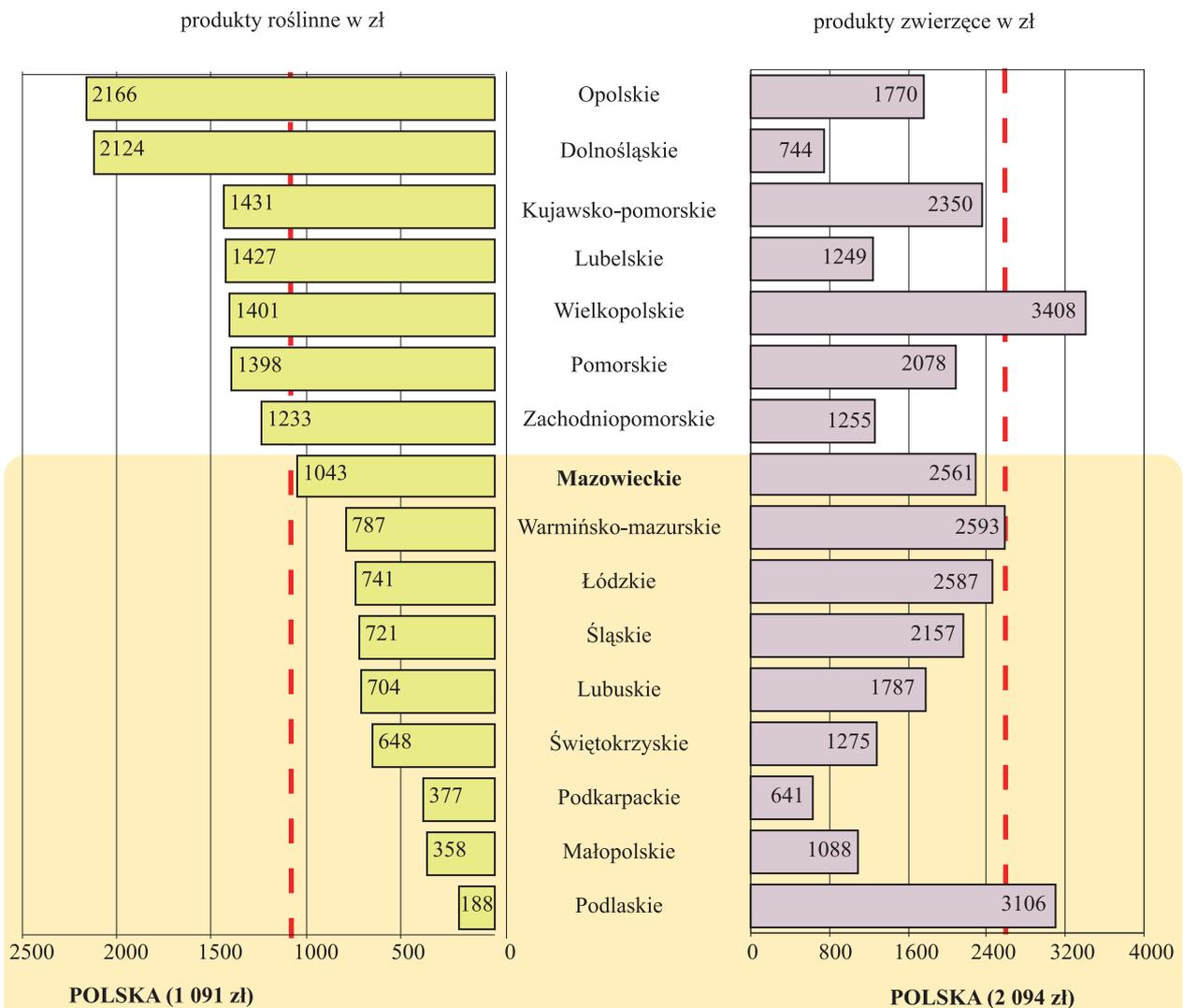
XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Syntetycznym wskaźnikiem jakości rolnictwa może być **wartość skupu produktów rolnych** (w cenach bieżących) na 1 ha użytków. Pod względem wartości skupu produktów rolnych wynoszącej **3604 zł na 1 ha UR woj. mazowieckie** w 2011 r. zajmowało 4 miejsce, przy średniej dla Polski **3185 zł na 1 ha UR**.

Wartość skupu produktów roślinnych stawiała województwo mazowieckie na 8 miejscu w kraju ze średnią wartością skupu na 1 ha UR wynoszącą 1043 zł przy średniej dla Polski – 1091 zł.

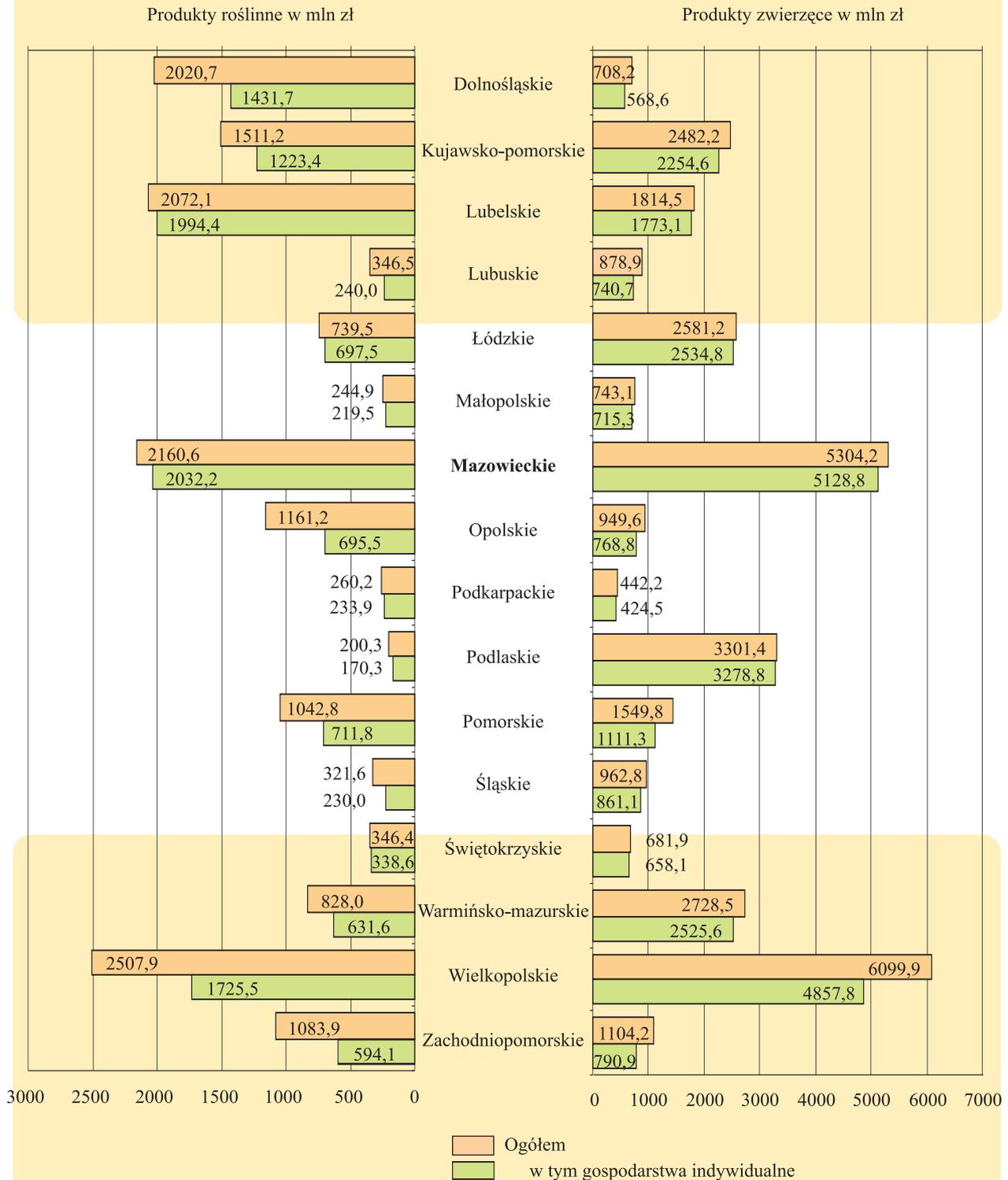
Natomiast **wartość skupu produktów zwierzęcych** na 1 ha użytków rolnych wynosząca 2561 zł lokuje województwo mazowieckie na 5 miejscu w kraju, przy średniej wartości dla Polski – 2094 zł.

Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych według województw w 2011 r. (ceny bieżące)

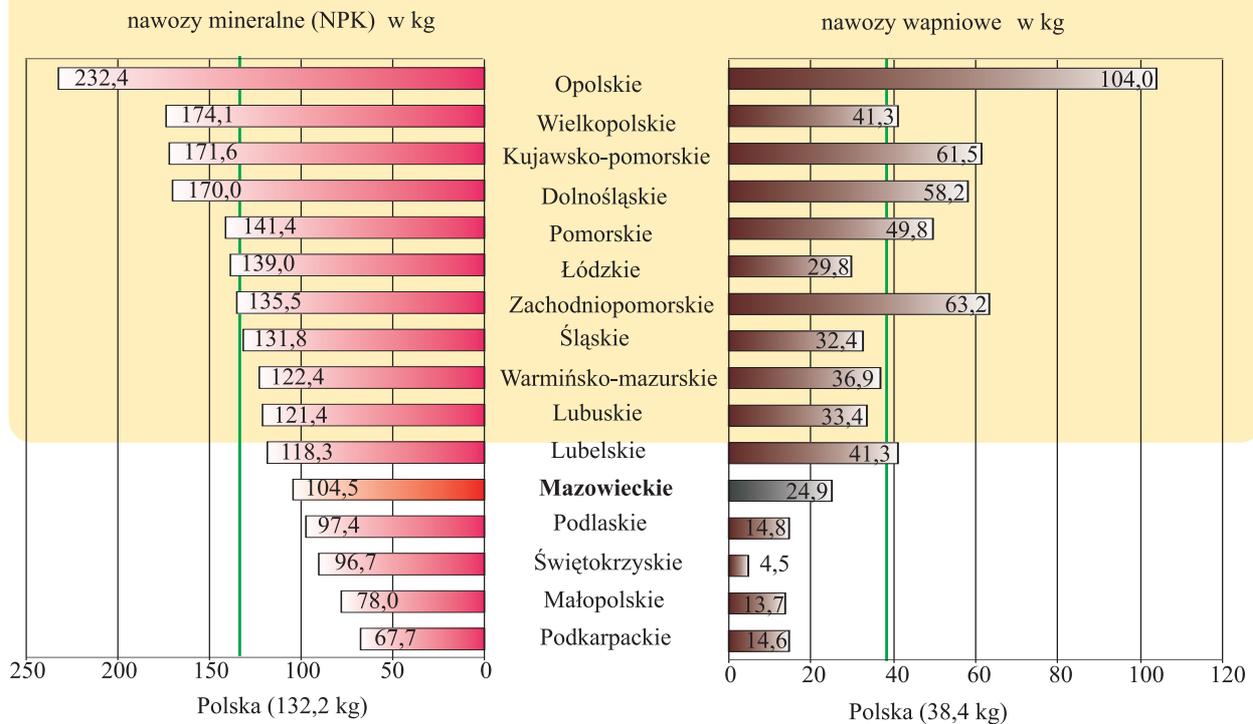
XII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Wartość skupu produktów rolnych według województw w 2011 r. (ceny bieżące)

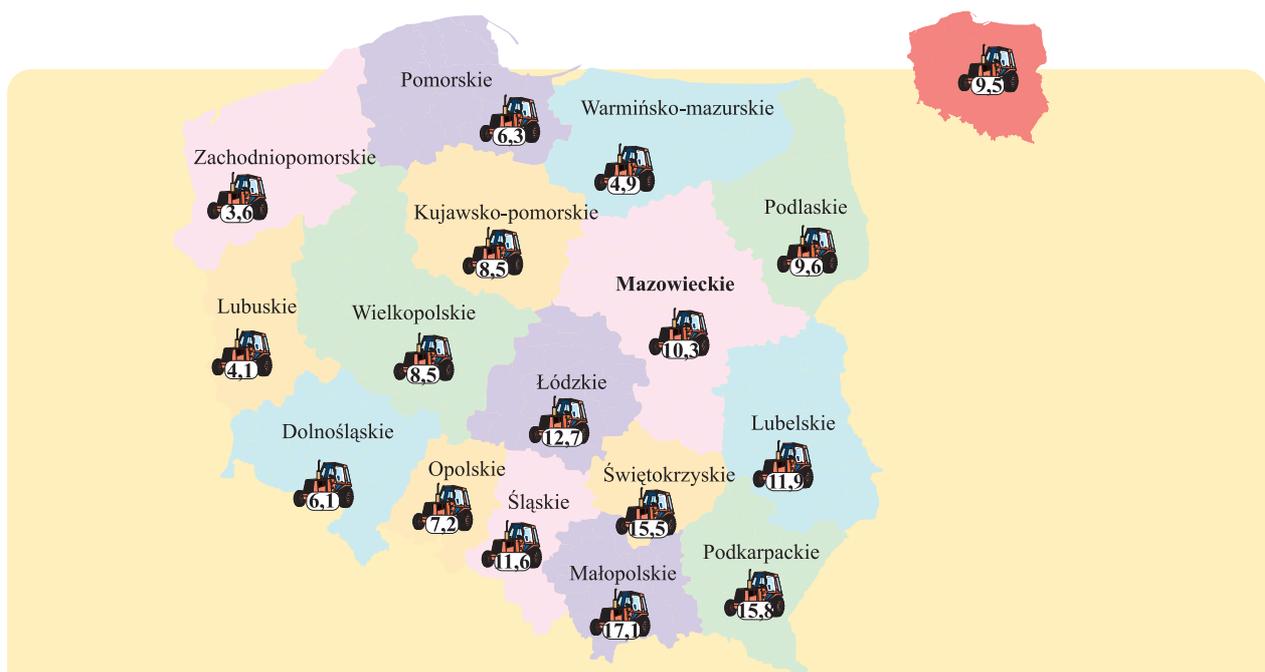
XII. Rolnictwo i rozwój wsi (dok.)

Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w roku gospodarczym 2010/2011

W 2010 r. gospodarstwa rolne województwa mazowieckiego posiadały 213,2 tys. ciągników rolniczych, co stanowiło 14,5% tych ciągników w kraju (1 lokata); 99,5% ciągników ogółem znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych. W porównaniu z 2005 r. liczba ciągników ogółem zwiększyła się o 2,7%, w tym w gospodarstwach indywidualnych o 2,6%.

Ciągniki rolnicze^a na 100 ha użytków rolnych^{bc} według województw

a Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r. b Stan w czerwcu 2011 r. c Bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

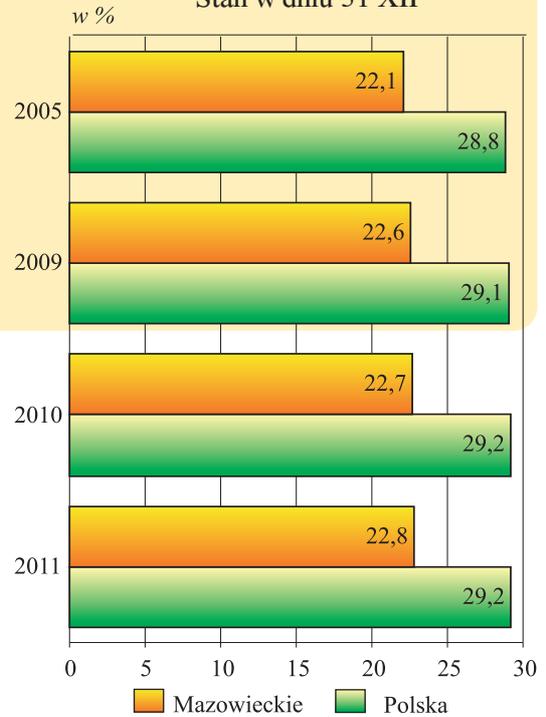
XIII. Leśnictwo

Lasy
Stan w dniu 31 XII

Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni.

Lesistość
Stan w dniu 31 XII

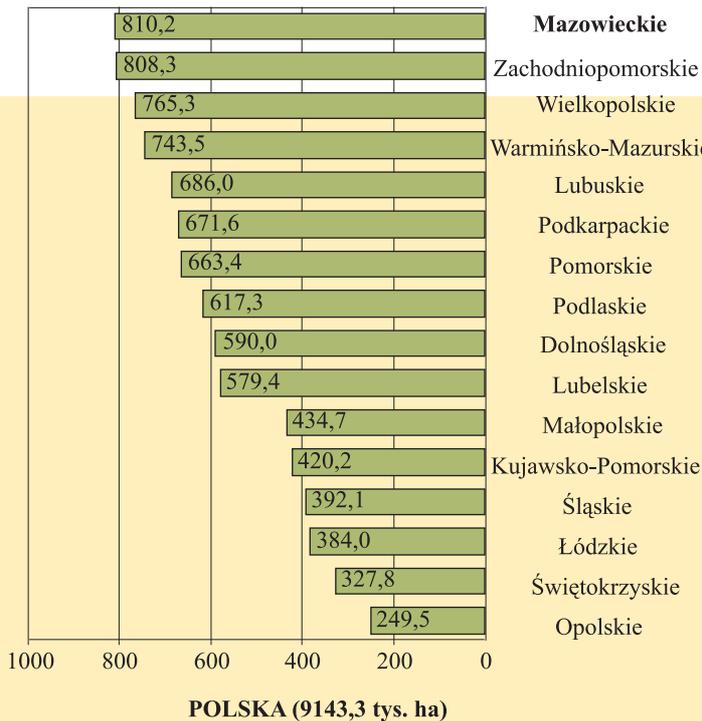
Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) lasów publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa oraz gmin,
- 2) lasów prywatnych stanowiących własność osób fizycznych, wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi, spółdzielni produkcji rolniczej i innych osób prawnych.

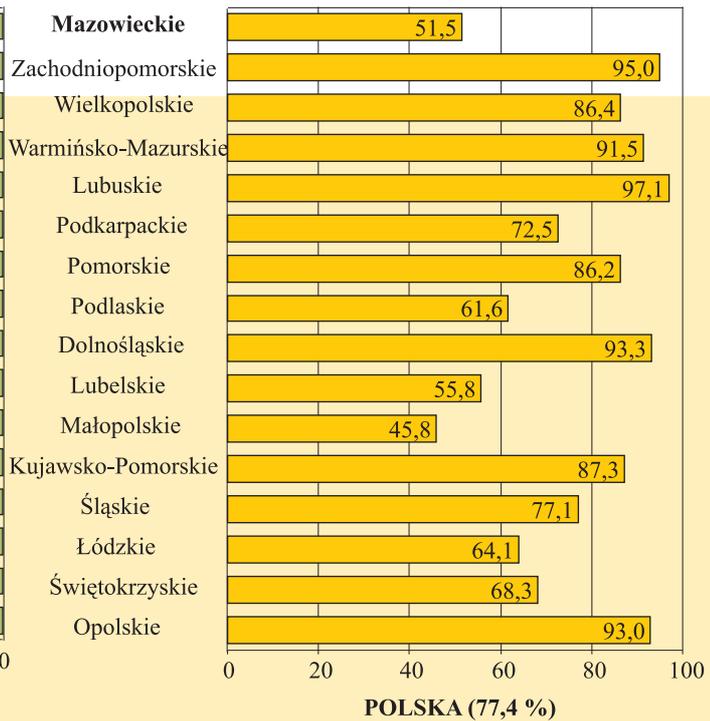
Powierzchnia lasów według województw w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

powierzchnia lasów ogółem
w tys. ha

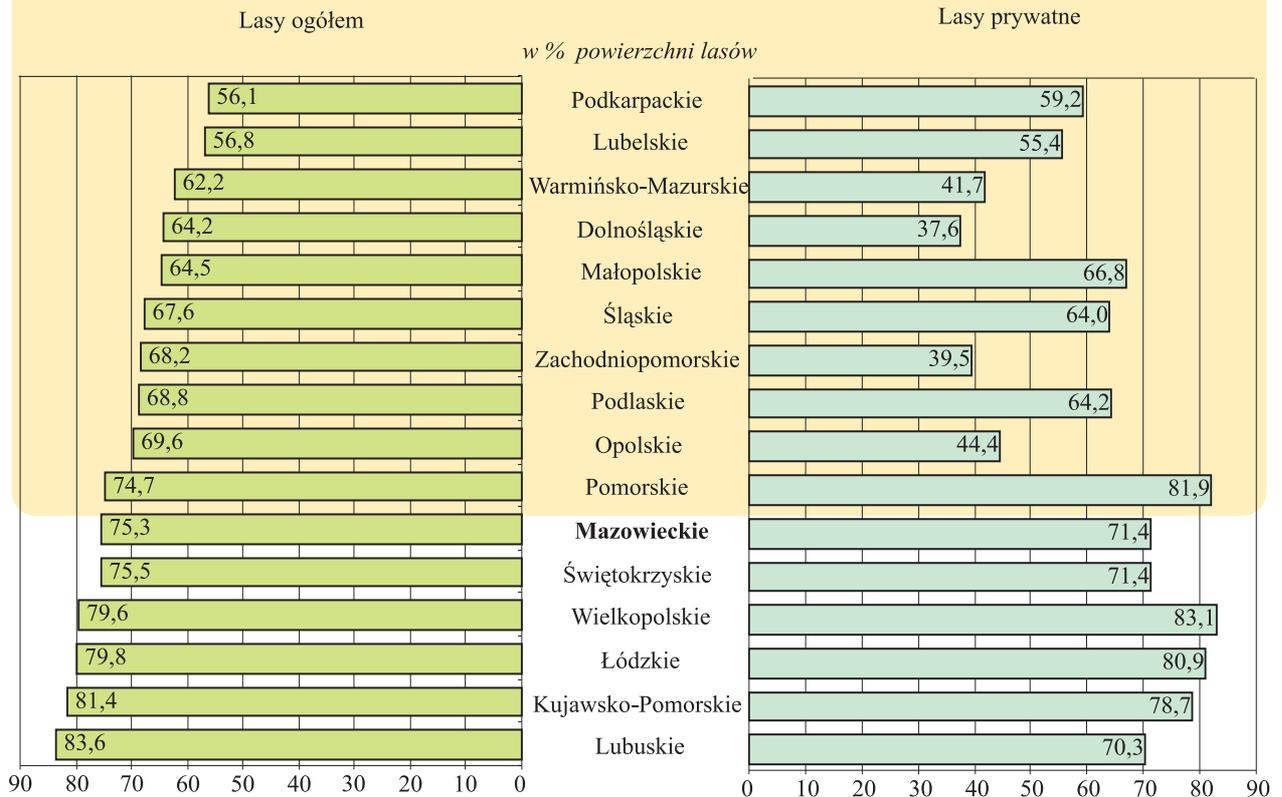

powierzchnia Lasów Państwowych
w % ogółem

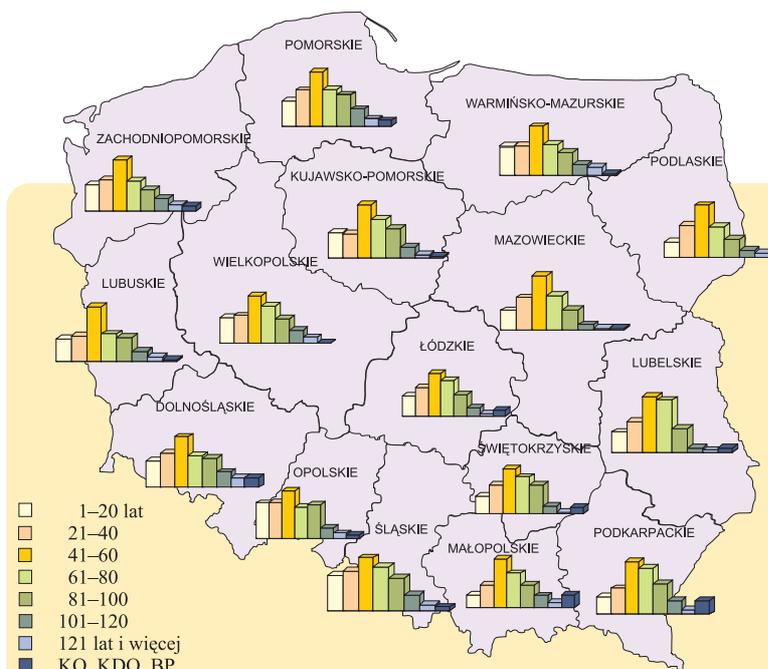
XIII. Leśnictwo (dok.)

Drzewostany iglaste^a

Struktura powierzchni lasów według klas wieku oraz województw w 2011 r.^a

Stan w dniu 31 XII

KO - klasa odnowienia - są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu, w których co najmniej 50% powierzchni zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

KDO - klasa do odnowienia - są to drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

BP - klasa o budowie przerębnej - są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

^a Dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej pochodzące z opracowania wyników wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów w Polsce za okres 2007-2011.

**Publikacje Urzędu Statystycznego w Warszawie
w sprzedaży według serii wydawniczych**

	Cena w złotych
ROCZNIKI STATYSTYCZNE / PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE	
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2005 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2006.....	28,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2006 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2007.....	28,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2007 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2008.....	28,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2008 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2009.....	28,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2009 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2010.....	28,00
☐ Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2010 (CD).....	15,00
☐ Województwo Mazowieckie 2005. Podregiony, Powiaty, Gminy (CD).....	15,00
☐ Województwo Mazowieckie 2006. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
☐ Województwo Mazowieckie 2007. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
☐ Województwo Mazowieckie 2007. Podregiony, Powiaty, Gminy (CD).....	15,00
☐ Województwo Mazowieckie 2008. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
☐ Województwo Mazowieckie 2008. Podregiony, Powiaty, Gminy (CD).....	15,00
☐ Województwo Mazowieckie 2009. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
☐ Województwo Mazowieckie 2009. Podregiony, Powiaty, Gminy (CD).....	15,00
☐ Województwo Mazowieckie 2010. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
☐ Województwo Mazowieckie 2010. Podregiony, Powiaty, Gminy (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2006.....	25,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2006 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2007.....	25,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2007(CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2008.....	25,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2008 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2009.....	25,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2009 (CD).....	15,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2010.....	25,00
☐ Rocznik Statystyczny Warszawy 2010 (CD).....	15,00
INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE	
☐ Przegląd Statystyczny Warszawy 2006 /I, II, III, IV kwartał/.....	15,00
☐ Przegląd Statystyczny Warszawy 2007 /I, II, III, IV kwartał/.....	15,00
☐ Przegląd Statystyczny Warszawy 2008 /I, II, III, IV kwartał/.....	15,00
☐ Przegląd Statystyczny Warszawy 2009 /I, II, III, IV kwartał/.....	15,00
☐ Przegląd Statystyczny Warszawy 2010 /I, II, III, IV kwartał/.....	15,00
☐ Przegląd Statystyczny Warszawy 2011 /I, II kwartał/.....	15,00
☐ Panorama dzielnic Warszawy w 2006 r.	15,00
☐ Panorama dzielnic Warszawy w 2006 r. (CD).....	15,00
☐ Panorama dzielnic Warszawy w 2008 r.	25,00
☐ Panorama dzielnic Warszawy w 2008 r. (CD).....	15,00
☐ Panorama dzielnic Warszawy w 2009 r.	25,00
☐ Panorama dzielnic Warszawy w 2009 r. (CD).....	15,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2004 r. (CD).....	15,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2005 r. (CD).....	15,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2006 r. (CD).....	15,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2007 r. (CD).....	15,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2008 r.	18,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2008 r. (CD).....	15,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2009 r.	18,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2009 r. (CD).....	15,00

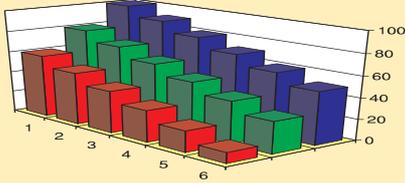
**Publikacje Urzędu Statystycznego w Warszawie
w sprzedaży według serii wydawniczych (dok.)**

	Cena w złotych
INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE (dok.)	
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2010 r.	18,00
☐ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2010 r. (CD).....	15,00
☐ Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2009 /I, II, III, IV kwartał/.....	20,00
☐ Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2010 /I, II, III, IV kwartał/.....	20,00
☐ Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2011 /I, II kwartał/.....	20,00
☐ Sytuacja finansowo-ekonomiczna przedsiębiorstw województwa mazowieckiego w latach 2005-2010	20,00
☐ Sytuacja finansowo-ekonomiczna przedsiębiorstw województwa mazowieckiego w latach 2005-2010 (CD).....	15,00
☐ Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2009 r.	18,00
☐ Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2009 r. (CD).....	15,00
☐ Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2010 r.	18,00
☐ Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2010 r. (CD).....	15,00
☐ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2006 r. (CD).....	15,00
☐ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2007 r. (CD).....	15,00
☐ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2008 r. (CD).....	15,00
☐ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2009 r. (CD).....	15,00
☐ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2010 r. (CD).....	15,00
☐ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2011 r. (CD).....	15,00
☐ Obszar Metropolitalny Warszawy w 2009 r. (CD).....	15,00
☐ Obszar Metropolitalny Warszawy w 2010 r. (CD).....	15,00
☐ Portret województwa mazowieckiego 2002–2007 (CD).....	15,00
☐ Portret województwa mazowieckiego 2002–2008 (CD).....	15,00
☐ Portret województwa mazowieckiego 2005–2009	20,00
☐ Portret województwa mazowieckiego 2005–2009 (CD).....	15,00
☐ Portret województwa mazowieckiego 2005–2010	20,00
☐ Portret województwa mazowieckiego 2005–2010 (CD).....	15,00
☐ Statystyka gmin i powiatów województwa mazowieckiego 2002-2010 (CD)	15,00
NARODOWY SPIS Powszechny Ludności i Mieszkań 2002	
☐ Zamieszkałe budynki w województwie mazowieckim.....	20,00
☐ Ludność. Stan oraz struktura demograficzna i społeczno-ekonomiczna w województwie mazowieckim ...	20,00
☐ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie mazowieckim.....	18,00
☐ Migracje ludności w województwie mazowieckim.....	18,00
☐ Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina/dzielnica/miasto. NSP, PSR.....	25,00
POWSZECHNY SPIS ROLNY 2010	
☐ Raport z wyników województwa mazowieckiego PSR 2010	15,00
☐ Raport z wyników województwa mazowieckiego PSR 2010 (CD).....	15,00
FOLDERY I MATERIAŁY OKOLICZNOŚCIOWE	
☐ Dzieci w województwie mazowieckim 2002–2008.....	20,00
☐ Dzieci w województwie mazowieckim 2002–2008 (CD)	15,00
☐ X-lecie województwa mazowieckiego	30,00
☐ X-lecie województwa mazowieckiego (CD).....	15,00
☐ Sport w woj. mazowieckim w latach 2004–2008	20,00
☐ Sport w woj. mazowieckim w latach 2004–2008 (CD).....	15,00
☐ Sport w m.st. Warszawie w latach 2006–2009	20,00
☐ Sport w m.st. Warszawie w latach 2006–2009 (CD).....	15,00
☐ Statystyczny portret Radomia w latach 2000–2010	25,00
☐ Statystyczny portret Radomia w latach 2000–2010 (CD).....	15,00

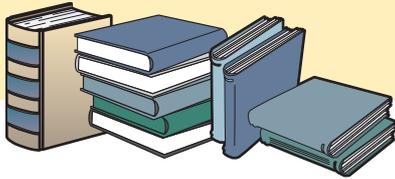

URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE

ul. 1 Sierpnia 21 Centrala: tel. 22 464-20-00
02-134 Warszawa Sekretariat: tel. 22 464-23-15; 22 464-23-12
faks 22 846-76-67
e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl

Udostępnianie informacji
statystycznych
w US w Warszawie prowadzi

MAZOWIECKI OŚRODEK BADAŃ REGIONALNYCH

w skład którego wchodzi:

Centrum Informacji Statystycznej i Biblioteka

pok. 18, parter
tel./faks 22 846-78-32
tel. 22 464-23-20, 22 464-20-85
E-mail: informatoriumUSWAW@stat.gov.pl

Interesanci mogą korzystać
z usług Centrum Informacji Statystycznej
w godz. 7⁰⁰ - 18⁰⁰ w poniedziałki
w godz. 7⁰⁰ - 15⁰⁰ od wtorku do piątku
w Urzędzie Statystycznym w Warszawie
i jego oddziałach.

Wyniki badań statystycznych statystyki
publicznej upowszechnione i udostępnione
są w formie:

Na miejscu w Centrum Informacji Statystycznej
udostępniane są:

- bieżące komunikaty GUS i informacje US o podstawowych wielkościach i wskaźnikach;
- publikacje US i GUS takie jak: roczniki statystyczne, biuletyny, publikacje branżowe, zeszyty metodyczne, klasyfikacje itp.;
- informacje o nowościach wydawniczych oraz planowanych do wydania publikacjach urzędów statystycznych i GUS;

- informacji udzielonych bezpośrednio, telefonicznie lub na piśmie;
- zleceń realizowanych na indywidualne zamówienia;
- wydawnictw statystycznych (np. miesięczników, kwartalników, roczników i publikacji jednorazowych);
- krótkich wiadomości statystycznych i komunikatów.

Ponadto **Biblioteka US** oferuje
do wglądu Dzienniki Urzędowe GUS
oraz Dzienniki Ustaw i Monitory Polskie

Sprzedaż publikacji US w Warszawie
prowadzona jest przez:

Centrum Informacji Statystycznej

- na miejscu,
- na zamówienie pocztowe,
- w formie prenumeraty.

Kiosk GUS (al. Niepodległości 208,
00-925 Warszawa)

Niektóre **księgarnie** na terenie Warszawy

Dane statystyczne o województwie
i m.st. Warszawie udostępnione
są również poprzez

INTERNET

<http://www.stat.gov.pl/warsz>

